



STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BĂNIȘOR JUDEȚUL SĂLAJ

PENTRU PERIOADA 2021-2027



Pentru o comunitate în care să locuim cu și mai mult drag

CUVÂNTUL PRIMARULUI

Stimați concetățeni,

Am fost dintotdeauna de părere că buna administrație se face în colaborare cu cetățenii, prin dialog și implicarea ambelor părți. Prin urmare, după preluarea mandatului de Primar, am continuat să ascult vocea comunității și să fac tot posibilul să accelerez demersurile necesare pentru a crește ritmul dezvoltării în comuna noastră.

Un pas absolut necesar în dezvoltarea comunei îl reprezintă elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală pentru perioada 2021 - 2027, un document strategic esențial pentru accesarea de fonduri și dezvoltarea corect fundamentată a comunității, conform necesităților reale din fiecare sat al comunei.

Elaborarea acestui document strategic a fost posibilă cu aportul deosebit al cetățenilor, care prin intermediul consultărilor publice și-au exprimat opinia cu privire la dezvoltarea comunei noastre. Totodată, apreciez contribuția semnificativă adusă de consilierii locali, de colegii din administrația publică locală și de numeroși alți membri reprezentativi ai comunității. Proiectele propuse pentru implementare sunt sincronizate cu așteptările rezultate din feedbackul comunității locale, planul de dezvoltare fiind elaborat ținând cont atât de necesitățile actuale, cât și în beneficiul generațiilor viitoare.

De aceea, cu recunoștință pentru fiecare contribuție adusă în elaborarea strategiei, îmi manifest încrederea că strategia ne va ghida în mod corect următorii pași în dezvoltare și ne va permite să accesăm fondurile necesare pentru a îmbunătăți condițiile de trai la nivelul întregii comune.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor pentru perioada 2021-2027 transpune într-un plan de acțiune coerent viziunea comunității asupra proiectelor prioritare, bazându-se atât pe proiecte cu finanțare europeană, cât și pe proiecte finanțate din fonduri guvernamentale și din bugetul local. Valorificând toate resursele financiare disponibile, vom reuși să modernizăm comuna și să creștem calitatea vieții în toate cele șapte sate.

În încheiere, îmi exprim convingerea că instituțiile publice locale, mediul privat și societatea civilă trebuie să colaboreze îndeaproape pentru a implementa cu succes Strategia de Dezvoltare Locală. Împreună, avem capacitatea să ne gospodărim mai bine și să dezvoltăm o comunitate în care să locuim și să activăm cu și mai mult drag.

Cu drag de comuna noastră,

Prof. Maxim Sorin Eugen

Primarul Comunei Bănișor



CUPRINS

Capitol	Denumire capitol	Nr. Pagina
1.	Contextul elaborarii Strategiei de Dezvoltare Locală	4 – 24
1.1	Necesitatea Strategiei de Dezvoltare locală	5
1.2	Principii de dezvoltare locală	7
1.3	Etape principale in planificiarea strategiei	8
1.4	Principii de lucru	9
1.5	Context european, național și regional	10
1.6	Prioritățile și măsurile strategice pentru Regiunea Nord-Vest în perioada 2021-2027	27
1.7	Tendențe internaționale privind dezvoltarea comunităților rurale și periurbane	30
2.	Descrierea Regiunii	32 – 34
3.	Prezentarea comunei Bănișor	34 – 59
3.1	Caracterizare teritorială	34
3.2	Caracterizarea socio-demografică	39
3.3	Caracterizarea economică	51
3.4	Infrastructura publică	54
3.5	Patrimoniu cultural	57
4.	Prezentarea metodologiei analizei SWOT	59 – 78
4.1	Introducere	59
4.2	Elemente ale analizei SWOT	61
5.	Consultarea publică a comunității	68
5.1	Sinteză a studiului sociologic realizat în rândul populației	68
5.2	Dezbatere cu factorii decidenți din domenii cheie	69
5.3	Priorități desprinse în urma consultării publice a comunității	77
6.	Planificarea dezvoltării strategice a comunei Bănișor	78 – 154
6.1	Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bănișor – Metodologie	78
6.2	Conceptul de dezvoltare strategică	79
6.3	Directii strategice și obiective de dezvoltare	81
6.4	Portofoliu de proiecte propuse pentru implementare 2021 – 2027	89
6.5	Matricea domeniilor cheie de interventie	99
	Bibliografie	155

1. Contextul elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luând în considerare caracteristicile locale, a schimbărilor din mediul exterior și permit abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală reprezintă unul dintre cei mai importanți pași care susțin procesele de dezvoltare locală. În esență, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare a comunității.

Strategiile de dezvoltare locală sunt caracterizate de cel puțin 7 trăsături:

- **viziune asupra viitorului**
- **creativitate**
- **flexibilitate**
- **activitate**
- **orientate spre acțiune**
- **orientare spre schimbare**
- **orientare spre un câștig durabil**

Necesitatea elaborării strategiei de dezvoltare locală la nivelul comunei este dată de condițiile de mai sus, dar și de:

- Stabilirea scopurilor și criteriilor de dezvoltare;
- Identificarea posibilităților de acțiune;
- Dezvoltarea unei strategii pe obiective operaționale de dezvoltare;
- Îmbunătățirea nivelului de trai;

Comuna Bănișor are nevoie de o viziune clară, pentru a putea orienta eforturile proprii și de o strategie care să sublinieze rolul important ce revine valorificării potențialului de absorbție a fondurilor europene și guvernamentale.

Abordări noi sunt necesare atât pentru a rezolva problemele prezentului, cât și pe cele ale viitorului. Dacă cetățenii și autoritățile nu vor realiza faptul că există o profundă schimbare de paradigmă în contextul rezolvării de probleme la nivel local, șansele că reacția lor să fie cea potrivită sunt foarte mici.

Autoritățile locale dispun de sume mult mai mici decât cele necesare, cheltuirea banilor de la buget fiind restricționată de diverse cerințe. Autoritățile naționale sunt presate de problemele majore cu care se confruntă România în acest moment. Ele nu au nici timpul, nici energia de a se concentra suficient asupra problemelor ridicate de comunitățile locale. O mare parte din problemele care erau până nu demult transmise spre nivelurile superioare ale administrației centrale rămân acum în sarcina autorităților locale. Acestea includ probleme sociale, de mediu și de dezvoltare economică.

Având tot mai multe responsabilități, autoritățile locale trebuie să demonstreze că sunt capabile să le îndeplinească, să-și demonstreze creativitatea și eficacitatea. Reprezentanții locali trebuie să se bucure de încrederea celor care i-au ales. Comunitățile locale trebuie să identifice noi instrumente și strategii pentru a determina colaborarea între cetățeni, instituții și reprezentanți ai diferitelor sectoare de activitate, pentru a planifica viitorului comunității.

1.1. Necesitatea strategiei de dezvoltare locală

Strategia este definită drept cadrul care orientează alegerile, care determină natura și direcția unei comunități. Strategia ajută la stabilirea unei direcții unitare pentru comunitate în termenii obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru orientarea acesteia spre atingerea acestor obiective.

Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen mediu și lung, care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a acțiunilor. Un astfel de exercițiu permite unei comunități să realizeze o prioritizare, o ierarhizare a problemelor în funcție de resursele disponibile.

Principii de bază în planificarea strategică:

- șansele comunității de a avea succes sporesc atunci când există un plan strategic care include folosirea oportunităților apărute în mediul exterior;
- șansele comunității de a avea succes sunt mai mari dacă liderii ei își proiectează perspectiva împreună cu membrii comunității astfel încât toți să fie implicați în procesul de realizare a perspectivei.

Strategia de dezvoltare locală reprezintă un instrument participativ care implică întreaga comunitate și care are drept scop asigurarea dezvoltării pe toate planurile. În cele mai multe cazuri, o strategie de dezvoltare locală este un demers pe termen lung, fiind o proiecție în viitor a comunității. Această viziune a comunității cu privire la dezvoltarea sa viitoare trebuie să fie împărtășită de toți actorii relevanți de la nivel local și transpusă într-un set de obiective specifice și un plan de acțiuni concret.

Strategia nu este altceva decât un instrument care permite luarea unei decizii la un moment dat, pe baza evaluărilor anterioare cu caracter justificativ și implicit accesarea fondurilor necesare.

Planificarea strategică este un proces sistematic prin care comunitatea, fie ea o comună, un oraș, un municipiu sau o microregiune agreează anumite priorități, care sunt esențiale pentru îndeplinirea misiunii ei și se află în concordanță cu evoluția mediului înconjurător.

Planificarea este o activitate orientată spre viitor, prin care sunt stabilite o serie de obiective și ceea ce trebuie făcut pentru a atinge aceste obiective. În urma planificării se pot lua decizii cu privire la ce trebuie făcut, când trebuie făcut, cum trebuie făcut și cine trebuie să o facă. Planificarea este un proces care nu se încheie odată cu crearea unui plan, ci continuă cu implementarea acestuia, ținându-se cont de faptul că, în etapa de implementare și control, planul poate necesita îmbunătățiri sau modificări menite să îl facă mai eficient.

Dacă o comunitate nu are o strategie bine definită, va fi obligată să facă față evenimentelor zilnice pe măsură ce acestea apar. Orice modificare va reprezenta o provocare majoră. Pe de altă parte, în condițiile existenței unei strategii, liderii comunității și comunitatea în ansamblul ei au posibilitatea de a se concentra asupra obiectivelor urmărite și asupra acțiunilor care trebuie îndeplinite pentru atingerea acestor obiective. Astfel, prin urmărirea obiectivelor planificate, resursele din cadrul unei comunități pot fi coordonate și orientate în mod eficient.

Planificarea trebuie văzută ca fiind un proces ciclic, repetitiv. Orice proces de planificare constă în stabilirea obiectivelor, planificarea propriu-zisă pentru atingerea acestora, un proces de autocontrol și un sistem periodic de revizuire, urmat de o evaluare a rezultatelor și de decizia de a reîncepe exercițiul de programare.

Planificarea internă este un instrument de coordonare care ne poate ajuta să:

- ✦ definim obiectivele strategice ale comunității;
- ✦ determinăm prioritățile și cele mai potrivite acțiuni pe care le vom realiza pe termen scurt și mediu.

În ceea ce privește utilizarea procesului de planificarea strategică ca un mijloc de comunicare și motivare internă, aceasta ne permite să:

- informăm membrii comunității despre problemele cu care aceasta se confruntă, dincolo de problemele personale ale fiecăruia;
- stabilim împreună cu membrii comunității calea optimă de utilizare a resurselor umane, materiale sau de altă natură.

Strategia de Dezvoltare Locală conține următoarele elemente:

- definirea zonei și a populației care fac obiectul strategiei;
- o analiză a necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv o analiză a punctelor tari, slabe, a oportunităților și amenințărilor;
- o descriere a strategiei și a obiectivelor acesteia, o descriere a caracterului integrat și inovator de strategie și o ierarhie a obiectivelor, inclusiv ținte clare și măsurabile pentru realizări și rezultate;
- o descriere a procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- un plan de acțiune care să demonstreze modul în care obiectivele sunt transpuse în acțiuni;
- o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;
- planul financiar al strategiei.

Principiile de punere în aplicare specifică utilizarea principiului parteneriatului în planificarea strategiei de dezvoltare locală. Principiile sunt explicitate astfel:

⇒ *Strategia de Dezvoltare Locală este fundamentul de bază pentru dezvoltare.* Strategia de Dezvoltare Locală oferă cadrul pentru dezvoltarea economică și socială a zonei de funcționare a parteneriatului public-privat. Strategia are ca scop o mai bună utilizare a resurselor și integrarea activităților locale, bazându-se pe o viziune comună pentru zonă.

⇒ *Strategia de Dezvoltare Locală este pregătită într-un parteneriat public-privat la nivel local.* Membrii parteneriatului se pun de acord și conlucrează pentru a defini obiectivele de dezvoltare locală și mijloacele necesare pentru a fi atinse.

⇒ *Elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este ancorată în nevoile de dezvoltare locală și resursele locale așa cum sunt percepute de actorii locali implicați.*

⇒ *Procesul de planificare și implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală se bazează pe interacțiunea dintre actorii implicați și proiectele din diferite sectoare ale economiei locale.*

Planificarea este un instrument de dialog dintre diferiți factori de interes și comunitate pentru că ne ajută la:

- informarea asupra alegerilor strategice, proiecte și priorități;
- identificarea unui consens în problema perspectivelor de dezvoltare al comunității și prioritățile acesteia;
- demonstrarea că orice membru al comunității poate avea un rol efectiv în dezvoltarea acesteia;

- stabilirea unor relații de parteneriat, în urma unor analize a competențelor și necesităților.

Ca parte integrantă a comunității naționale și europene, comuna Bănișor are nevoie de o viziune clară, pentru a putea orienta eforturile proprii și de o strategie care să sublinieze rolul important ce revine valorificării potențialului de absorbție a fondurilor europene și guvernamentale.

Acest document urmează să aibă rolul unei document fundamental de dezvoltare local. Strategia constituie tabloul general al problemelor și aspirațiilor comunității, a priorităților acesteia, un tablou neutru în raport cu promisiunile și orientările politice, dar care trebuie să constituie sursa principală a programelor politice supuse electoratului, întrucât este întocmit pentru comunitate.

De asemenea, strategia a fost concepută și întocmită cu dorința de a concentra într-o singură lucrare, o multitudine de date și informații despre comuna Bănișor, adunate din domenii de activitate diverse într-o perioadă de timp determinată.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund nevoilor de dezvoltare a comunei Bănișor, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru a putea accesa fonduri prin instrumentele de finanțare nerambursabile, s-a impus elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor, pentru perioada 2021-2027.**

1.2. Principii de dezvoltare locală

Față de etapele enumerate anterior, există o serie de principii ce trebuie respectate pe deplin în procesul de planificare a Strategiei de Dezvoltare Locală, precum și în elaborarea de măsuri necesare pentru a duce la îndeplinire obiectivele stabilite.

- *Sustenabilitatea* – cu respectarea principiului durabilității, planificatorul Strategiei de Dezvoltare Locală poate asigura că proiectele implementate în baza măsurilor și obiectivelor Strategiei vor contribui la conservarea și dezvoltarea resurselor naturale și sociale locale, care oferă baza pentru economia locală pe termen lung.
- *Egalitatea de șanse* – integrarea socială și egalitatea de șanse constituie pilonul social al durabilității. În plus, oferind șanse egale, se pot genera oportunități de dezvoltare sporite pentru grupurile minoritare.
- *Integrarea* – este o consecință logică a unui proces transparent și deschis de planificare a dezvoltării locale. Conceptul justifică faptul că Strategia de Dezvoltare Locală este o strategie care acoperă un set complet de obiective de dezvoltare, așa cum sunt definite de actorii locali interesați.
- *Inovarea* - este un element esențial al planificării, în care un plan de dezvoltare locală evoluează printr-o serie de consultări, discuții, dezbateri între actorii locali. Este o condiție prealabilă pentru măsurile de dezvoltare, adaptată la nevoile societății rurale.
- *Transparența* – implică actorii locali în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, aceasta fiind un document care reflectă nevoile și prioritățile societății rurale, în mod transparent.
- *Legitimitatea* – este strâns legată de conceptul de transparență.
- *Control, monitorizare și evaluare* – implică stabilirea mecanismelor adecvate pentru monitorizarea și urmărirea punerii în aplicare a Strategiei de Dezvoltare Locală.

1.3. Etape principale în planificarea strategiei

Procesul de planificare a Strategiei de Dezvoltare Locală a fost împărțit în două etape cheie:

1. Planificarea strategiei
2. Planificarea punerii în aplicare a strategiei

Strategia este un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor.

În procesul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală sunt implicați următorii actori locali:

- Administrația publică locală;
- Comunitatea locală;
- Firmele private;
- Reprezentanții societății civile.

Implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare comunitară presupune parteneriatul între actorii antemenționați, însă, un rol aparte, îl are administrația locală care participă atât în faza de elaborare cât și în cea de implementare a inițiativelor de dezvoltare locală. Etapa introductivă în acest demers este necesară deoarece orice strategie elaborată sincronizată cu alte documente pragmatice existente la nivele superioare.

Următoarea etapă în cadrul acestei acțiuni constă în diagnoza și analiza principalilor indicatori statistici din localitatea sau regiunea pentru care se realizează strategia de dezvoltare. Această etapă este denumită **Faza 1 – Colectarea datelor și analiza acestora** și se împarte în:

- determinarea bazei economice și sociale,
- evaluarea nevoilor,
- examinarea oportunităților și a constrângerilor dezvoltării economice și sociale,
- examinarea/evaluarea capacității instituționale locale.

În procesul elaborării strategiei, următoarea etapă, denumită **Faza 2 – Stabilirea strategiei de dezvoltare locală** și cuprinde: stabilirea scopurilor și criteriilor de dezvoltare, identificarea posibilităților de acțiune, dezvoltarea unei strategii pe obiective operaționale de dezvoltare. La acest capitol în elaborarea strategiilor de dezvoltare sunt incluse două puncte esențiale:

- a) Obiective strategice de dezvoltare – cuprinde enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia;
- b) Obiective operaționale.

Faza 3 – Selectarea proiectelor de dezvoltare locală include prezentarea programelor și proiectelor de dezvoltare care vor fi incluse în strategia de dezvoltare.

Faza 4 – Construcția planurilor de acțiune cuprinde următoarele puncte: preevaluarea rezultatelor proiectelor, menționarea nevoilor pentru realizarea proiectului, menționarea alternativelor financiare.

Faza 5 – Specificarea detaliilor din proiecte cuprinde următoarele puncte: pregătirea planurilor de dezvoltare, realizarea studiilor de fezabilitate, dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea programului.

Faza 6 – Pregătirea planului de dezvoltare general și implementarea vizează următoarele puncte: stabilirea orarului pentru implementarea programului de dezvoltare, precizarea nevoilor de natură financiară, derularea programului general de dezvoltare.

Caracteristicile planificării strategice

Metodologic este indicat ca fiecare localitate să elaboreze o strategie proprie de dezvoltare economică și socială, pentru a avea o imagine clară privind situația inițială și punctul în care se dorește să se ajungă într-un anumit orizont de timp.

În Uniunea Europeană se elaborează strategii pentru un ciclu de șapte ani, dar având în vedere faptul că aleșii locali își desfășoare activitatea în cicluri electorale de patru ani, pot fi alese și orizonturi de timp mai scurte.

Strategiile de dezvoltare ale localităților trebuie să fie integrate în strategiile județene și regionale, iar în același timp să țină cont de liniile directoare din cadrul Planului Național de Dezvoltare al României pentru a găsi acoperire în instrumentele financiare disponibile pentru proiectele identificate ca fiind prioritare.

Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală sunt:

- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și pe valorificarea de noi oportunități pentru acțiune;
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe probleme izolate;
- Sprijinul politic este o componentă esențială;
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes;
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

1.4. Principii de lucru

În ceea ce privește elaborarea unei strategii de dezvoltare locală trebuie avute în vedere următoarele principii ce vizează o dezvoltare echilibrată la nivel regional:

- *Promovarea coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socio-economice echilibrate și îmbunătățirea competitivității.* Deciziile și investițiile cu efecte teritoriale se orientează prin rapoarte la un model de dezvoltare policentrică, atât la nivel european, cât și la nivel național și regional.
- *Promovarea încurajării dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățire a relațiilor dintre orașe și sate.* Parteneriatele oraș-sat au jucat și vor juca în continuare un rol important, mai ales în domeniul unei structuri echilibrate de dezvoltare a rețelelor de transporturi publice, al revitalizării și diversificării economiei zonelor rurale, al creșterii productivității, al dezvoltării spațiilor de agrement pentru populația urbană și rurală, al protecției și valorificării patrimoniului natural și cultural.
- *Promovarea unor politici de accesibilitate mai echilibrate.* O politică de amenajare din punct de vedere regional trebuie să asigure o mai bună interconexiune și eliminarea curențelor în materie de legături intraregionale.
- *Facilitarea accesului la informație și cunoaștere.* Apariția societății informaționale este fenomenul cel mai semnificativ al remodelării societății globale și a structurilor sale teritoriale. Trebuie acordată o atenție deosebită tuturor regiunilor pentru ca accesul la informație să nu fie limitat de constrângeri fizice sau de altă natură.

- *Reducerea degradării mediului.* Politica de amenajare trebuie să acorde o atenție deosebită practicilor agricole și silvice mai puțin distrugătoare, promovării sistemelor de transport și de energie și reabilitării acestora, regenerării mediului din zonele afectate de activități industriale poluante.
- *Valorificarea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare.* Valorificarea patrimoniului cultural ce crește atractivitatea regională și locală pentru investitori, pentru turism și populație este un factor decisiv de dezvoltare economică și contribuie la armonizarea identității locale în context regional.

1.5. Context european, național și regional

a) Context strategic european

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adevărată aderență la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Obiectivul **Strategiei Europa 2020** a fost acela de a se asigura că redresarea economică a Uniunii Europene (UE) în urma crizei economice și financiare este susținută de o serie de reforme în vederea punerii unor baze solide pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă până în 2020.

Pentru realizarea acestei ambiții, UE și-a stabilit 5 mari obiective de atins până în 2020 cel târziu, obiective susținute de 7 inițiative emblematice la nivel european și în țările UE: Uniunea inovării, Tineretul în mișcare, Agenda digitală pentru Europa, O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, O politică industrială adaptată erei globalizării, Strategia pentru noi competențe și noi locuri de muncă și Platforma europeană de combatere a sărăciei.

La nivel european, piața unică, bugetul uniunii și politica externă europeană constituie instrumente suplimentare pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020.

Strategia Europa 2020 a fost pusă în aplicare prin orientări generale pentru politicile economice ale țărilor UE și ale UE în ansamblu. Țările UE au fost invitate să transpună obiectivele Europa 2020 în obiective naționale. Comisia Europeană este responsabilă cu monitorizarea progreselor.

Obiectivele „20/20/20” au fost stabilite și preluate în ultimii ani de toate țările membre UE și reeșalonate spre obiective mai noi și mai ambițioase pentru un orizont de timp mai mare (2030) și se referă la o nouă strategie de eficientizare energetică.

Cadrul de politici pentru 2030

	EMISII DE GAZE CU EFECT DE SERĂ	ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE	EFICIENȚĂ ENERGETICĂ	INTERCONECTARE	CLIMA ÎN CADRUL PROGRAMELOR FINANȚATE DE UE	CO2 DIN:
2020	-20 %	20 %	20 %	10 %	2014-2020 20 %	
2030	≤ -40 %	≥ 32 %	≥ 32,5 %	15 %	2021-2027 25 %	AUTOTURISME -37,5% Camionet - 31% Camioane +30%

Cauză de revizuire în creștere până în 2030

Tabelul 1 Cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al UE, creat în 2008, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru **Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027**, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al UE de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027):

Obiectiv 1: Creșterea impactului regional al comunităților, cunoaștere și inovare

Obiectiv 2: Stimularea capacității de inovare a învățământului superior

Obiectiv 3: Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare)

Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027 recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de discriminare, cum ar fi originea etnică, genul, orientarea sexuală, handicapul, religia, convingerile sau opinia politică ale acestora.

Au fost definite **11 obiective europene** pentru tineret care prezintă o viziune pentru o Europă care le permite tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul și identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor și indică care sunt provocările care trebuie abordate:

- #1 O Uniune Europeană mai conectată cu tinerii / Connecting EU with Youth
- #2 Egalitate pentru toate genurile / Equality of All Genders
- #3 Societăți incluzive / Inclusive Societies
- #4 Informare și dialog constructiv / Information and Constructive Dialogue
- #5 Sănătate mintală și bunăstare / Mental Health and Wellbeing
- #6 Dezvoltarea tinerilor în mediul rural / Moving Rural Youth Forward
- #7 Locuri de muncă de calitate pentru toți / Quality Employment for All
- #8 Învățământ de calitate / Quality Learning
- #9 Spații ale tinerilor și participare pentru toți / Space and Participation for All
- #10 O Europă verde și durabilă / Sustainable Green Europe
- #11 Organizații de / pentru tineret și programe europene / Youth Organisations and European Programmes

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, **Politica de Coeziune a Uniunii Europene** propune **5 priorități investiționale**:

- ◆ **O Europă mai inteligentă** prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- ◆ **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, în energia din surse regenerabile și în combaterea schimbărilor climatice;
- ◆ **O Europă conectată** cu rețele strategice de transport și digitale;

- ◆ **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- ◆ **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Uniunea Europeană este una dintre cele mai prospere zone din lume din punct de vedere economic și una dintre cele mai competitive. Cu toate acestea, existența unor disparități semnificative privind prosperitatea și productivitatea între statele membre și între regiunile acestora determină slăbiciuni structurale majore.

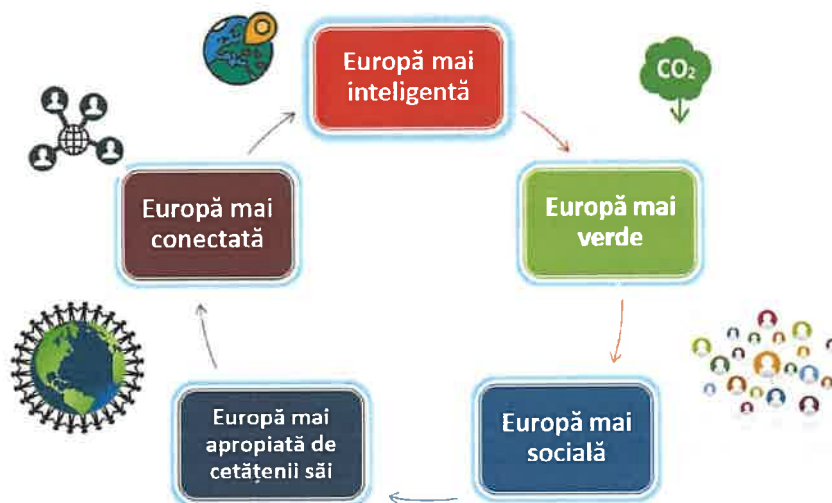


Figura 1 Priorități investiționale în Politica de Coeziune UE

Implementarea politicii de coeziune 2021 - 2027 în România se desfășoară sub egida celor 5 priorități investiționale stabilite la nivelul UE, ce vor viza:

o **O EUROPĂ MAI INTELIGENTĂ**

O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente prin:

- dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;
- dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;

o **O EUROPĂ MAI VERDE**

O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor „verzi” și „albastre”, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor prin:

- promovarea măsurilor de eficiență energetică;
- promovarea energiei din surse regenerabile;
- dezvoltarea la nivel local a unor sisteme energetice, rețele și sisteme de stocare inteligente;

- d. promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;
- e. promovarea gestionării durabile a apelor;
- f. promovarea tranziției la o economie circulară;
- g. dezvoltarea biodiversității, a infrastructurii verzi în mediul urban și reducerea poluării.

○ **O EUROPĂ MAI CONECTATĂ**

O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale prin:

- a. îmbunătățirea conectivității digitale;
- b. dezvoltarea unei rețele TEN-T durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente, sigure și intermodale;
- c. dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și **locale** durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;
- d. promovarea mobilității urbane multimodale durabile.

○ **O EUROPĂ MAI SOCIALĂ**

O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale prin:

- a. sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;
- b. îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- c. îmbunătățirea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, a migrantilor și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- d. asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară.

○ **O EUROPĂ MAI APROPIATĂ DE CETĂTENII SĂI**

*O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, **rurale** și de coastă și a inițiativelor locale prin:*

- a. promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane;
- b. promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului **la nivel local**, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE NOULUI CADRU PENTRU POLITICA DE COEZIUNE 2021 – 2027

- **35% din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru Prioritatea 1 (O Europă mai inteligentă);**
- **30% din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru Prioritatea 2 (O Europă mai verde);**
- **Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice;**
- **Fondul de Coeziune (FC) să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice;**

- **Minim 6% din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru dezvoltare urbană;**
- **2% din Fondul Social European Plus (FSE+) pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate;**
- **25% din Fondul Social European Plus (FSE+) pentru incluziune socială;**
- **10% din Fondul Social European Plus (FSE+) pentru tinerii care nu au un loc de muncă.**

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 include 17 obiective de dezvoltare durabilă, cu ținte clare pentru 2030:



România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și prin care își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât România, cât și UE trebuie să-și reprojecțeze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summit-ului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015. Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare.

România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva doar prin soluții la nivel global. Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare.

Cei trei piloni prin care Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă se structurează au fost definiți în Raportul Comisiei Brundtland (1987):

1. **ECHITATEA SOCIALĂ** – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

2. **CREȘTEREA ECONOMICĂ** – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare, pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

3. **MEDIUL** – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

Cele 17 Obiective pentru Dezvoltare Durabilă (ODD) cuprinse în Agenda 2030 sunt:

◆ Obiectivul 1: Fără sărăcie

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context



Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Documentul are în vedere diminuarea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

◆ Obiectivul 2: Foamete zero

Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile



Strategia vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

◆ Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă



Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

◆ Obiectivul 4: Educație de calitate

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți



Strategia vizează, în principal, următoarele obiective: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

◆ Obiectivul 5: Egalitate de gen

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate



Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

◆ Obiectivul 6: Apă curată și sanitație

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți



Strategia vizează creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele.

◆ Obiectivul 7: Energie curată, la prețuri accesibile

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.



Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant.

◆ Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente.



Strategia urmărește susținerea creșterii economice pe locuitor și promovarea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități,

remunerarea egală pentru munca de valoare egală, accesul la finanțare. Se susține un turism durabil, care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim.

◆ Obiectivul 9: Industrie, inovație și infrastructură

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației



Strategia propune dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare.

◆ Obiectivul 10: Inegalități reduse



Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Strategia propune reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fiscale, salariale, educaționale și de protecție socială.

◆ Obiectivul 11: Orașe și comunități durabile

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane, pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile



Strategia vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

◆ Obiectivul 12: Consum și producție responsabile

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile



Strategia propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: diminuarea consumului la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în ciclul de raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

◆ Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor



Strategia vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrele naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la acestea atât în strategiile, cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare.

◆ Obiectivul 14: Viață acvatică Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă



Strategia își propune prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.

◆ Obiectivul 15: Viața terestră

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate



Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară.

◆ Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile



Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, diminuarea corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.

◆ Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă



În vederea sprijinirii acestui obiectiv România, înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

Pentru ca dezvoltarea durabilă să reușească în România și prin urmare Agenda 2030, împreună cu angajamentele Uniunii Europene, această strategie este construită în jurul cetățeanului și nevoilor generațiilor viitoare.

PE PLAN ECONOMIC este nevoie de garantarea unei creșteri economice pe termen lung, de care să beneficieze toți cetățenii României. Deși economia unei țări adeseori se măsoară prin cifre, care nu iau în considerare potențialul cetățeanului, transformarea economiei într-una durabilă și competitivă necesită un nou mod de acțiune care să se centreze pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor. O asemenea abordare va crea o cultură a antreprenoriatului în care cetățeanul se poate realiza material și aspirațional.

SUB ASPECT SOCIAL este nevoie de o societate coezivă, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, care să conducă la promovarea unei societăți deschise, în care cetățenii se pot simți apreciați și sprijiniți. E nevoie de cultivarea rezilienței populației, în așa fel încât cetățeanul, într-un cadru instituțional echitabil, să își poată realiza visurile acasă. În același timp, statul trebuie să ajute la sporirea potențialului cetățeanului prin abordarea problemelor legate de sănătate, de educație și de limitele pieței libere, probleme la care se poate răspunde prin politici publice, rezultatul fiind un nivel de trai cât mai ridicat pentru toți cetățenii. Sporirea capitalului social – crearea unui simț civic definit prin încredere între cetățeni - va conduce la deblocarea potențialului cetățenilor români, pentru a se realiza prin forțe proprii, asigurând totodată și dezvoltarea durabilă a comunităților lor.

CONȘTIENTIZAREA IMPORTANȚEI MEDIULUI a crescut semnificativ în ultimii ani, atât în ceea ce privește mediul natural, cât și în cel antropoc. Protejarea naturii este responsabilitatea tuturor datorită impactului biunivoc om – mediu, dar și o oportunitate a cetățenilor de a se uni într-un scop nobil, prin conștientizarea acestei responsabilități. Realizarea unui mediu antropoc durabil poate fi atins prin cultivarea unui sentiment de apartenență și de comunitate, care să elimine simțul singurătății cetățeanului, factor de risc în realizarea potențialului personal și, în ultimă instanță, a funcționării comunitare.

Măsuri teritoriale pentru zonele rurale

În privința rețelei de localități rurale din România, Strategia de dezvoltare teritorială stabilește un set de obiective care are în vedere conservarea și valorificarea spațiului rural, promovarea unor spații rurale durabile care asigură condiții de locuire și recreere optime, precum și creșterea accesibilității populației din mediu rural la servicii de interes general, prin consolidarea rolului teritorial al localităților rurale cu potențial de deservire și polarizare.

În acord cu obiectivele stabilite, pentru zonele rurale au fost stabilite următoarele măsuri teritoriale și proiecte strategice:

- Conectarea localităților rurale greu accesibile sau izolate la rețeaua principală de așezări și infrastructura majoră de transport;
- Protejarea localităților rurale împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice;
- Extinderea accesului la Internet în bandă largă;
- Echiparea localităților rurale cu infrastructură tehnico-edilitară;
- Creșterea competitivității spațiilor rurale și crearea locurilor de muncă necesare ;
- Asigurarea accesului echitabil în zone rurale la serviciile de interes general;
- Dezvoltarea unor spații rurale atractive și creșterea calității vieții cetățenilor;
- Valorificarea potențialului teritorial local al zonelor rurale, prin dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement și includerea acestora în circuitele turistice;
- Consolidarea cooperării administrative între autoritățile publice locale în vederea realizării unor atribuții de putere publică pentru care resursele sunt insuficiente (planificare teritorială, politici fiscale etc.);
- Întărirea rolului teritorial al localităților cu rol de polarizare rurală și revitalizarea economică a ariilor rurale prin susținerea localităților rurale cu funcție de loc central – poli de excelență rurală (din punct de vedere al mărimii demografice, al serviciilor oferite, care determină forța de polarizare a acestor așezări, al potențialului economic local).

Alte programe de finanțare

De asemenea obiectivele de politică sunt susținute la nivel european prin diferite instrumente, specifice sectoarelor care sunt vizate de "Agenda 2030":

- Mecanismul pentru interconectarea Europei pentru perioada 2021-2027 vizează dezvoltarea unei infrastructuri inteligente, durabile, inclusive, sigure și securizate în sectorul transporturilor, în cel al energiei și în sectorul digital, cu un buget propus de 42,3 miliarde EUR. Cel puțin 60% din finanțarea acordată de Mecanismul pentru interconectarea Europei va contribui la combaterea schimbărilor climatice.
- Programul „Orizont Europa” – este cel mai ambițios program de finanțare a cercetării și inovării de până acum, care are la bază realizările și succesul programului pentru cercetare și inovare anterior (Orizont 2020). Acest program este așteptat să genereze cunoștințe și tehnologii noi, să promoveze excelența științifică și să aibă efecte pozitive asupra creșterii economice, a schimburilor comerciale și a investițiilor, precum și un impact social și de mediu semnificativ, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă prevăzute în Agenda 2030 și asumate de către Uniunea Europeană și țările membre.

- Programul „COSME” – stimulează competitivitatea în afaceri și a IMM-urilor, pentru promovarea accesului la finanțare și încurajarea unei culturi antreprenoriale, inclusiv crearea de noi întreprinderi.
- Programul „Europa Creativă” – urmărește protejarea, dezvoltarea și promovarea diversității și a patrimoniului european în domeniul cultural și lingvistic, precum și creșterea competitivității sectoarelor culturale și creative, în special competitivitatea sectorului audiovizual.
- Programul InvestEU - va reuni multitudinea de instrumente financiare disponibile în prezent pentru sprijinirea investițiilor și a creării de locuri de muncă în UE și va extinde modelul de succes al Planului de investiții pentru Europa, așa-numitul „Plan Juncker”. Prin InvestEU, Comisia va continua să stimuleze investițiile, inovarea și crearea de locuri de muncă, mobilizând o sumă estimată de 650 de miliarde EUR pentru investiții suplimentare.
- Programul Europa Digitală - se va concentra asupra consolidării capacităților Europei în ceea ce privește calculul de înaltă performanță, inteligența artificială, securitatea cibernetică și competențele digitale avansate și asupra asigurării utilizării acestora pe scară largă în întreaga economie și societate.
- Instrumentul „Next Generation EU” - este un instrument pentru redresare în situații de urgență care va conduce la consolidarea temporară a bugetului UE cu noi fonduri colectate pe piețele financiare. Fondurile colectate vor fi canalizate prin intermediul programelor UE în direcția susținerii măsurilor urgente necesare pentru a proteja mijloacele de subsistență, a repune economia pe picioare și a încuraja o creștere durabilă și rezilientă. Acesta va fi un instrument de urgență punctual, disponibil pe o perioadă limitată (31.12.2024) și utilizat exclusiv pentru măsurile de răspuns și de redresare în situații de criză.
- Instrumentul REACT-UE – creat cu scopul de a spori sprijinul pentru coeziune acordat statelor membre, astfel încât economiile lor să devină mai reziliente și mai sustenabile în faza de remediere a consecințelor crizei cauzate de pandemia de COVID-19. Astfel, în perioada 2020-2022 vor fi alocate 55 miliarde EUR fonduri suplimentare pentru actualele programe de coeziune pentru investiții destinate remedierii consecințelor crizei asupra piețelor forței de muncă, inclusiv prin subvenții pentru angajare, scheme de șomaj tehnic și măsuri de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor, sprijinirea sistemelor de sănătate și furnizarea de capital circulant pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- Mecanismul pentru o tranziție justă - va oferi sprijin pentru a pregăti tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și circulară. Suma totală alocată acestui mecanism va fi de 40 de miliarde EUR, iar această finanțare va fi utilizată în regiunile cele mai afectate pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției către neutralitatea climatică, de exemplu sprijinind recalificarea lucrătorilor, ajutând IMM-urile să creeze noi oportunități economice și efectuând investiții în tranziția către o energie curată și în economia circulară.
- Programul EU4Health - un nou program pentru consolidarea securității și cooperării în domeniul sănătății creat cu scopul de a furniza un sprijin specific pentru răspunsul la viitoarele provocări din domeniul sănătății. Noul program va dispune de o finanțare de 9,4 miliarde EUR și va avea ca principal obiectiv crearea unui cadru cuprinzător pentru activitățile desfășurate de UE în vederea prevenirii, pregătirii și răspunsului în ceea ce privește situațiile de criză în domeniul sănătății, completând și întărind eforturile depuse la nivel național și sprijinul regional acordat sistemelor de sănătate în cadrul politicii de coeziune.

b) Context strategic macroregional

Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării este un mecanism comunitar de cooperare a statelor din bazinul Dunării, destinat dezvoltării economice și sociale a macro-regiunii dunărene, prin consolidarea implementării în regiune a politicilor și legislației UE. SUERD este a doua

strategie macro-regională a UE la care participă 14 state: nouă state membre UE (Austria, România, Bulgaria, Cehia, Croația, Germania – ca stat federal și prin landurile Baden-Württemberg și Bavaria, Slovacia, Slovenia, Ungaria) și cinci state ne-membre UE (Bosnia-Herțegovina, Muntenegru, Serbia, Republica Moldova și Ucraina). Strategia este structurată pe patru mari obiective:

- interconectarea regiunii Dunării;
- protejarea mediului în regiunea Dunării;
- creșterea prosperității în regiunea Dunării;
- consolidarea regiunii Dunării.

Fiecărui obiectiv al Strategiei îi corespund domenii specifice de acțiune, grupate pe 11 arii prioritare.

c) Context strategic național

Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România⁶ (primul draft publicat de către Ministerul Fondurilor Europene) – a fost conturat în jurul obiectivelor de politică trasate de către Comisia Europeană și urmărește:

<http://mfe.gov.ro/pe-ntru-prima-data-de-cand-beneficiaza-de-fonduri-europene-romania-a-lansat-in-consultare-publica-acordul-de-parteneriat-si-programele-operationale-pentru-viitoarea-perioada-de-programare-la-termenul-a/>

1. Creșterea gradului de integrare a sistemului Cercetare, Dezvoltare și Inovare din România în European Research Area prin întărirea cooperării dintre organizațiile CDI și întreprinderi, creșterea nivelului de investiții în CDI, digitalizarea serviciilor publice prin modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale și centrale, inclusiv Smart city, în ceea ce privește OP 1;

2. Adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic, prevenirea și gestionarea riscurilor, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului, decontaminarea siturilor poluate, regenerare urbană, mobilitate urbană, termoficare, pescuit și acvacultură, în ceea ce privește OP 2;

3. Creșterea conectivității transportului, dezvoltarea rețelelor TEN-T durabile, inteligente, sigure și intermodale, rezistente la schimbările climatice, la nivel național, regional și local inclusiv printr-un acces mai bun la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră, în ceea ce privește OP 3;

4. Crearea pârgurilor fundamentale dezvoltării tuturor sectoarelor economice, respectiv investițiile în oameni. În acest context, intervențiile vizate au în vedere patru aspecte majore:

- asigurarea unei educații de calitate incluzive la toate nivelurile;
- adaptarea resursei umane la dinamica pieței muncii și la progresul tehnologic;
- combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin măsuri personalizate;
- asigurarea unor servicii de sănătate de calitate și accesibile tuturor.

5. Abordarea integrată a problemelor teritoriale și locale, prin implicarea autoritățile locale și parteneriatele, în scopul asigurării coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

6. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 adoptată de Guvernul României prin HG nr. 877/2018 - stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia adresează ameliorarea sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030 – urmărește modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor; liberalizarea pieței interne de transport; stimularea dezvoltării economiei și a competitivității; întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 are ca principal obiectiv transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 – are ca obiective: valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental, racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare, structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane, afirmarea solidarității urban-rural, dezvoltarea rurală, consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale, dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii, creșterea competitivității teritoriale, protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027 - Aplicarea principiilor actuale de dezvoltare a turismului durabil în ariile naturale protejate și în zonele adiacente acestora a condus la apariția ecoturismului ca formă distinctă de turism, menită să respecte integritatea peisajelor naturale, a biodiversității ecologice, în concordanță cu cerințele anumitor segmente de turiști, care doresc să își petreacă vacanța în natură și totodată să creeze posibilități de dezvoltare locală a comunităților. Scopul strategiei este de a promova ecoturismul, ca formă principală de turism în cadrul ariilor naturale protejate și creșterea rolului pe care ecoturismul îl joacă în dezvoltarea economică a acestor areale și în prosperitatea populației locale.

Strategia Națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030 – urmărește transformarea României, până la finele anului 2030, într-o destinație turistică bine cunoscută, de înaltă calitate, pe parcursul întregului an, orientată pe unicitatea patrimoniului cultural și natural, oferind servicii la standarde internaționale prin creșterea cheltuielilor turiștilor actuali, dar și prin atragerea unui număr mai mare de turiști cu un buget peste medie.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030 – vizează valorificarea inteligentă și durabilă a potențialului agroalimentar și dezvoltarea spațiului rural, fiind un document suport vizionar, care susține progresul agriculturii și dezvoltării rurale în România.

Document de politică industrială a României – reflectă preocupările referitoare la revitalizarea, consolidarea și diversificarea bazei industriale a României prin creșterea competitivității sale, prin îmbunătățirea capacității de inovare la nivelul întreprinderilor, utilizarea eficientă a resurselor naturale disponibile și o specializare inteligentă, care să conducă la realizarea de produse industriale cu valoare adăugată mare. În esență, documentul reprezintă un ansamblu structurat de intervenții publice (politici, programe și instrumente) menite să direcționeze sistemului industrial către obiective care nu ar putea fi atinse în absența respectivelor intervenții.

Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 – propune ținte concrete, stabilește direcții clare și definește reperele prin care România își va menține poziția de producător de energie în regiune și de actor activ și important în gestionarea situațiilor de stres la nivel regional.

Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 – reflectă setul de preferințe, particularități și priorități naționale, luând în considerare dreptul României de a-și stabili mixul energetic.

Strategia Națională a Locuirii – asigură accesul la condiții de locuire adecvate pentru toate categoriile de persoane, până în anul 2030 prin identificarea măsurilor și crearea instrumentelor necesare, având ca principii: siguranța stabilității structurale, acces egal și nediscriminatoriu la locuințe pentru comunitățile defavorizate sau marginalizate, accesibilitate din punct de vedere al prețului, dezvoltare urbană și accesul la servicii de utilități publice, valorificarea fondului construit existent etc.

Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung- “Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050” constituie îndeplinirea condiției favorizante „Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor

destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale”, Obiectivul de politică 2: „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”, obiectivul specific 2.1 „Promovarea măsurilor de eficiență energetică”

Obiectivele principale ale strategiei sunt următoarele:

- îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri;
- crearea de beneficii suplimentare prin îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii (de exemplu, un confort mai bun, beneficii asociate cu sănătatea, siguranța și calitatea aerului), reducerea nivelului sărăciei energetice;
- extinderea duratei de viață și îmbunătățirea siguranței fondului de clădiri.

d) Context strategic regional

Strategia de Specializare Inteligentă RIS3 NV 2021-2027

Specializarea inteligentă pornește de la premisa că nici o regiune nu are suficiente resurse pentru a putea fi competitivă în toate domeniile, motiv pentru care este mult mai eficient ca fiecare regiune să își identifice ariile în care poate face diferența în competiția globală și să își focalizeze apoi atenția pe acele arii în efortul de inovare.

Strategia de specializare inteligentă a regiunii Nord-Vest (RIS NV) are ca obiectiv transformarea economică prin inovare, bazându-se pe acele sectoare, activități economice care au potențial, dar și pe rezultatele activității de cercetare-dezvoltare. Astfel, în urma unui larg proces de descoperire antreprenorială, s-au identificat domeniile prioritare și prioritățile aferente:

1. Pilonul I - Inovare pentru sănătate și bunăstare

- a. Domeniul Agroalimentar
- b. Domeniul Cosmetice și suplimente alimentare
- c. Domeniul Sănătate

2. Pilonul II - Dezvoltarea sectoarelor emergente

- a. Domeniul Materiale noi
- b. Domeniul Tehnologii avansate de producție

3. Pilonul III – Transformare digitală: agenda digitală regională

- a. Domeniul Tehnologii informației și comunicațiilor

Strategia este un document dinamic, la fel și procesul de descoperire antreprenorială, ceea ce va permite actualizarea priorităților identificate în strânsă corelare cu specificul cercetării și inovării în regiune.

Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic în Regiunea Nord-Vest 2016-2025 (PRAI) urmărește îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și creșterea contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025. Rolul PRAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la nivel județean și local.

Strategia regională de mobilitate urbană durabilă și orașe inteligente a regiunii Nord-Vest 2021-2027 urmărește inventarierea tuturor formelor de mobilitate și transport la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest, incluzând transportul public și privat, de marfă și pasageri, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau în staționare, precum și infrastructura aferentă acestora, cu scopul de:

I. a reorienta orașele/municipiile către conceptul de mobilitate urbană în contextul planificării pentru oameni prin prioritizarea mijloacelor de transport cu emisii reduse sau zero;

II. a conecta regiunea la rețeaua de transport europeană TEN-T care să sporească accesibilitatea și conectivitatea (rutieră, feroviară, aeriană);

III. a dezvolta/îmbunătăți infrastructura rutieră/feroviară/aeriană astfel încât să contribuie la conectarea sporită a regiunii la nivel național, respectiv eficientizarea legăturilor la nivel regional;

IV. a orienta orașele/municipiile către soluții smart de abordare a mobilității urbane (în ceea ce privește toate palierele acestora – infrastructură rutieră, infrastructură feroviară, transport public, management de trafic etc);

V. a spori dezvoltarea infrastructurilor asociate modurilor de transport în comun (rutier, feroviar etc) și a celor nemotorizate (velo și pietonal) atât la nivel local cât și regional – și încurajarea utilizării acestora, în vederea asigurării unei alternative eficiente în defavoarea utilizării automobilului personal; astfel încât să se evidențieze nevoile de investiții ce trebuie realizate în perioada următoare de finanțare 2021-2027.

Studiu privind inventarierea, evaluarea și prioritizarea punerii în valoare a resurselor turistice ale regiunii de Nord-Vest.

Cu ajutorul unei judicioase și susținute activități de inventariere, evaluare și prioritizare a punerii în valoare a patrimoniului atractiv regional, turismul în regiune poate fi dezvoltat la cote superioare situației existente. Pe baza acestui studiu se planifică și amenajează obiectivele turistice existente astfel încât regiunea să prezinte cererii turistice interne și internaționale o ofertă atractivă și competitivă.

e) Context strategic sub-regional

Majoritatea administrațiilor publice județene au documente de planificare pentru orizontul 2020, în baza efortului depus în perioada 2014-2020, dar la momentul elaborării prezentului document doar județul Cluj dispunea de Strategia de dezvoltare teritorială (PATJ) pentru următoarea perioadă de programare (2021-2027), restul administrațiilor fiind în diferite faze de contractare sau de elaborare a acestora.

Strategia de dezvoltare teritorială a județului Sălaj – în curs de elaborare.

Reședința de județ acoperă perioade care se suprapun parțial peste viitoarea perioadă de programare 2016-2025 la Zalău

Pentru contextul strategic european aferent cadrului de programare 2021-2027, municipiile reședință de județ au în diverse faze de revizuire/actualizare noile SIDU pentru zonele urbane funcționale/zone metropolitane, însoțite de Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), conform datelor centralizate la MFE (mai 2020).

În cazul municipiilor non reședință de județ și a orașelor mici, dezvoltarea integrată este asigurată prin strategiile de dezvoltare locală (SDL). Majoritatea municipiilor și orașelor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest dispun de o astfel de strategie.

f) Context strategic județean

Evoluția comunităților locale din România este influențată de un nou tip de context strategic. Dezvoltarea infrastructurii de transport, creșterea mobilității populației corelată cu creșterea rapidă a unor poli de dezvoltare și a unor comunități urbane, accesul la resurse UE, duce la apariția unor oportunități noi la nivel local. Pe de altă parte competiția între comunități locale devine tot mai puternică, în special în ceea ce privește atragerea celui mai important tip de resursa: resursa umană. În aceasta competiție vor fi învingători și participanți iar județul Sălaj trebuie să ia în considerare toate elementele strategice care îi pot influența poziționarea viitoare.

Pentru a reuși o poziționare capabilă să ofere avantaj strategic județul trebuie:

- Să conștientizeze problemele strategice cu care se confruntă;
- Să evite greșeli majore care îi pot încetini dezvoltarea;
- Să identifice sursele proprii de avantaj competitiv;
- Să definească o viziune ambițioasă dar realistă;
- Să definească factori strategici cheie;
- Să stabilească direcții și obiective strategice coerente.

Aceasta strategie nu se referă doar la zonele delimitate legal în care Consiliul Județean poate intervine direct ci vizează obiective de dezvoltare comunitară la nivelul județului care pot fi atinse printr-o cooperare inteligentă a actorilor locali relevanți: sector public, privat și nonprofit.

Consiliul Județean își poate asuma un rol de promotor, facilitator și coordonator al unor politici comunitare relevante strategic la nivelul întregului județ.

Este foarte important să definim nu doar ce trebuie să facă județul Sălaj în viitor, ci și ce nu trebuie să facă:

- *Să nu încerce să copieze mecanic modele de dezvoltare ale altor județe ci să dezvolte strategii care să utilizeze la maxim specificul local și sursele de avantaj competitiv existente;*
- *Să nu piardă masiv resursa umană esențială pentru dezvoltarea județului;*
- *Să nu inițieze un model de dezvoltare brutal ce poate distruge echilibrul urban-rural și identitatea locală ci să vizeze o dezvoltare echilibrată a acestor două zone (inclusiv păstrarea identității rurale tradiționale acolo unde ea mai există);*
- *Să nu proiecteze o imagine simplistă a județului ce poate restrânge oportunitățile de dezvoltare și percepția exterioară a acestuia;*
- *Să nu deconecteze semnificativ administrațiile locale de comunități, fapt ce ar putea duce la strategii și politici rupte de realitate și irelevante pentru cetățeni;*
- Să nu privilegieze conflictul și promovarea intereselor minore în relațiile comunitare ci să promoveze cooperarea locală (între sectorul public, privat și ONG);

1.6 Prioritățile și măsurile strategice pentru regiunea Nord-Vest în perioada 2021-2027

Actualizarea Strategiei de Dezvoltare a județului Sălaj și implicit a comunelor din județul Sălaj apare ca o necesitate în contextul noului cadru financiar multianual al Uniunii Europene. De altfel, noua perioadă de programare a generat actualizarea strategiilor de dezvoltare la nivel european, național, regional, județean și local.

Ținând cont de faptul că o abordare integrată a planificării urbane este posibilă doar în contextul mai amplu al liniilor directe trasate la niveluri administrative superioare, au fost luate în calcul următoarele demersuri strategice:

- Cadrul Financiar Multianual 2021-2027 a Uniunii Europene, Mecanismele financiare asociate sau partenerie Uniunii Europene;
- Politica de coeziune 2021 – 2027 a Uniunii Europene;
- Strategia Europa adoptată în cadrul Consiliului European;
- Acordul de Parteneriat 2021 – 2027 cu România, adoptat de Comisia Europeană;
- Programele de finanțare ale Guvernului României;
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, emisă de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- Master Planul General de Transport al României, emis de Guvernul României și Ministerul Transporturilor;
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național, ale cărui secțiuni sunt aprobate prin lege de Parlamentul României;
- Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Nord - Vest pentru perioada 2021-2027;

Obiectivele strategice ale județului Sălaj pentru următoarea perioadă se clasifică în obiective strategice verticale și orizontale.

Obiectivele strategice verticale vizează:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală;
2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială;
3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile;
4. Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale.

Obiectivele strategice orizontale vizează:

1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane;
2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Sălaj;
3. Creșterea capacității administrației sălăjene de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului;
4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație;
5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile.

La conturarea obiectivelor de dezvoltare și ulterior, la identificarea resurselor și conturarea proiectelor în vederea dezvoltării regiunii se ține cont de provocările reale și nevoile resursei umane, astfel:



Prioritate strategică: dezvoltarea resurselor umane:

1. Îmbunătățirea deprinderilor practice ale elevilor;
2. Îmbunătățirea pregătirii forței de muncă cu scopul de a răspunde cât mai bine cerințelor de pe piața muncii;
3. Instruirea populației ocupate și neocupate în vederea dezvoltării spiritului antreprenorial și al afacerilor
4. Dezvoltarea spiritului antreprenorial și îmbunătățirea managementului în regiune
5. Instruire specifică a comunităților rurale
6. Instruire specifică pentru turism;
7. Instruire privind conservarea și ocrotirea mediului.

Dezvoltarea IMM-urilor

1. Sprijinirea și promovarea IMM-urilor prin activități specifice;
2. Sprijinirea creării IMM-urilor în sfera serviciilor și producției;
3. Rețele de informații pentru re tehnologizare;

Prin:

- Identificarea priorităților de dezvoltare și alocare eficientă a resurselor;
- Sprijinirea programelor de modernizare și afaceri.
- Asistență tehnică și sprijin financiar pentru introducerea de tehnologii noi pe infrastructurile existente;
- Crearea de parcuri industriale și tehnologice;
- Organizarea Formului IMM-urilor din regiunea Nord-Vest, organizarea de întâlniri dezbateri

Mediu

1. Reducerea efectului negativ a activităților industriale asupra mediului;
2. Realizarea programului de gestiune a deșeurilor urbane și industriale cu accent pe reciclarea și re folosirea produselor și materialelor;
3. Reabilitarea zonelor afectate de calamități naturale;
4. Reconstrucția capitalului natural în zonele deteriorate.

Prin:

- Scăderea nivelului emisiilor de poluanți în mediu;
- Reducerea numărului de accidente ecologice;
- Protecția terenurilor;
- Îmbunătățirea deversărilor prin sistemul de canalizare;
- Creșterea gradului de revalorificare a deșeurilor folosite

Dezvoltarea zonelor rurale

1. Dezvoltarea infrastructurii de utilități în mediul rural;
2. Dezvoltarea activităților economice în mediul rural.
3. Creșterea confortului și îmbunătățirea condițiilor de viață;

Prin:

- Atragerea de noi investitori;
- Crearea de noi locuri de muncă în mediul rural/regiune;
- Eliminarea disparităților dintre mediul rural și urban.

Turism

1. Dezvoltarea și modernizarea bazei turistice existente și încurajarea de noi investiții;
2. Creșterea numărului de vizitatori ai regiunii Nord-Vest;
3. Creșterea volumului investițiilor în infrastructura turistică;
4. Promovarea potențialului turistic al zonei;
5. Dezvoltarea agroturismului.
6. Lărgirea gamei de servicii oferite;
7. Valorificarea turistică a unor obiective greu accesibile sau chiar inaccesibile (schituri vechi, așezări istorice);

Servicii sociale

1. Dezvoltarea de programe în scopul ocrotirii minorilor și bătrânilor;
2. Înființarea unor centre de asistență și consiliere cu privire la planningul familial;
3. Sprijinirea înființării unor cabinete de planning familial;
4. Dezvoltarea de programe în scopul ocrotirii copiilor și femeilor;
5. Crearea de oportunități împotriva violenței din familie;
6. Dezvoltarea de programe pentru persoanele defavorizate;
7. Crearea de oportunități pentru femeile rămase fără loc de muncă, în scopul reintegrării lor pe piața muncii.
8. Dezvoltarea de programe pentru alte grupuri defavorizate.

Infrastructura

1. Reabilitarea/modernizarea drumurilor de acces spre zonele turistice și de munte;
2. Reabilitarea/modernizarea infrastructurii de transport; industriale, informaționale;
3. Crearea de sisteme/rețele de distribuție a apei, gazului metan, energiei;
4. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul cercetării și acordarea de servicii de consultanță pentru IMM-uri;
5. Extinderea/modernizarea infrastructurii de transport;
6. Dezvoltarea infrastructurii de rețele termice, utilități, modernizarea
7. stațiilor de epurare și tratare a apelor uzate, pentru o mai bună protecție a mediului.

1.7. Tendințe internaționale privind dezvoltarea comunităților rurale și periurbane

„Zonele noastre rurale găzduiesc peste 50% dintre europeni. Ele sunt țesătura societății noastre și bătăile inimii economiei noastre. Diversitatea peisajului, culturii și patrimoniului reprezintă una din cele mai remarcabile și definitorii caracteristici din Europa. Ele reprezintă o parte esențială a identității și a potențialului nostru economic. Vom prețui și conserva zonele noastre rurale și vom investi în viitorul lor”. Cu aceste cuvinte Ursula von der Leyen, președintele Comisiei Europene a lansat inițiativa **Viziune pe termen lung pentru zonele rurale**, în iunie 2019.

Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale pînă în 2040 este axată pe 4 domenii complementare de acțiune către și pentru zonele rurale mai puternice, mai conectate, mai reziliente și mai prospere pînă în 2040:

○ Zone rurale mai puternice

- ✦ Zonele rurale trebuie să devină puternice și vibrante. Permișiunea atât pentru femei cât și pentru bărbați să fie parte activă la politicile și procesele de luare a deciziilor, implicând toți factorii interesați, precum și toate nivelurile de guvernare este esențială. Ar trebui dezvoltate soluții inovatoare pentru furnizarea de servicii, valorificând la maxim posibilitățile oferite de instrumentele digitale și încurajând puternic inovarea socială.

○ Zone rurale conectate

- ✦ Dezvoltarea în continuare a zonelor rurale impune ca acestea să fie bine conectate între ele, de zonele peri-urbane și urbane. Acest lucru le va face mai ușor accesibile îmbunătățind accesul la o gamă mai largă de servicii pentru comunitățile locale. Îmbunătățirea serviciilor și conexiunilor de transport public, precum și dezvoltarea infrastructurii digitale sunt esențiale pentru creșterea conectivității zonelor rurale.

○ Zone rurale mai reziliente

- ✦ Conservarea resurselor naturale, grija pentru mediu și conservarea moștenirii culturale vor duce la creșterea rezilienței la schimbările climatice, la pericolele naturale precum și la crizele economice. Zonele rurale, în calitate de furnizori de servicii care protejează ecosistemele și contribuie la reducerea emisiilor de carbon, au un rol cheie de jucat în viitoarea economie durabilă și circulară.

- Zone rurale mai prospere
- ✦ Zonele rurale pot deveni mai prospere prin diversificarea activităților economice către noi sectoare cu efecte pozitive asupra ocupării forței de muncă și creșterea valorii adăugate a activităților agricole și agroalimentare. În aprilie 2017, Comisia Europeană a lansat „Planul de Acțiuni al Uniunii Europene privind satele inteligente”. Așa cum menționa Comisarul European Phil Hogan **satele inteligente sunt despre oameni** (referindu-se la locuitorii din rural cu inițiative în a găsi soluții practice— atât la provocările grave cu care se confruntă, cât mai ales la noile oportunități de transformare a zonelor rurale).

Inteligent înseamnă folosirea tehnologiilor digitale atunci când este cazul și nu pentru că sunt la modă. Satele inteligente folosesc adesea tehnologii digitale. Însă acestea sunt doar câteva dintre instrumentele disponibile.

Inteligent înseamnă să gândești în afara satului. Unele inițiative se desfășoară la nivelul satului, dar majoritatea implică și vecinătățile, grupurile de sate, orașele mici și legăturile cu orașele.

Inteligent înseamnă crearea unor noi forme de cooperare și alianțe: între fermieri și alte persoane implicate în agricultură și mediul rural; între municipalități; sectorul privat și societatea civilă; de jos în sus (bottom-up) și de sus în jos (top-down).

Inteligent înseamnă să gândești de unul singur. Nu există un model sau o soluție standard pentru satele inteligente – este vorba despre localnici care folosesc bunurile și resursele locale, se folosesc de cunoștințele disponibile și iau inițiative. Orașele inteligente tind să se concentreze mai mult pe volumul mare de date și informații, cât și pe oportunitățile de transformare a felului în care orașele funcționează prin tehnologii digitale interconectate. Satele inteligente nu sunt doar o extensie a acestor principii în zonele dispersate. Satul inteligent se concentrează mai ales pe comunitățile locale care se implică în viitorul zonei lor – deseori, dar nu exclusiv, cu ajutorul tehnologiilor digitale. Planul de Acțiuni al Uniunii Europene privind satele inteligente face de asemenea trimiteri specifice la nevoia de a depăși inițiativele individuale izolate. Conform Declarației 2.0 de la Cork, planul recomandă dezvoltarea unor abordări integrate. Planul menționează: „avem nevoie de abordări strategice care să sprijine factorii de decizie, persoanele active și promotorii de proiecte de pe teren să ofere rezultate, luând în considerare, comparativ, punctele tari și nevoile specifice din teritoriul în cauză”.

Satele inteligente pot fi considerate centre în cadrul cărora localnicii și factorii de decizie de la diverse nivele testează soluții inovatoare la provocările majore ale traiului în mediul rural. Astfel, se încearcă folosirea la maximum a oportunităților care pot contribui la consolidarea vitalității rurale în Europa. Atât provocările, cât și oportunitățile variază în funcție de zonele rurale și între diferite regiuni ale Europei. Este deosebit de important să fie înțeles contextul și punctul de plecare inițial al strategiilor și proiectelor individuale care contribuie la satele inteligente. Activitatea tematică a Rețelei Europene pentru Dezvoltare Rurală a identificat cinci factori cheie ai satelor inteligente. Primii doi sunt adesea considerați drept amenințări sau provocări, în timp ce ultimii trei implică atât riscuri cât și oportunități

pentru zonele rurale. Acești factori sunt interconectați îndeaproape, iar digitalizarea poate fi considerată o temă transversală:

- Acțiuni privind depopularea și schimbările demografice;
- Identificarea soluțiilor locale privind reducerile de fonduri și centralizarea serviciilor publice;
- Explorarea legăturilor cu orașele și orașele mici;
- Maximizarea rolului zonelor rurale în tranziția către economia circulară, cu emisii reduse de carbon;
- Promovarea transformării digitale a zonelor rurale.

Multe zone rurale din Uniunea Europeană suferă din cauza unor probleme cum ar fi lipsa oportunităților de angajare atractive, lipsa de personal calificat, investiții insuficiente în infrastructuri și servicii esențiale, precum și din cauza exodului tinerilor. Rezolvarea acestora are în vedere, în mod special, crearea de locuri de muncă și reînnoirea generațiilor, aducerea în zonele rurale a locurilor de muncă și creșterea economică propusă de Comisie, promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării de **sate inteligente** în mediul rural al întregii Europe. Abordarea satelor inteligente înseamnă:

- dezvoltarea potențialului local, uman, de mediu și economic;
- dezvoltarea antreprenoriatului, crearea și menținerea locurilor de muncă;
- infrastructura educațională;
- sprijinirea lanțului scurt dintre producători și consumatori;
- acțiuni privind includerea energiei regenerabile;
- reducerea diferențelor economice dintre mediul rural și urban.

- revitalizarea și îmbunătățirea serviciilor publice de bază;
- includerea serviciilor digitale în eficientizarea administrației locale;
- asigurarea serviciilor de transport.
- Îmbunătățirea condițiilor de viață:
- dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor medicale și de îngrijire la domiciliu;
- crearea de centre multi-service/multi-funcționale pentru comunitățile locale.

Creșterea atractivității zonelor rurale din zonele metropolitane și nu numai, în țările vest europene, a fost realizată prin crearea de locuri de muncă locale, prin sprijinirea înființării de parcuri industriale și crearea unor condiții care să crească numărul locuitorilor. Ca o consecință directă, au crescut exponențial veniturile la bugetul local, localitățile respective devenind mici orașele și multe dintre ele au acum infrastructură mai bună decât majoritatea centrelor urbane. În România, cele mai importante parcuri industriale din mediul rural sunt în județul Cluj în comunele Florești, Jucu, Feleacu, Poieni; în județul Prahova, în comunele Ariceștii Rahtivani, Brazi, Bănești; în județul Sibiu în comunele Șura Mică, Șelimbăr; în județul Alba, în comuna Ciugud; în județul Bihor, în comunele Tileagd și Săcueni. În județul Sălaj, comunele Miroslava și Lețcani au reușit dezvoltarea de parcuri industriale cu rezultate remarcabile.

2. DESCRIEREA REGIUNII

Conceptul de **regiune** a fost definit în numeroase moduri de-a lungul istoriei. Astfel, Parlamentul European definește regiunea drept: „Un teritoriu care formează, din punct de vedere geografic, o unitate netă sau un ansamblu similar de teritorii în care există continuitate în care populația posedă anumite elemente comune și dorește să-și păstreze specificitatea astfel rezultată și să o dezvolte cu scopul de a stimula progresul cultural, social și economic“. Din perspectiva Adunării Regiunilor Europei, prin regiune se înțelege: „O entitate politică de nivel inferior statului, care dispune de anumite competențe exercitate de un guvern, care la rândul lui este responsabil în fața unei adunări alese în mod democratic“.



În aplicarea legii dezvoltării regionale în România, în concordanță cu obiectivele de coeziune economică și socială ale României, precum și ale Uniunii Europene în domeniul politicilor de dezvoltare regională, pe teritoriul României sunt constituite opt regiuni de dezvoltare.

Regiunile de dezvoltare din România nu sunt unități administrativ teritoriale și nu au personalitate juridical.

România respectă prevederile Regulamentului CE nr. 1059/2003 privind stabilirea unei clasificări statistice comune a unităților teritorial-statistice pentru regiunile NUTS II și NUTS III. România va menține actuala clasificare provizorie NUTS (nomenclatorul unităților teritoriale de statistică) în perioada de programare 2021 – 2027. Pentru a asigura stabilitatea clasificării provizorii NUTS, Legea nr.315/2004 privind dezvoltarea regională oficializează compoziția regiunilor NUTS II, prin precizarea județelor care compun regiunile respective. Ele reprezintă cadrul pentru elaborarea, implementarea și evaluarea atât a politicii de dezvoltare regională, cât și a programelor de coeziune economică și socială. Regiunile de dezvoltare reprezintă, de asemenea cadrul pentru colectarea datelor statistice specifice în conformitate cu regulamentele europene elaborate de EUROSTAT pentru nivelul teritorial statistic NUTS II. Parte a provinciei istorice Transilvania, regiunea nord-vestică a României este o zonă în care istoria, cultura și tradiția completează mediul natural deosebit de atrăgător. Regiunea Nord-vest este cea mai mare regiune de dezvoltare a României sub aspectul numărului de locuitori și al suprafeței deținute.

Din perspectiva geografică, linia peisajului variază de la lanțurile muntoase împădurite din Vest spre podișurile line din centru și apoi către câmpiile în Est cu lacuri, vii și zone agricole extinse. Beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, regiunea îmbină în mod armonios tradiționalul cu modernul și trecutul cu prezentul potențialul acesteia putând fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului și a resurselor umane.

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest a fost creată în baza Legii 151/1998 prin asocierea voluntară a autorităților locale și județene din județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Sălaj. Suprafața regiunii este de 34.160 km², reprezentând 14,3% din teritoriul României, plasându-se astfel pe locul 4 la nivel național. În nomenclatorul statistic al unităților teritoriale europene (NUTS), regiunea se plasează pe locul 29 ca suprafață între cele 2838 regiuni NUTS2 ale UE28 (conform unităților "NUTS 2021 classification").

În spațiul național, Regiunea Nord-Vest (Transilvania Nord) face parte din Macroregiunea 1 (NUTS1) și se învecinează în sud cu Regiunea Vest, în sud-est cu Regiunea Centru și în est cu Regiunea Nord-Est .

Situată în zona de interferență a regiunilor biogeografice continentală, alpină și panonică, Regiunea Nord-Vest deține o zestre naturală și peisagistică de o mare frumusețe și varietate.

Din punct de vedere al reliefului, suprafața Regiunii Nord-Vest este ocupată în proporție de 28% de munți, 30% de dealuri și 42% de câmpii și văi.

Regiunea beneficiază de un climat temperat continental cu veri călduroase, ierni friguroase, precipitații bogate, cu mici diferențe între zonele de munte, cele de câmpie și

deluroase. Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 3,8 și 10,4°C, repartiția precipitațiilor este inegală, cu cantități minime de circa 550 mm în zonele joase și maxime de 1.500 mm în zona montană. Persistența stratului de zăpadă însumează 85 de zile în zonele joase și 170 de zile în zona montană.

Rețeaua hidrografică a regiunii este dominată de bazinele hidrografice a râurilor Tisa, Someș, Crișuri, Crasna, Tur și Barcău. Resursele de apă subterană exploatabilă în bazinul hidrografic Someș-Tisa sunt estimate la aproximativ 10 m³/secundă, din care 6,8 m³/secundă în bazinele hidrografice ale Someșului, și Crasnei și 3,2 m³/secundă în bazinul hidrografic Tisa. Un rol aparte îl au izvoarele de apă minerală (Sângeorz, Anieș, Leghia, Someșeni, Bixad, etc.) și apele termale (Acâș, Boghiș ș.a.). Apele din regiune sunt în general de calitate bună, dar în continuă degradare. Indexul de exploatare a apelor în regiune a fost în 2002 între 0,11 și 0,20, mai mic decât media europeană.

Regiunea Nord-Vest este formată din șase județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Sălaj. În 2018, regiunea cuprindea 446 unități administrativ-teritoriale (nivel LAU-2 conform NUTS, respectiv Nivel 2 conform SIRUTA), din care 403 comune, 15 municipii și 28 orașe. Regiunea înregistrează un număr de 1911 localități, din care 1800 sunt sate și 111 localități în componența municipiilor sau orașelor.

	Municipii	Orașe	Comune	UAT-uri	Sate	Localități
România	103	217	2861	3181	12957	13427
Nord-Vest	15	28	403	446	1800	1911
Sălaj	1	3	57	61	281	289

3. PREZENTAREA COMUNEI BĂNIȘOR

3.1. Caracterizarea teritorială

a.) Prezentarea geografică și fizică

Caracteristicile reliefului

Comuna Bănișor se localizează în partea sud-vestică a județului Sălaj, în zona depresionară a Silvaniei, în depresiunea Șimleului. Este un areal deluros, cu un relief specific acestei categorii, cu dealuri domoale cu altitudini cuprinse între 300 - 400 m, cotele cele mai înalte înregistrându-se pe culmea Marinului, în partea de nord-vest a comunei și pe culmea Cizerului, în partea de sud-est. Dealurile din jurul satelor așezate pe Valea Banului fac parte din resturile sud-estice ale piemontului Ratin-Bănișor și din cele ale piemontului Oșteana de la poalele Munților Meseș și Ses.

Rețeaua hidrografică

Teritoriul comunei Bănișor aparține de bazinul hidrografic al Banului, afluent al râului Crasna. Valea Banului a luat naștere prin unirea pârâiașelor ce izvorăsc din satele Mal și Sîg, aparținătoare comunei Sîg, creându-și o vale mai largă, pe axa căreia se regăsesc cele trei sate. Lunca pârâului este îngustă și prezintă porțiuni caracterizate prin discontinuitate. Albia minoră se adâncește între maluri cu 2-4 m și prezintă fenomene de meandre, mai ales în zona satelor Peceiu și Bănișor. Direcția de curgere a pârâului este de la sud-vest spre nord-est, împărțind fiecare sat în două părți. Valea Banului prezintă

pe ambele părți un sistem vizibil de 2 - 3 terase, ajungând pe alocuri chiar la un număr de 4 terase.

De o parte și de alta a văii principale, s-au creat văi secundare datorate izvoarelor locale și coroziunii apelor provenite din precipitații. Aceste văi secundare au primit denumirea de vâlcele din partea localnicilor: Vâlceaua Roncii, Vâlceaua Dosului, vâlceaua Bercului, pe dreapta, Vâlceaua Fundăturii, Vâlceaua Hireștii, Vâlceaua Aristrii, pe stânga.

Aceste pâraie sau torenți au creat o serie de râpi sau ogașe în porțiunile pe unde trec, iar apele de infiltrații au provocat alunecări de teren. Acestea se regăsesc cel mai adesea între satele Bănișor și Peceiu, afectând deseori drumul și firul apei curgătoare. În lungul canalelor de scurgere a apei din torenți s-au format o serie de mlaștini, cărora localnicii le-au găsit denumirea de ochiuri sau mîrjițe.

Valea Ban, cu un debit relativ scăzut, are volumul maxim al curgerii din timpul anului în luna martie (15 - 26%), iar volumul minim lunar se înregistrează în luna septembrie și variază între 0,3 – 2,8 % din volumul anual.

Compoziția chimică a apei este din clasa apelor bicarbonate, grupa calciului. În ceea ce privește apele subterane se poate menționa că în general acestea prezintă debite reduse, fiind în cele mai multe cazuri mineralizate și cu duritate crescută.

Geologia

Din punct de vedere geologic, amplasamentul studiat este situat în bazinul neogen Șimleu, în partea vestică a acestuia.

Roca de bază este reprezentată prin argila vineție cu intercalații de nisipuri peste care s-au depus formațiuni mai recente reprezentate prin argile, argile nisipoase, nisipuri și pietrișuri aparținând formațiunilor de lunca a apelor de la suprafață, formațiunilor deluviale precum și depozitelor de terasă mai vechi.

Formațiunile de luncă sunt alcătuite din depozite aluvionare recente (cuaternare) formate din pământuri coezive și necozive cu granulație fină până la grosieră.

Pe versanți, formațiunile deluviale, sunt formate din depozite argiloase prăfoase și nisipoase.

Depozitele de terasă mai vechi sunt alcătuite din alternanța de nisipuri, pietrișuri și argile cu stratificație încrucișată ce indică existența unor paleovăi de vârstă holocenă.

Geomorfologia

Din punct de vedere geomorfologic se deosebesc două mari unități:

- zona de luncă cu relief relativ uniform;
- zona de deal cu un relief caracteristic versanților accidentați.

Relieful colinar, cu pante line, al depresiunii este caracteristic depozitelor miocen-pliocene, alcătuite predominant din marne, argile și nisipuri care pot da naștere unor forme mai pronunțate de relief, cu povârnișuri abrupte.

- acest nivel de eroziune începe la sfârșitul pliocenului, odată cu colmatarea bazinului Șimleu și care ține și la ora actuală.

Adâncimea de îngheț

În conformitate cu prevederile STAS 6A54-77, adâncimea de îngheț în zona studiată este de 0.80 m.

Seismicitatea zonei

În conformitate cu prevederile normativului NP 100-2013 zona comunei Bănișor se

încadrează în zona de seismicitate de calcul "F" cu valori de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare $a_g = 0.10$ g și perioada de colt $T_c = 0.7$ secunde.

Apa subterană

În zona de luncă apare sub formă de pânze acvifere în acumulările aluvionare cu sau fara nivel liber la -3.8 - 6.0 m. În zona de versanți configurația morfologică și structura litologică (pungi nisipoase, intercalații mai permeabile în pachetul argilos) permit infiltrarea și circulația apei în teren fără însă să formeze un nivel fratic continuu. Acest fapt favorizează apanția lentilelor sau vinelor la diferite nivele cu adâncimi cuprinse între -6,0 și -16.0 m.

Față de betoane apa subterană prezintă agresivitate sulfatică și carbonică slabă.

Stabilitatea terenului

Fiind vorba despre un plan urbanistic general, zona studiată se întinde pe o suprafață mare. Din observațiile efectuate se poate spune că atât construcțiile cât și infrastructura sunt amplasate pe terenuri relativ stabile fără alunecări de teren. Sunt premise de producere a unor alunecări de teren mai ales la obârșia văilor sau torenților unde eroziunea de adâncime este foarte activă.

De aceea în zonele de eroziune foarte activă se vor lua măsuri de reducere a eroziunii de adâncime pentru evitarea unor eventuale alunecări de teren.

De asemenea trebuie combătută eroziunea de mal (eroziunea laterală a văilor, în principal valea Banului, pentru prevenirea unor surpări de mal sau crearea unor dezechilibre care pot afecta mai ales construcțiile aflate langa cursurile de apă.

Clima

În ceea ce privește climatul teritoriului corespunzător comunei Bănișor, acesta se încadrează în zona de climat temperat continental moderat, specific nord și nord-vestului țării. Temperatura medie din timpul iernii se încadrează între - 2 grade Celsius și 5 grade Celsius.

Datorită maselor de aer care ajung aici dinspre vest și nord-vest, iarna au loc constant fenomene de inversiune de temperatură.

Temperatura medie din timpul verii se încadrează între 18 și 23 de grade Celsius. Există uneori, datorită activității ciclonice mediteraneene, invazii de aer cald venind dinspre sud-vest.

Temperatura medie anuală este cuprinsă între 9 și 10 grade Celsius, iar anual se numără circa 200 de zile fără îngheț.

Riscuri naturale

Pe teritoriul județului Sălaj există potențiale zone care ar putea crea situații de dezastre datorită fenomenelor de alunecare de teren active sau lente. Alunecările de teren nu produc pierderi și distrugeri atât de însemnate precum alte calamități, însă sunt totuși periculoase putând conduce la distrugerea unor construcții prin deplasarea structurilor de roci prin acoperire, pot bara cursul unor ape curgătoare creând lacuri de acumulare temporare sau permanente, cu consecințele ce urmează apariției acestora sau pot produce chiar distrugerea unor baraje, prin formarea unui val puternic la pătrunderea în lac, în mod brusc a unui volum mare de rocă.

Astfel, în urma inventarierii, pe întreg teritoriul județului Sălaj s-au identificat zone de alunecări de teren, în extravilanul și intravilanul unor localități, dar ne oprim acum strict asupra zonei studiate, rămânând în limitele administrative ale comunei:

Comuna Bănișor: 16 zone cu potențial de alunecare, din care 1 zonă în intravilanul satului Bănișor și 15 zone în extravilan (5 zone în extravilanul satului Bănișor, 4 zone în extravilanul satului Ban și 6 zone în extravilanul satului Peceiu).

Fiind o zonă cu o rețea hidrografică bogată, zonele cu riscuri naturale sunt reprezentate de zonele inundabile limitrofe văilor.

Într-un interval de 24 de ore, în perioada 1990 - 2008, cele mai mari cantități de precipitații s-au înregistrat în 10.06.1999, la Bănișor, cantitatea de apă pe metru pătrat fiind de 71,59 l/mp (înregistrat la stația pluviometrică din localitate).

În ceea ce privește riscul la incendiile de păduri, toate satele aparținătoare comunei Bănișor perzintă acest risc, dar mai ales este un risc deosebit de inundații la nivelul gospodăriilor.

b.) relațiile în teritoriu

Localizare: Comuna Bănișor este situată în partea de vest a județului Sălaj, la o distanță de 20 de km de orașul Șimleul Silvaniei și la 29 de km față de municipiul Zalău și ocupă o suprafață de 3195.88 ha (cifră furnizată de OCPI), fiind una dintre comunele cu o întindere destul de redusă în comparație cu restul comunelor din județul Sălaj.

Drumuri naționale: Nu există drumuri naționale pe teritoriul comunei.

Drumuri județene: Legătura comunei cu reședința județului este asigurată prin intermediul a două drumuri județene, respectiv DJ 191E și DJ 191C.

Drumuri comunale: Legătura comunei cu restul satelor componente se realizează prin intermediul unei rețele de drumuri comunale, respectiv DC 80A, DC 77A, DC 78A și DC 84A, 3 dintre acestea fiind în prezent într-o stare bună, doar DC 77A, drumul ce leagă Peceiu de Horatu-Crasnei aflându-se într-o stare rea.

Linii de cai ferate: Comuna nu este străbătută de nicio linie de cale ferată. Cea mai apropiată stație C.F.R. se află la 20 de km, la Ciucea sau la Nușfalău.

Comuna Bănișor este așezată în partea de sud-vest a județului Sălaj, având o formă relativ compactă cu orientarea NE-SV. Are în componența sa trei sate: Bănișor, Ban, Peceiu. Comuna este așezată în partea de vest a Munților Meseș și la est de Munții Plopișului.

Vecinii comunei Bănișor sunt după cum urmează: în partea de nord se mărginește cu comuna Crasna, la est cu comuna Cizer, la sud cu comunele Sâg și Cizer, la vest cu comunele Sâg și Crasna.



Figura nr. 1: Amplasarea comunei Bănișor în județul Sălaj (culoarea roșie)

c.) Fauna

Între faună, relief, climă și asociațiile vegetale există o strânsă legătură, la care se adaugă și intervenția accentuată a omului.

Dintre mamifere semnalăm prezența lupului (*Canis lupus*), vulpea (*Canis vulpes*), mistrețul (*Sus scrofa*), căprioara (*Capreolus capreolus*), veverița (*Sciurus vulgaris*), iepurele (*Lepus europeus*), iar pe teritoriile cultivate se întâlnesc șoarecii (*Micronys minutus*).

Păsările sunt reprezentate prin ciocănitoare (*Dendrocopos major*, *D. Minor*), privighetoarea (*Luscinia megarhynchos*), mierla (*Turdus merula*).

Dintre reptile, cele mai comune sunt: șopârla de câmp (*Lacerta agilis agilis*), gușterul (*Lacerta viridis viridis*), broaștele (*Rana temporaria*).

Fauna apelor curgătoare este reprezentată de păstrăvul și lipanul, cleanul.

Datorită existenței suprafețelor întinse de pășuni și fânețe s-a dezvoltat și o puternică bază furajeră ceea ce permite creșterea unui număr mare de animale. Se cresc taurine, bubaline, ovine, cabaline, dar ponderea o dețin taurinele și ovinele.

Sectorul zootehnic a devenit o importantă sursă de venituri.

d.) Flora și Fondul forestier

În ceea ce privește flora specifică zonei studiate, se poate observa cu ochiul liber că aceasta apare etajată, însă din păcate esențele lemnoase au rămas doar în pâlcuri: Pădurea Dosului și Pădurea Roncii, care sunt resturi ale unor păduri din etajul stejarului cu predominarea gorunului și a cedrului în amestec cu alte esențe în proporții neînsemnate.

Vegetația ierboasă face parte din zona pajiștilor umede. Pădurile comunale sunt în proprietatea primăriei Bănișor, administrarea lor efectuându-se pe bază de contract cu ocolul silvic.

Ca urmare a predominării reliefului de dealuri și altitudinilor coborâte, vegetația dominantă este cea de dealuri și podişuri, întâlnindu-se o gamă foarte variată de formațiuni vegetale, de la făgete și gorunete, până la pajiști și chiar plantații de conifere.

Subetajul făgetelor este alcătuit din fag (*Fagus sylvatica*), care este predominant, alături de care cresc și alte specii lemnoase ca: gorunul (*Quercus petraea*), carpenul

(*Carpinus betulus*), teiul (*Tilia cordata*), frasinul (*Fraxinus excelsior*), la care se adaugă alunul (*Corylus avellana*), lemnul câinesc (*Ligustrum vulgare*), cornul (*Cornus mas*), sângerul (*Cornus sanguinea*).

Stratul ierbos este constituit din flora de mull, pe care o întâlnim primăvara, aceasta este alcătuită din: floarea paștilor (*Anemone nemorosa*), brebenii (*Corydalis solida*), iar dintre graminee: *Festuca drymeia*, *Poa nemoralis*.

Pe locul fostelor păduri de fag, dar și de amestec dintre fag și gorun, sunt pajiștile secundare, care ocupă suprafețe însemnate. Acestea sunt folosite ca pășuni și fânețe, fiind alcătuite din: *Festuca rubra*, specii de trifoi.

e.) Forma de exploatare a pământului

Procesul de cooperativizare a cuprins comuna Bănișor, abia în iarna anului 1962. Principala ramură de dezvoltare economică din cadrul comunei Bănișor este agricultura, fiind de altfel și cea mai veche dintre ocupațiile sătenilor, aceștia având posibilitatea de a utiliza 1535,27 ha din suprafața totală a comunei, respectiv din 3195,88 ha, reprezentând suprafața arabilă. Există și suprafețe de teren care nu sunt utilizate, acestea cuprinzând suprafețele cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, suprafețele cu ape și bălți, cele ocupate cu construcții cele ocupate de căile de comunicație și nu în ultimul rând cele ale terenurilor degradate și neproductive.

f.) Rolul mecanizării asupra agriculturii

Mecanizarea are un rol important în ridicarea productivității în cadrul agriculturii. Odată cu schimbările politice și economice din 1989 utilajele agricole aflate în S.M.A. au trecut în proprietate privată și astfel persoanele fizice încep să se doteze cu instalații agricole, utilaje și mijloace de transport.

g.) Rolul îngrășămintelor asupra agriculturii

Îngrășămintele au un rol important asupra productivității agriculturii. Oamenii foloseau încă de la început îngrășămintele naturale sporind astfel productivitatea solului, iar odată cu colectivizarea, tot mai mult s-a trecut la folosirea îngrășămintelor chimice.

h.) Forța de muncă

Cea mai mare parte a populației este ocupată în agricultură și numai o mică parte în celelalte ramuri ale economiei.

În prezent, se înregistrează o scădere a acesteia datorită atât mecanizării, cât și migrării forței de muncă într-o primă etapă înspre localitățile mai industrializate aflate în apropiere, dar și spre alte județe, chiar și alte țări.

3.2. Caracterizarea socio-demografică

Istoricul așezărilor populării comunei

Arealul studiat, respectiv teritoriul comunei Bănișor este un teritoriu locuit încă din cele mai vechi timpuri, fiind considerat un spațiu cadru propice pentru dezvoltarea activităților umane datorită reliefului, respectiv lunca pârâului Ban și a zonelor deluroase prevăzute cu terase și pante domoale.

Când afirmăm că acest spațiu cadru a fost locuit încă din cele mai vechi timpuri, ne bazăm pe analiza descoperirilor care datează din epoca dacică. S-a descoperit că în această zonă s-a dezvoltat o populație specifică, proprie teritoriului studiat, însă integrată în populația dacică. S-a mai descoperit că procesul romanizării a avut loc și în arealul

actualei comune Bănișor, însă s-a mai demonstrat că în ciuda prezenței influenței romanice, dacii au rămas pe poziții, în vechile lor locuri. Există dovezi clare privind continuarea prezenței populației dacice pe aceste teritorii, în ciuda influenței puternice venite din partea civilizației romane. Deși în interiorul granițelor comunei Bănișor, procesul de romanizare nu a fost unul la fel de accelerat ca cel al dacilor din provincie, finalitatea procesului a fost aceeași, respectiv formarea poporului român și al limbii române.

Baza afirmațiilor noastre stă în descoperirile realizate de către cercetători pe raza comunei Bănișor, mai exact în satul Peceiu, descoperiri ce datează din epoca feudală și care atestă existența unei comunități de origine dacică, puternic influențată de civilizația romană. Aceste două descoperiri sunt localizate pe dealul "Dumbrăvița" și pe "Dealul Lat", acestea fiind fragmente ceramice din epoca prefeudală, care în prezent se regăsesc în cadrul Muzeului de Istorie din Zalău, unde au fost duse pentru studiu.

În ceea ce privește originea satelor aparținătoare comunei Bănișor, date concrete asupra apariției acestora se cam pierd în negura vremii, însă conform "Dicționarului istoric al localităților din Transilvania", satele mai sus menționate se regăsesc, după cum urmează:

- *Satul Ban*, datează conform documentului de mai sus încă din anul 1213, sub numele de *Villa Bani*, urmând ca acest nume să sufere o serie de modificări de-a lungul anilor, ajungând azi la numele de *Ban (Felsoban - în maghiară)*.
- *Satul Peceiu, sat aparținător comunei Bănișor, datează din anul 1214, când exista sub denumirea de Villa Pechely.*
- Nu în ultimul rând, reședința de comună, respectiv *satul Bănișor*, se regăsește în documentul studiat începând cu anul 1213, sub denumirea de *Villa Ban*.

Conform tradiției populare, denumirile acestor localități au o însemnătate aparte: satele Ban și Bănișor căpătând numele de la "bani", dar există o variantă care ne spune că numele acestor sate poate veni și de la strămoșii nobiliari căreia i-au aparținut, respectiv de la familia Banffy.

Denumirea de Peceiu își are originea într-un cuvânt de ordine slavonă, care tradus în limba română înseamnă *cinci case*. De asemenea și aici există ipoteza cum că numele derivă de la numele unui nobil al vremii, respectiv nobilul Pechely care stăpânea moșia de la vatra satului.

Atestările documentare ale localităților comunei sunt foarte vechi, fiind consemnate în secolul XIII. Bănișorul și Ban își au prima mențiune documentară la 1213 (*villa Bani*), iar Peceiu, la fel de veche, la 1214 (*villa Pechely*). La 1715, documentele menționează că satele Ban și Peceiu sunt nelocuite din cauza atacurilor repetate.

Primele date mai clare asupra numărului de locuitori ne parvin din anul 1720, recensământ de la care, comunitățile devenite ceva mai puțin încercate de năvălirile migratoare (cînd deseori localnicii se ascundeau sau chiar luau calea pribegiei), încep să se dezvolte constant.

Constatăm astfel că majoritatea satelor cunosc cea mai intensă dezvoltare în perioada următoare acestui an, când numărul de locuitori în șase decenii devine de peste patru ori mai mare în satul Bănișor spre exemplu. Următorul secol mărește efectivele populației și mai mult la unele sate, anul 1850 consemnând deja valori apropiate de cele actuale.

Creșteri remarcabile se constată și la numărul de case, dar ceva mai târziu. Conform tabelului de mai jos, tragem concluzia că începând cu anul 1900, în peste 100 de ani, numărul de case a crescut de peste două ori, în timp ce populația a revenit aproape la situația din anul 1850.

Redăm mai jos valorile numărului de locuitori și cel aferent caselor (în măsura în care ele există) pentru anii 1850, 1900, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992 și 2002, care sunt extrase din evidențele păstrate de la recensămintele populației și locuințelor la Direcția județeană de statistică Sălaj. Redăm și valorile provizorii, comunicate pentru Recensământul 2011.

An recesamant	nr. locuitori / nr. case								
	1850	1900	1930	1956	1966	1977	1992	2002	2011
Bănișor	621/125	869/178	1151/-	1286/-	1136/-				
Ban	557/97	693/149	856/-	923/-	879/-				
Peceiu	533/113	665/149	864/-	1160/-	1301/-				
Total comuna Bănișor	1711/335	2227/476	2871/-	3369/-	3316/-	3182/ -	2739/-	2419/ 1123	2020/ 1132
Număr mediu loc./casă	5,10	4,67	-	-	-	-	-	2,15	1,78

Vechea organizare administrativă a zonei din care face parte teritoriul comunei, era una de natură rurală cu obști teritoriale de diferite dimensiuni și cu recunoașterea unor ierarhizări însoțite de responsabilități. Juzii, cnejii, oamenii buni și bătrâni. (homines boni et veterani), au devenit cu timpul elita economică din administrația locală; criteriul unic de departajare era pământul – mărimea posesiei. Existau denumiri de cnezate, țări, codri. Juzii aveau atribuții administrative, fiscale, judecătorești și militare. Zona teritorială Nușfalău- Bănișor, Marca ținea în sec. IX-X de Voievodatul lui Menumorut.

Cucerirea teritoriului intracarpatic de către regalitatea maghiară la sfârșitul secolului al XII-lea și începutul secolului al XIII-lea a adus cu sine și modelul de administrare teritorială preluat din Apus, având la bază interesele politice și economico - sociale de întărire și apărare a teritoriului, adică înființarea de noi comitate peste vechile țări, voievodate și cnezate românești. Trecerea peste "Țara lui Menumorut" și împărțirea ei în comitatele Zotmar, Solnocul Interior, Exterior și Mijlociu sunt amintite în documentele de la cumpăna secolelor 12 și 13. Se atestă astfel faptul că ele existau în jurul anilor 1200. (OC.p.156).

Constituirea în jurul unei cetăți sau a unui castru a comitatului o explică chiar numele de vármegye, care este format din termenii vár = cetate și megye = hotar, ținut, ultimul termen fiind întâlnit în documentele medievale sub forma de mega, după cum reiese din actul de hotărnicire a Abației Tihany, emis în 1055 de regele Andrei I (1046-1060) (Acta terrae septemcastrensis II. 2003. pag.155) .

Halmășdul, alături de satele vecine, a aparținut de cetatea Valcăului, față de care avea obligații în bani, produse și animale.

Comitatul Crasna s-a constituit în jurul cetății Crasna în sec. al XI-lea. Conducerea comitatului o forma: "Curialis comes, maior exercitus, maior civitas și iobagi, jeleri". Cetatea era o instituție economică, administrativă, militară și judecătorească, care inițial avea 10 "moșii". Șimleul, întărindu-se va prelua aceste atribuții comitatense de care foarte multă vreme va aparține și Bănișorul. La 1213, Valcăul, era un voievodat condus de Tatomir, cu 9 sate, printre care și Bănișorul.

În anul 1594, regăsim Voievodatul Peceiului, care mai cuprindea și satele Bănișor, Sîrbi, Mal și Tusa, voievodat care aparținea de cetatea și domeniul Șimleului.

Comitatele maghiare au suferit numeroase modificări, în perioada Regatului Ungariei de până la Bătălia de la Mohacs, și în perioada vasalității față de Turcia a principatului Transilvania, cât și în perioada apartenenței directe la Austria, de până în 1867. În perioada primelor decenii ale secolului al XVIII-lea, Comitatul Crasna aparținea numai din punct de vedere juridic de Principatul Transilvaniei, de facto el fusese alipit Ungariei

încă din 1687 de care depindea din punct de vedere fiscal. Ultimele modificari administrative ale comitatelor au avut loc după instaurarea monarhiei dualiste în Imperiu și includerea Transilvaniei în noul regat al Ungariei.

Noul comitat Sălaj avea să fie compus din fostele comitate Crasna și Solnocul de Mijloc plus Plasa Unguraș din Comitatul Dăbâca. Centrul de reședință era orașul Zălau și avea în subordine 10 plase. Plasa Crasna avea în componență și Bănișorul.

Apartenența comunei era la plasa Crasna, cu toate schimbările administrative din perioada interbelică și anii 1940, 1949, când aparținea de raionul Zalău, Regiunea Cluj. Din anul 1968, reorganizarea teritorială a țării a reînființat județul Sălaj. După anul 1968, comuna a păstrat din punct de vedere administrativ situația din prezent.

Evenimente istorice în teritoriu

1213- Atestarea documentară a satului Ban;

1214- Atestarea documentară a satului Bănișor;

1341- Bănișorul aparține de cetatea Valcăului, voievodat cu 9 sate condus de voievodul Tatomir;

1391- Se înființează mănăstirea din *Perii*, Maramureș cu aprobarea patriarhului *Antoniu* din Constantinopol, între ținuturile aparținătoare de aceasta menționându-se și Sălajul;

1437-1438, Răscoala de la Bobîlna;

1514- Răscoala condusă de Gh. Doja;

1526- Lupta de la Mohács; Ungaria sudică este transformată în pașalâc turcesc, devenind centrul organizării incursiunilor turcești în teritorii largi, printre care și Transilvania. Satele din zona Bănișor au suferit și ele multe pagube în secolele XVI-XVII;

1585- *Sigismund Báthori* dă episcopului român *Spiridon* facultate jurisdicțională și peste bisericile române din Comitatele Crasna și Solnocul de Mijloc;

1587- Documentele consemnează prima biserică din lemn în satul Peceiu

1599 – Mihai Viteazul ocupă temporar Transilvania;

1599- Înființarea Mitropoliei române din Bălgrad (Alba-Iulia) biserica română din Sălaj (Comitatele Crasna și Solnocul de Mijloc) aparține jurisdicției acelor mitropoliți;

1639- Se introduce cultura porumbului în zona Ardealului, cultură care se dezvoltă intens în rândul țăranilor deoarece nu se dădea dijmă după ea;

1647- Românii obțin dreptul de a-și înființa biserici și de a avea preoți;

1678- Introducerea interdicției în nobilării preoților români;

1657-1687- Trupele imperiale și cele turcești pradă populația satelor în căutare de hrană;

1697 și 1700- Au loc Sinoadele prin care se semnează recunoașterea Papei ca și cap al bisericii române, deci unirea cu Roma, preoții și populația din majoritatea satelor comunei recunosc și se organizează conform acestei confesiuni;

1715- Moșiile Ban și Peceiu apar ca nelocuite datorită atacurilor turcești;

1761- Episcopia ortodoxă suprimată (după anul 1700), este reînființată și mai bine organizată după Edictul de Toleranță al lui Iosif al II-lea, din anul 1781;

1787- Edict de desființare a așezămintelor monahale;

1824- Se introduce registrul matricol bisericesc în satul Bănișor;

1846- Andrei Șaguna este numit vicar al Eparhiei ortodoxe;

1848- Revirimentul bisericii ortodoxe din Transilvania prin numirea lui Andrei Șaguna ca episcop; el a dat bisericii ortodoxe o lege proprie de organizare „Statutul Organic al Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania”, a reorganizat cursurile de teologie și a cerut preoților să se pregătească continuu;

1850- Vicarul Alexandru Sterca Șuluțiu convoacă la Șimleul-Silvaniei, Sinodul care va stabili înființarea de școli, obligativitatea frecvenței școlare, recrutarea învățătorilor și plata acestora;

1874- Se demarează din inițiativa împăratului Francisc al II-lea al Austriei, realizarea primelor cărți funciare pe teritoriile subordonate;

1876- Comuna Bănișor este inclusă în nou înființatul Comitat Sălaj-Plasa Crasna;

1918- În comună au loc acțiuni revoluționare. Se crează Consiliul Național Român local. Reprezentanți din comună, în frunte cu preoții, votează la Alba Iulia Unirea Ardealului cu România. Din punct de vedere administrativ com. Halmășd se integrează în județul Sălaj. Se reînființează învățământul în limba română;

1925- Intră în vigoare Legea de unificare administrativă, toate satele devin comune rurale cu buget propriu, primar și consiliu local propriu;

1934 -1937- Se realizează o serie de lucrări edilitare, care schimbă aspectul satelor comunei. Au fost reparate și pietruite drumurile comunale, s-au curățat șanțurile pentru ca apa să nu mai inunde aceste drumuri, au fost reparate poduri și s-au reparat și adeseori sau construit edificii publice.

1945- Reforma agrară

1948- Trecerea forțată a populației de religie greco-catolică la religia ortodoxă;

1949-1961- Are loc procesul de colectivizare forțată în satele din Ardeal;

1950- Comuna Halmășd este arondată d.p.d.v. administrativ la Regiunea Cluj;

1964-1970 – Are loc electrificarea satelor comunei; Se consemnează primul cinematograf la Peceiu (1964);

1968- Se reînființează județul Sălaj, comuna Bănișor devenind d.p.d.v. administrativ în forma actuală.

Principalii indicatori la nivelul localității Bănișor cu privire la teritoriu, locuințe și utilități publice, în perioada 2012-2020, sunt prezentați în tabelul de mai jos.

Teritoriu, locuințe, utilități publice

Denumire indicator	Anul								
	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Locuințe existente – total – număr	1132	1131	1135	1136	1138	1137	1136	1135	1133
Locuințe în proprietate majoritară de stat – număr	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Locuințe în proprietate majoritar privată – număr	1128	1127	1131	1132	1134	1133	1132	1131	1127
Suprafața locuibilă – total mp	47749	47658	47746	47778	47662	47457	47084	46916	46569
Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile – km	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile – mc/zi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare – km	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel nr. 1: Teritoriul, locuințe, utilități publice în localitatea Bănișor, în perioada 2012-2020¹

Principalii indicatori demografici la nivelul localității Bănișor, în perioada 2013-2021 sunt următorii:

Denumire indicator	Anul								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Populația totală - la 1 ianuarie (stabilă)	2103	2079	2049	2023	1986	1981	1949	1915	1896
Femei	1056	1045	1023	1009	996	996	978	969	949
Bărbați	1047	1034	1026	1014	990	985	971	946	947

Tabel nr. 2: Indicatorii demografici ai localității în perioada 2013-2021²

Tendințe demografice

Sub formă de grafic, la nivelul localității Bănișor, pentru perioada 2013-2021, evoluția populației este următoarea:

¹ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

² Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

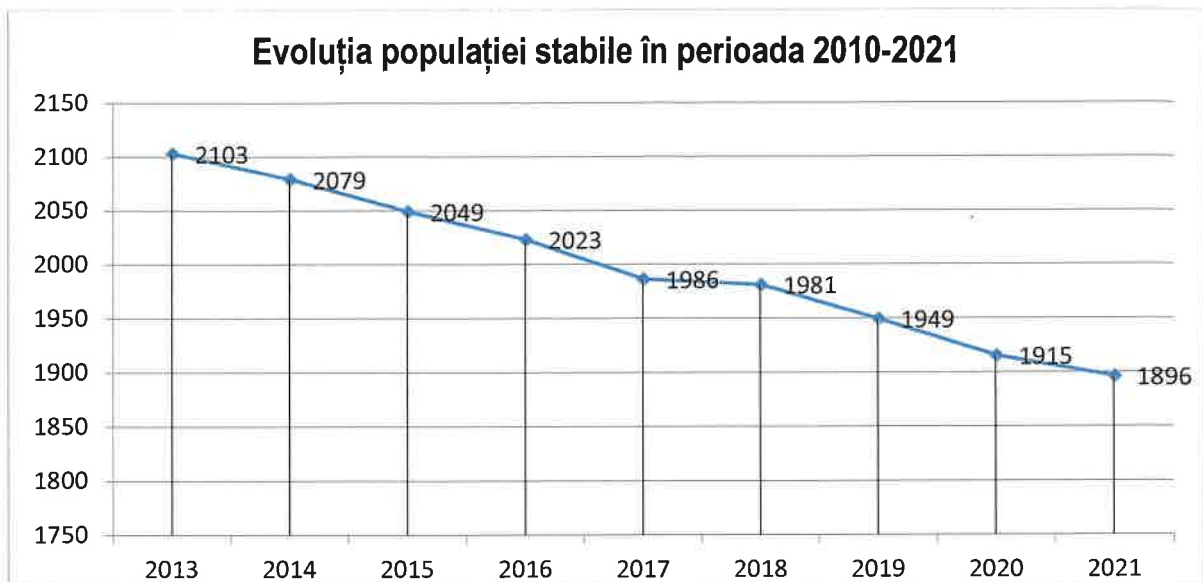


Figura nr. 2: Evoluția populației stabile în comuna Bănișor³

Conform graficului de mai sus, privind evoluția populației stabile în perioada 2010-2021, se poate constata o scădere accentuată a populației, având o evoluție descendentă, aproape de la an la an, cauzele principale fiind migrația externă datorată în principal lipsei locurilor de muncă din mediul rural, îmbătrânirii populației și scăderii fertilității.

Dinamica populației

Efectivul unei populații suferă modificări în timp, nu este constant, în funcție de intrările (nașterile și imigrările) și ieșirile (decese și emigrările) din cadrul acesteia.

Rata Natalității

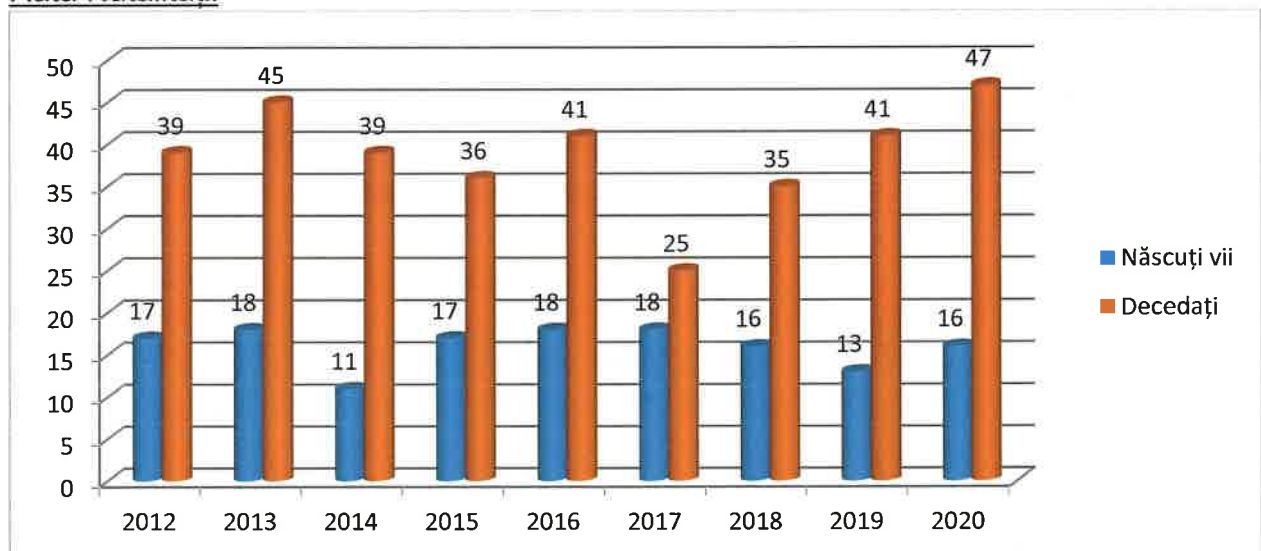


Figura nr. 3: Raportul născuți vii/decedați⁴

Natalitatea reprezintă numărul de născuți vii și se exprimă prin indicele general de natalitate raportat la 1.000 de locuitori. Natalitatea este dependentă de ponderea populației tinere și de indicele de fertilitate, dar poate fi influențată și de mentalitatea populației, tradiții și factorii sociali economici.

³ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor, produse statistice INS

⁴ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

Pentru perioada de analiză, sporul natural al populației a fost constant negativ, atingând un minim, în anul 2020, și un maxim în anul 2017.

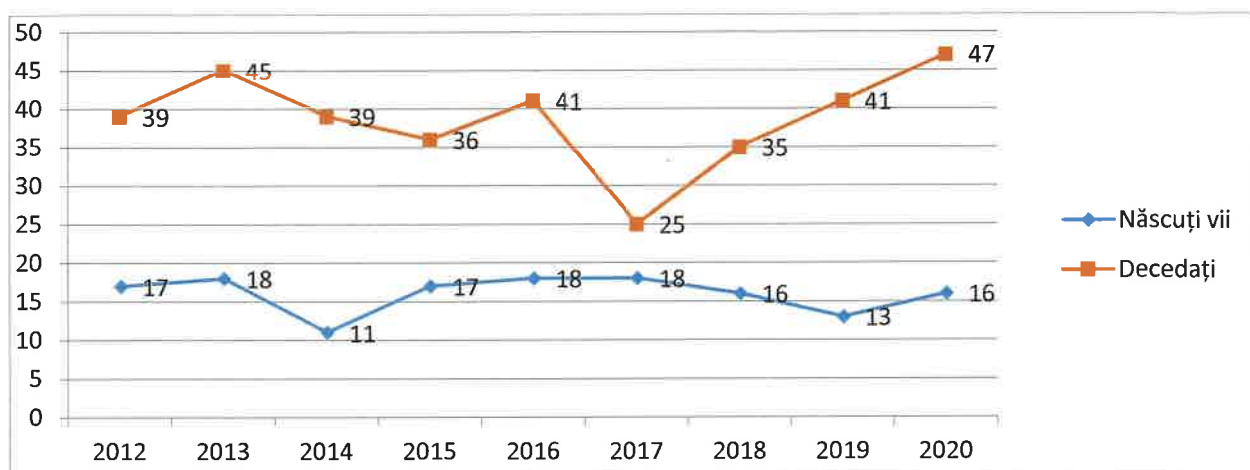


Figura nr. 4: Evoluția numărului de născuți vii și decedați în perioada 2012-2020⁵

Numărul născuților vii este mult mai mic decât numărul decedaților pe toată perioada analizată.

Rata mortalității

Mortalitatea reprezintă totalul deceselor în cadrul unei populații într-o anumită perioadă de timp raportat la 1.000 de locuitori.

Rata mortalității generale este crescută atât ca urmare a creșterii mortalității specifice la anumite grupe de vârstă, determinată de deteriorarea stării generale de sănătate, cât și ca urmare a modificării structurii pe vârste a populației.

Valoarea maximă a ratei mortalității generale a fost de 30,21‰ și s-a înregistrat în anul 2017, iar valoarea minimă a ratei mortalității generale a fost de 19,97‰ și s-a înregistrat în anul 2013.

În graficul de mai jos, se poate observa raportul născuți vii / decedați:

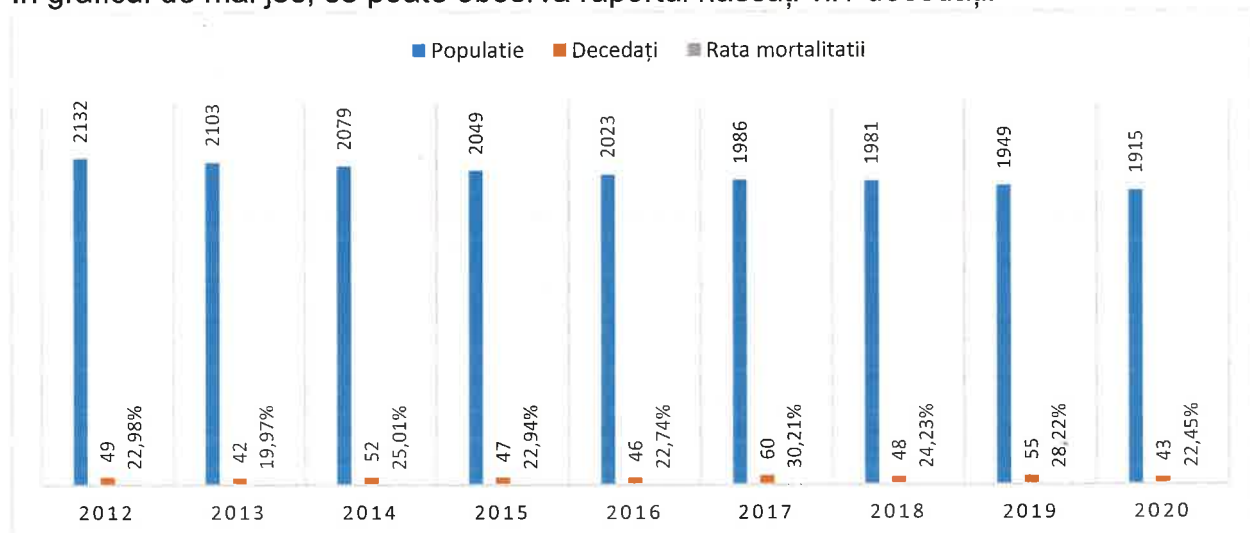


Figura nr. 5: Raportul născuți vii/decedați⁶

În graficul de mai jos, se poate observa evoluția ratei natalității, comparativ cu evoluția ratei mortalității, în orizontul de timp analizat:

⁵ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

⁶ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

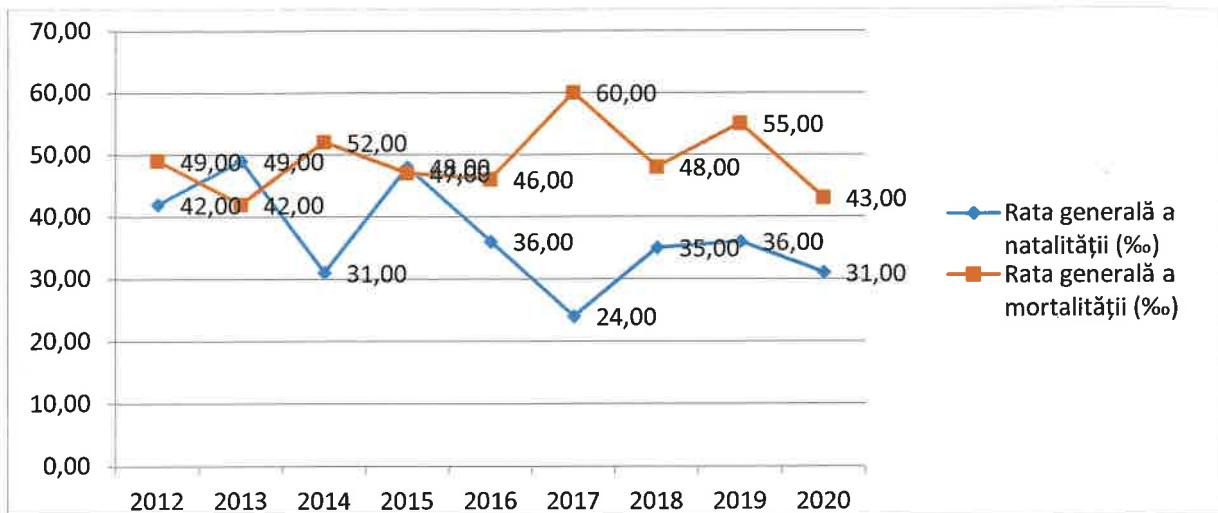


Figura nr. 6: Evoluția ratei generale a natalității (‰) și a ratei generale a mortalității (‰)⁷

Căsătorii-Divorțuri

În ceea ce privește numărul căsătoriilor, se poate remarca o relativă constanță în perioada 2012-2020. Numărul de căsătorii a oscilat puțin în anul 2016 față de anii precedenți și s-a înregistrat un maxim în anul 2012 (11 căsătorii).

În ceea ce privește numărul divorțurilor, se poate remarca o constanță în perioada analizată, cu un număr maxim de divorțuri în anii 2017, 2018 și un număr minim de divorțuri în anii 2013, 2014 și 2020 (fără divorțuri), conform figurii de mai jos:

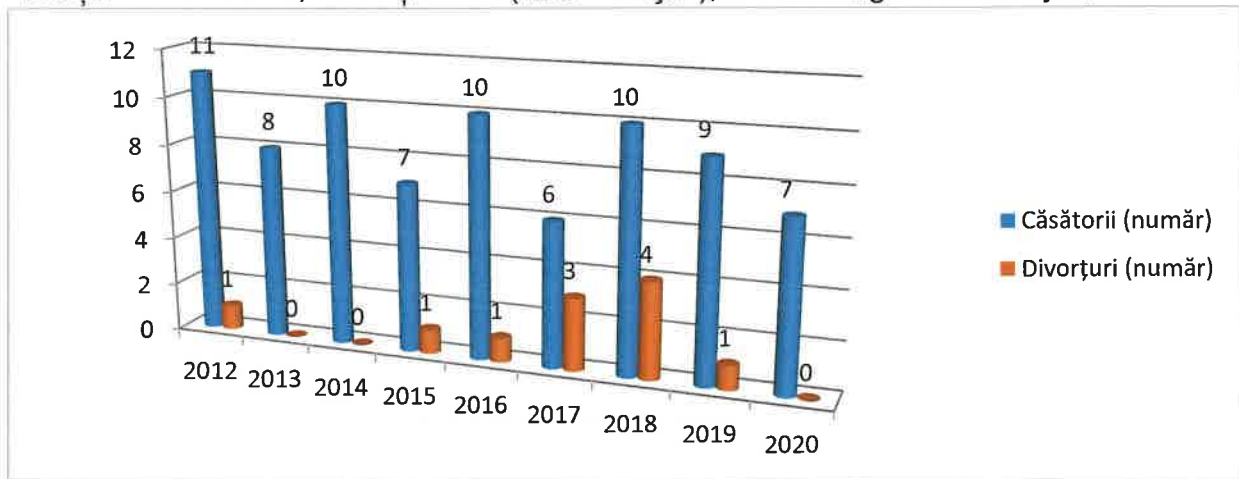


Figura nr. 7: Raportul căsătorii-divorțuri, în perioada 2012-2020⁸

Stabiliri de domiciliu/Plecări cu domiciliul din localitate

În perioada de analiză, numărul de plecări cu domiciliul din localitate (inclusiv migrația externă) a fost superior numărului de stabiliri de domiciliu, 195 față de 218, un curent invers înregistrându-se în anii 2014, 2017, 2020, când numărul de stabiliri de domiciliu în localitate a fost mai mare decât numărul de plecări cu domiciliul din localitate.

⁷ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

⁸ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

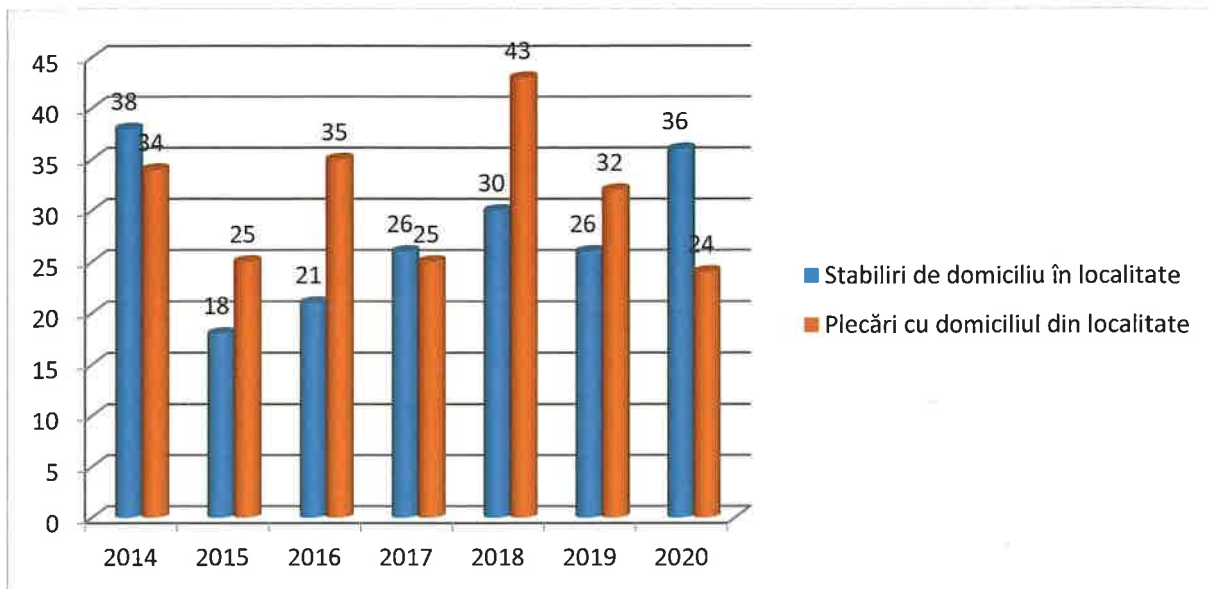


Figura nr. 8: Raportul stabiliri de domiciliu/plecări cu domiciliul în perioada 2014-2020⁹

Structura populației stabile pe etnii la 20 octombrie 2011

Naționalitatea este un element important de luat în considerare în studiul structurilor populației. Aceasta reflectă condițiile în care s-a realizat popularea unei zone cu diferite etnii.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, potrivit Recensământului populației și al locuințelor efectuat în octombrie 2011, în comuna Bănișor, populația stabilă se ridică la 2.022 locuitori, dintre care 1.962 români, 23 romi și 9 maghiari, iar pentru 28 de persoane apartenența etnică nu este cunoscută.

Sub formă grafică, situația se prezintă astfel:

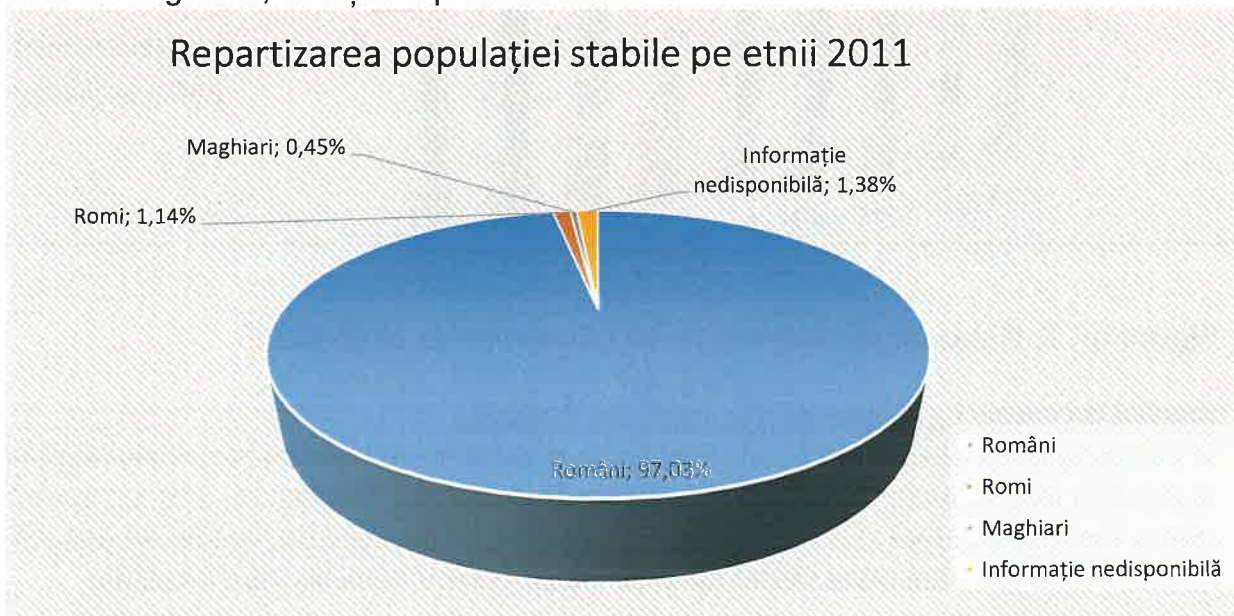


Figura nr. 9 Repartizarea populației stabile pe etnii¹⁰

⁹ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

¹⁰ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab8. Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune”, sursa: Institutul Național de Statistică din România

Populația stabilă după religie la 20 octombrie 2011

Confesiunea prezintă și ea importanță în cadrul structurilor de populație, chiar dacă este mai puțin studiată la nivelul unor țări.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși – 1.657 locuitori, (81,95%), dar există și minorități de penticostali – 12 locuitori (0,59%), martori ai lui Iehova – 30 locuitori (1,48%), greco-catolici – 41 locuitori (2,03%), bapțiști – 220 locuitori (10,88%) și reformati – 6 locuitori (0,30%). Pentru 44 de locuitori (2,18%) nu este cunoscută apartenența confesională. Sub formă grafică, situația se prezintă astfel:

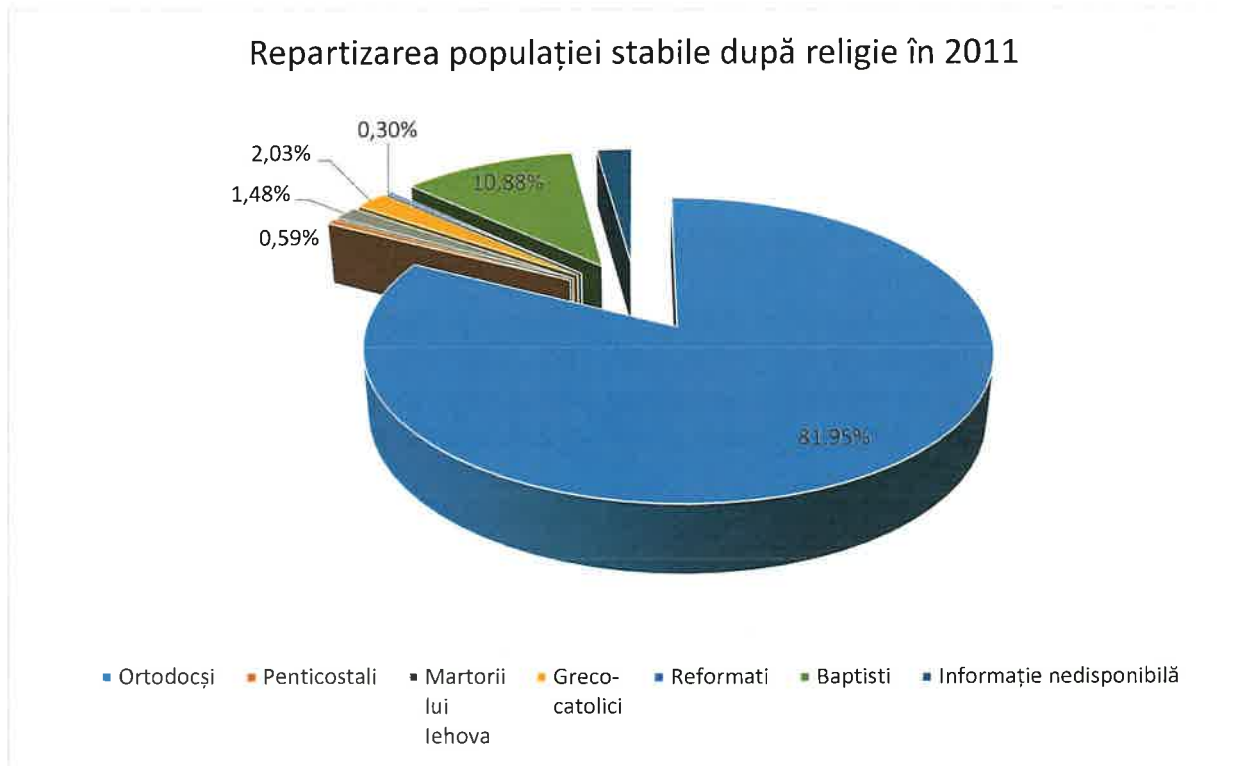


Figura nr. 10: Repartizarea populației stabile după religie¹¹

Structura pe nivel de educație a populației stabile de 10 ani și peste

Analizând rezultatele Recensământului din 20 octombrie 2011, în ceea ce privește nivelul de educație al populației din comuna Bănișor, se pot contura următoarele concluzii: ultima școală absolvită de majoritatea populației aparține învățământului secundar – 1.315 persoane (70,40%), urmat de învățământul primar – 380 persoane (20,34%), apoi de învățământul superior – 97 persoane (5,19%), cei mai puțini absolvenți aparținând învățământului post-liceal și de maiștri – 23 persoane (1,23%).

De asemenea, se remarcă faptul că ponderea persoanelor fără școală în populație este destul de ridicată, 2,84% din locuitorii comunei nu au absolvit nicio școală (53 persoane), iar un procent de 1,34% din populația comunei este analfabetă (respectiv 25 persoane).

Total	NIVELUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ABSOLVITE
-------	---

¹¹ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab 9. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”, sursa: Institutul Național de Statistică din România

Categorie		Superior			Post-liceal și de maiștri	Secundar				Primar	Fără școală absolvită	
		Total	din care:			Total	Superior		Inferior (gimnazial)		Total	din care:
			Universitar de licență				Liceal	Profesional și uc.				Persoane analf.
Total	1868	97	85	23	1315	450	302	563	380	53	25	
M	915	38	34	8	718	226	225	267	138	13	3	
F	953	59	51	15	597	224	77	296	242	40	22	

Tablel nr. 5: Structura pe nivel de educație a populației în comuna Bănișor la data de 20 octombrie 2011¹²

Nivelul cultural al populației este foarte stratificat. Întâlnim și categorii cu nivel bun cultural, dar majoritatea locuitorilor sunt slab culturalizați, iar în unele zone precaritatea culturală predomină.

Din punct de vedere al potențialului de școlarizare se pot deduce câteva puncte slabe în raport cu cerințele școlii:

- distanța mare de la domiciliul elevilor până la școală;
- accesul către școală mult îngreunat – din unele zone – pe timp ploios sau frigos;
- suprasolicitarea elevilor în activități gospodărești în detrimentul învățării;
- slabe resurse materiale pentru susținerea cerințelor minime ale școlii – rechizite, cărți etc.;
- familia nu constituie întotdeauna un suport prea solid în favoarea frecvenței cu regularitate a cursurilor.

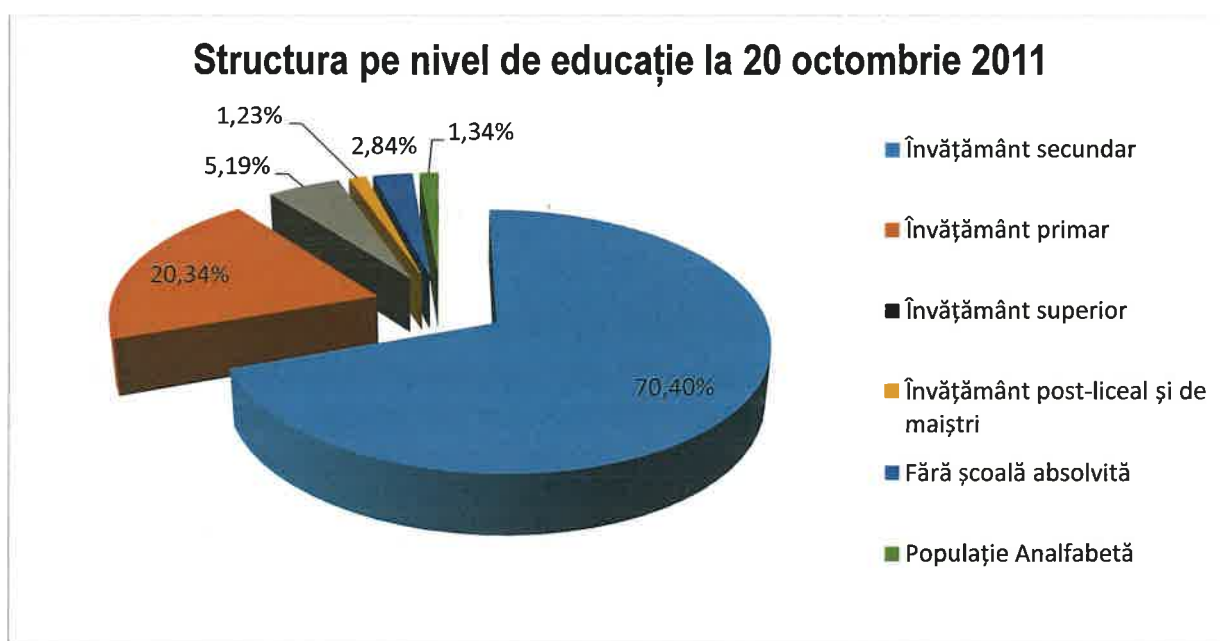


Figura nr. 11: Structura pe nivel de educație a populației în anul 2011- în valori relative¹³

¹² Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab 5. „Populația stabilă de 10 ani și peste, pe sexe, după nivelul de educație - județe, municipii, orașe, comune”, sursa: Institutul Național de Statistică din România

¹³ Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab 10. „Populația stabilă de 10 ani și peste, pe sexe, după nivelul de educație - județe, municipii, orașe, comune”, sursa: Institutul Național de Statistică din România

3.3. Caracterizarea economică

Principala ramură de dezvoltare economică din cadrul comunei Bănișor este agricultura, fiind de altfel și cea mai veche dintre ocupațiile sătenilor, aceștia având posibilitatea de a utiliza 1535,27 ha din suprafața totală a comunei, respectiv din 3195,88 ha, reprezentând suprafața arabilă. Există și suprafețe de teren care nu sunt utilizate, acestea cuprinzând suprafețele cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, suprafețele cu ape și bălți, cele ocupate cu construcții cele ocupate de căile de comunicație și nu în ultimul rând cele ale terenurilor degradate și neproductive.

Comuna Bănișor, din județul Sălaj are o economie preponderent agricolă, culturile de cartof și cerealiere fiind predominante, iar creșterea animalelor, în special a bovinelor, este susținută de ponderea mare a pășunilor din totalul terenului agricol de la nivelul comunei.

Cultivarea terenurilor

La nivel de comună este bazată pe producțiile la nivel de familie, adică prin intermediul celor 1113 de gospodării și se desfășoară atât în câmp deschis cât și în grădini legumicole.

În zona de luncă se cultivă sfecla furajeră, porumbul grâul și legumele. Pe terasele mai înalte se cultivă cartoful, porumbul și grâul. Suprafețe însemnate sunt ocupate cu livezile cu pomi fructiferi și viță de vie. Pășunile ocupă și ele o suprafață însemnată, asigurând hrana necesară animalelor crescute de către localnici.

Cea mai mare parte a terenului este lucrata mecanizat în gospodăriile cetățenilor gasindu-se un număr de 137 tractoare și 14 combine pentru recoltat cereale.

Livezile de pomi fructiferi, în special pruni și meri sunt des întâlnite, de aici de-a lungul timpului s-a întreținut producția de băuturi spirtoase, în acest caz a pălincii de prune. Pălinca de Zalău, cea mai cunoscută în întreaga țară își trage rețeta din zonele cunoscute ca producători din județ, zona satului Bănișor fiind printre cele mai reprezentative la nivelul județului.

Cultura cerealelor pentru panificație

În cadrul cerealelor pentru panificație amintim grâul și secara. Condițiile climatice de pe raza comunei Bănișor sunt favorabile pentru cultivarea atât a grâului, cât și a secarei. Terenurile cultivate cu grâu s-au extins din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, predominând însămânțarea grâului de toamnă în defavoarea celui de primăvară.

Cultura cartofului

Cartoful se cultivă din cele mai vechi timpuri, o creștere semnificativă a culturii cartofului se observă începând cu secolul al XVII-lea.

Pomicultura

Pomicultura are o veche tradiție în aceste zone, dintre cele mai răspândite fructe fiind: merele, prunele, perele și cireșele. De menționat, este că în prezent această ramură este aproape inexistentă în livezi sistematice, găsindu-se doar în gospodăriile oamenilor.

Viticultura Viticultura se practică din secolul al XV-lea, la sfârșitul secolului al XIX-lea filoxera a distrus aproape total viticultura, iar din secolul al XX-lea a început replantarea terenurilor cu unele soiuri de calitate mai redusă.

Începând cu colectivizarea, se observă și creșterea acesteia, dar după anul 1989 s-au distrus. Astăzi, vița de vie se găsește doar în gospodăriile oamenilor.

Creșterea animalelor

O altă ramură a agriculturii practică în localitate este creșterea animalelor, zootehnia, însă și această ramură se rezumă la animalele existente la nivel de gospodărie. Este o ramură cu potențial, însă în momentul de față este neexploată.

Felul animalelor	Numărul
Ovine	980
Porcine	600
Iepuri	200
Câini	600
Bovine	540
Caprine	20
Păsări	9800
Albine	200

Industrie

Dezvoltarea comunei Bănișor a fost și este un proces lent, marcat de condițiile socioeconomice și de poziția periferică în spațiul geografic și administrativ.

În prezent, din punct de vedere comercial, pe raza comunei Bănișor sunt înregistrate un număr de 19 firme cu activitate economică pe durata anului 2015. Aceste firme înregistrează un număr de 16 salariați și o cifră de afaceri de 2047154 lei.

Principalele domenii de activitate pe coduri CAEN în rândul firmelor existente la nivelul comunei Bănișor în 2014-2015, sunt:

1. Operațiuni de mecanică generală
2. Întreținerea și repararea autovehiculelor
3. Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate
4. Transporturi rutiere de mărfuri
5. Activități de consultanță în tehnologia informației
6. Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi
7. Activități de interpretare artistică (spectacole)

Servicii

Domeniul serviciilor în comuna Bănișor este un domeniu restrâns, putându-se discuta doar despre serviciile oferite de o brutărie, două gaterie, ateliere de tâmplărie și 7 distilării.

Structura populației active pe domenii de activitate se determină raportând numărul populației active dintr-un domeniu de activitate la numărul total al populației active.

În tabelul următor a fost sintetizată repartizarea populației active (personal salariat) pe principalele domenii de activitate și structura pe sectoare economice (industrie, comerț, servicii, construcții, agricultură, etc.) în perioada 2012-2020:

Denumire indicator	Anul								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total populația activă, din care: ¹⁴	114	101	117	114	120	103	103	110	105
Nr. salariați	80	68	80	92	95	91	94	96	89
Nr. șomerilor înregistrați la sfârșitul anului	34	33	37	22	25	12	9	14	16

Tabel nr. 3: Repartizare populație activă 2012-2020¹⁵

Turism

Deși localitatea Bănișor dispune de un potențial turistic important, oferta de cazare este extrem de redusă.

Comuna Bănișor dispune de un potențial turistic moderat dar insuficient exploatat, caracterizat de o situație geografică favorabilă, plină de pitoresc și diversitate a peisajului, ceea ce conferă posibilitatea practicării turismului sub diverse forme.

Cu un relief deluros și împădurit în mare parte, cu pășuni întinse la marginea pădurilor, cu văi străbătute de râuri repezi specifice zonei muntoase, locația comunei Bănișor este o atracție pentru călătorii și ieșiri în aer liber, beneficiind de priveliști foarte frumoase pe alocuri sălbatice cu păduri în mare parte de stejar, fag, brad, mesteacăn și de un aer curat, practic neafectat de vreun factor poluant.

Există o bogată faună cinegetică compusă din mistreți, cerbi carpatini, iepuri, lupi, fazani, vulpi.

Situația privind structura unităților de cazare, numărul de locuri, sosiri și înnoptări în perioada 2012-2020 este detaliată în cele ce urmează:

Denumire indicator	Anul								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Unități de cazare (total) – număr	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel nr. 4: Situația privind structura unităților de cazare, numărul de locuri, sosiri și înnoptări în perioada 2012-2020¹⁶

În cadrul teritoriului comunei Bănișor, din județul Sălaj, există potențial de dezvoltare al turismului și agroturismului, însă lipsa pregătirii și a cunoștințelor în oferirea de servicii agroturistice și a mijloacelor de promovare fac ca acest segment de servicii turistice să fie încă insuficient valorificat. Se observa lipsa structurilor de cazare turistice.

¹⁴Conform Institutului Național de Statistică, **populația activă** din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii

¹⁵ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

¹⁶ Sursa: INS – Fișa localitate Bănișor

Mediul economic este dominat de societăți fără salariați. Acest aspect indică puternica lipsă a viabilității sectorului economic.

Majoritatea companiilor sunt afaceri de familie, concentrate pe sectorul serviciilor și al industriei ușoare, dar nu și în sectorul turismului.

În consecință, cadrul economic al localității Bănișor este caracterizat prin următoarele aspecte generale:

- Valori ale unor indicatori ai dezvoltării economice sub cele existente la nivel de județ și țară;
- Preponderența agriculturii;
- Declinul ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale;
- Apariția și dezvoltarea timidă a inițiativei private locale.

3.4. Infrastructura publică

Infrastructura medicală/Sănătate

Situația detaliată privind serviciile și infrastructura medicală la nivelul localității Bănișor este prezentată în tabelul următor:

Denumire indicator	Anul								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Medici – proprietate publică (persoane)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medici – proprietate privată (persoane)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stomatologi – proprietate privată (persoane)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Personal mediu sanitar –proprietate publică (persoane)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Personal sanitar mediu –proprietate privată (persoane)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Cabinete medicale individuale (de familie) – proprietate publică (număr)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cabinete medicale individuale (de familie) – proprietate privată (număr)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Farmacii – proprietate privată (număr)	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Tabel nr. 5: Situația serviciilor medicale și infrastructurii medicale în localitatea Bănișor în perioada 2012-2020¹⁷

¹⁷ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

Cultură și artă

Situația detaliată privind cultura și arta la nivelul localității Bănișor este prezentată în tabelul următor:

Denumire indicator	Anul								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Biblioteci – total – număr	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Biblioteci publice – număr	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Volume existente în biblioteci – număr	8995	9066	9818	9928	9134	9165	9201	9442	9442
Personalul angajat din biblioteci – număr	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Tabelul nr. 1: Situația privind cultura și arta în localitatea Bănișor în perioada 2012-2020¹⁸

Infrastructura socială

Situația detaliată privind serviciile sociale și infrastructura socială la nivelul localității Bănișor este prezentată în tabelul următor pentru orizontul de timp 2012-2020:

Denumire indicator	Anul								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Unități de învățământ - total	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Licee	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scoli profesionale	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Copii înscriși în grădinițe	36	42	39	40	43	41	35	48	51
Elevi înscriși – total, din care:	137	129	130	112	102	107	113	118	111
<i>Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv special)</i>	62	55	61	53	53	56	72	65	67
<i>Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv special)</i>	75	74	69	59	49	51	41	53	44
Personal didactic – total, din care:	20	19	16	16	15	14	15	16	16
<i>Personal didactic în învățământul preșcolar</i>	3	3	3	3	3	2	2	2	3
<i>Personal didactic în învățământul primar (inclusiv special)</i>	4	4	4	4	3	3	4	4	5

¹⁸ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

Personal didactic în învățământul gimnazial (inclusiv special)	13	12	9	9	9	9	9	10	8
Personal didactic în învățământul liceal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Personal didactic în învățământul profesional	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Săli de clasă și cabinete școlare (număr)	12	12	12	9	9	9	9	9	9
Laboratoare școlare	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ateliere școlare	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Săli de gimnastică – total	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Terenuri de sport – total	2	2	2	2	2	2	2	2	2
PC – total	31	31	31	31	31	31	31	31	43

Tabel nr. 6: Serviciile și infrastructura socială (educațională și culturală) pentru perioada 2012-2020¹⁹

În graficul de mai jos este prezentată evoluția copiilor și a elevilor înscriși în învățământ în perioada 2012-2020, în valori relative, astfel:

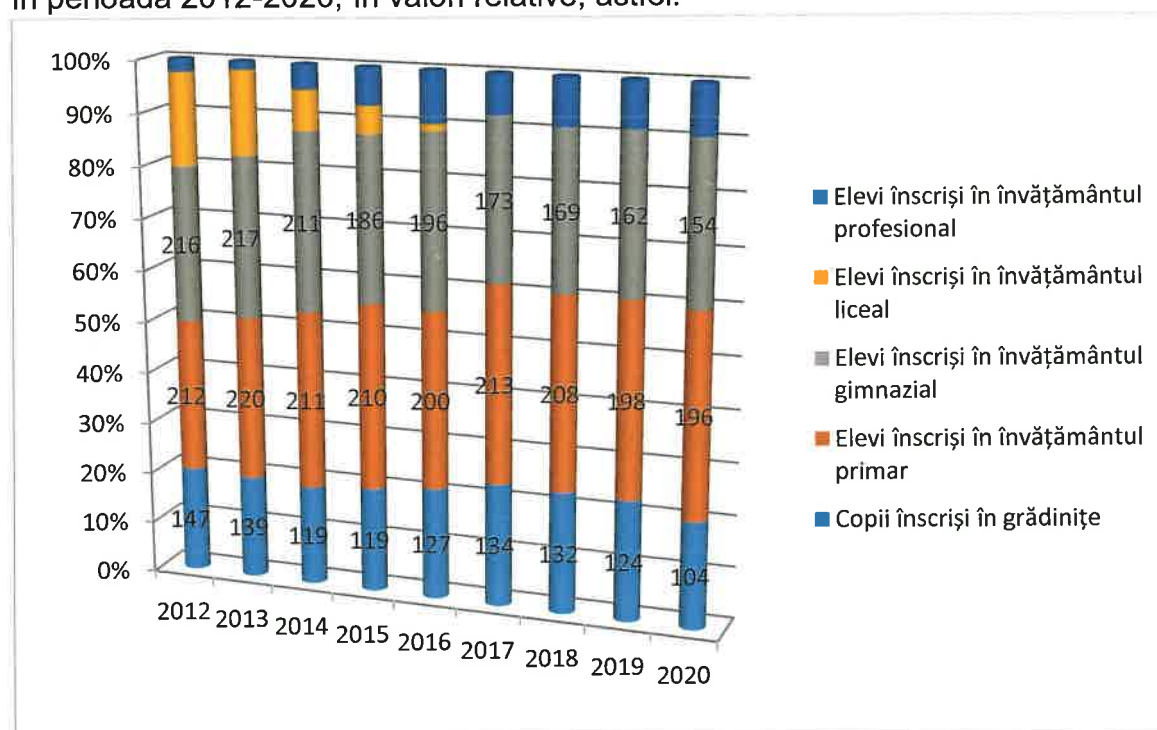


Figura nr. 3: Evoluția copiii/elevi înscriși în învățământ în perioada 2012-2020²⁰

Activități sociale și instituții locale

La nivelul localității, există expertiză locală în gestionarea problemelor locale și comunitare.

Autoritățile administrației publice locale sunt:

- *Consiliul Local* - ca autoritate deliberativă;

¹⁹ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

²⁰ Sursa: INS – Fișa localității Bănișor

- *Primarul* - ca autoritate executivă.

Sediul acestor autorități prin care se realizează conform Constituției autonomia locală este în localitatea Bănișor, în str. Principala nr. 29.

Siguranță publică

Localitatea Bănișor este arondată secției nr. 6 de Poliție Rurală Crasna (aprox. 14 km distanță), și are un post de poliție în localitatea Banisor cu 1 angajat.

Infrastructura de transport

Comuna Bănișor este racordată la rețeaua de transport prin intermediul DJ 191 E care asigură legătura cu comunele învecinate. Infrastructura de drumuri mai cuprinde drumuri comunale, drumuri de importanță locală, străzi și 8 podețe, dar și drumuri de exploatare agricolă care asigură accesul la culturile agricole și circulația utilajelor agricole și atelajelor în afara drumurilor publice.

Lungimea totală a străzilor din satul Ban este de 11.651 metri, din satul Peceiu de 12350 metri, iar din satul Bănișor de 8886 metri.

Drumuri naționale: Nu există drumuri naționale pe teritoriul comunei.

Drumuri județene: Legătura comunei cu reședința județului este asigurată prin intermediul a două drumuri județene, respectiv DJ 191E și DJ 191C.

Drumuri comunale: Legătura comunei cu restul satelor componente se realizează prin intermediul unei rețele de drumuri comunale, respectiv DC 80A, DC 77A, DC 78A și DC 84A, 3 dintre acestea fiind în prezent într-o stare bună, doar DC 77A, drumul ce leagă Peceiu de Horatu-Crasnei aflându-se într-o stare rea.

Infrastructura de telecomunicații

În ceea ce privește infrastructura de telecomunicații, locuitorii comunei Bănișor au acces atât la servicii de telefonie fixă și mobilă, cât și la servicii de internet și la servicii de televiziune prin cablu și fibră optică. Astfel, la nivelul comunei Bănișor și a satelor care intră în componența sa, nu există probleme în ceea ce privește infrastructura de telecomunicații.

3.5. Patrimoniul cultural

Elemente de etnografie și folclor

Specificul etnografic al comunei este variat și aceasta datorită întinderii mari a comunei și faptului că se găsește într-o zonă de interferență cu specificul etnografic bihorean, dar și clujean. De aceea în satele aparținătoare comunei, se observă diferențe remarcabile în ceea ce privește construirea caselor țărănești, portul dar și arta populară.

Casele țărănești de tip vechi erau construite cu o odaie, cu acoperișul din paie, fiind destul de înalt, aceasta datorită cauzelor de ordin geografic. Acest tip de case construite, s-a datorat și unor cauze de ordin economic și social.

În ultimii zeci de ani s-au construit case noi, frumoase, cu mai multe încăperi și acoperite cu țiglă, asemănătoare cu cele de la oraș.

Arta țărănească se caracterizează și ea printr-o mare varietate de forme, distingându-se în mod deosebit țesăturile felurite colorate și țesături în care primează numai culorile: negru, roșu și verde. Se pot aminti aici și sculpturile în lemn de pe porțile vechi, modele trasate în jurul ferestrelor caselor, iar în interiorul caselor merită a fi menționate acele farfurii din lut ars și ștergări frumos lucrate și colorate.

Portul comunei este deosebit de frumos, atrăgător prin acea broderie de culori folosită pe bluzele purtate de femei, prin varietatea modelelor cusute pe acestea, cât și pe poale și șorțuri.

Cojoacele sunt și ele cusute cu diferite modele, dar în care primează o singură culoare.

În ceea ce privește portul bărbătesc, el se compune din cămăși împodobite cu mulți nasturi și diferite flori, vestă, cojoace și pantaloni drepți, iar pe cap poartă pălării și căciule.

Biserici-monumente istorice

În domeniul monumentelor istorice, pînă în prezent pe teritoriul comunei Bănișor pe Lista monumentelor istorice aprobată prin O.M.C.P.N. nr. 2361/12.07.2010, nu figurează nici un obiectiv istoric.

În evidențele *Repertoriului Arheologic Național*, varianta 2015 regăsim însă un număr de 5 obiective arheologice, față de care, în urma analizării de către reprezentanții muzeului județean, s-au formulat și observațiile aferente

Nr. crt.	Cod	Denumire	Localitate	Categorie	Datare
1.	140235.01 Pecei "Criptă" Nr. 2	Situl arheologic de la Peceiu – La criptă. În dreapta șoselei Crasna-Vîrșoț, la 300 m în stînga Văii Peceiului	Sat Peceiu, Comuna Bănișor	locuire	Latene. Epoca migrațiilor. Neolitic/sec. I a. Chr., sec. VIII-IX
2.	140235.03 neidentificată	Așezarea medievală de la Peceiu	Sat Peceiu, Comuna Bănișor	locuire	Epoca medievală / sec. XIII
3.	140235.02 Nr. 1	Situl arheologic de la Peceiu – Dealu Lat	Sat Peceiu, Comuna Bănișor	locuire	Eneolitic, Epoca bronzului, Epoca romană / Coțofeni sec. IIIIV
4.	140217.01 neidentificată	Așezarea medievală de la Bănișor	Sat Bănișor, Comuna Bănișor	locuire	Epoca Medievală/ sec. XIII
5.	140226.01 neidentificată	Așezarea medievală de la Ban	Sat Ban, Comuna Bănișor	locuire	Epoca Medievală

Tabel nr. 7: Biserici-monument istoric în comuna Bănișor, județul Sălaj

Agroturism

Agroturismul reprezintă o formă a turismului rural care utilizează pentru cazare și servirea mesei numai pensiunile și fermele agroturistice, hanuri și hoteluri rurale, adăposturi, sate de vacanță etc, beneficiind de un mediu nepoluat, de atracțiile turistice naturale și de valorile culturale istorice, de tradițiile și obiceiurile prezente în mediul rural.

Agroturismul este capabil să valorifice excedentul de cazare existent în gospodăria țărănească prin implicarea turiștilor în viața gospodăriei și furnizarea acestora de servicii

și activități (masă, cazare, interacțiuni cu mediul socio-natural) proprii gospodăriei țărănești, fără a-i conturba acesteia specificul.

Agroturismul este în general practicat de micii proprietari din zonele rurale/gospodăriile rurale, ca activitate secundară, implicând în mod activ femeia. Prin această formă de turism se oferă posibilitatea turiștilor de a reveni în mijlocul naturii, asigurând acestora confortul fizic și spiritual, precum și accesul la bucătăria autentică specifică fiecărei zone.

Obiceiuri locale și evenimente

În cadrul comunei Bănișor, din județul Sălaj, se păstrează obiceiuri locale, transmise din generație în generație.

Cele mai multe obiceiuri au fost legate de ocupațiile țăranilor: munca la câmp sau la pădure, păstoritul, construcția caselor, pregătirea cânepii sau a lânii pentru confecționarea îmbrăcăminte. Pentru astfel de activități, încă din perioada când predomina economia naturală și apoi industria casnică, s-a statornicit o formă de executare rapidă a unor lucrări printr-o formă de întrajutorare numită clacă.

Obiceiurile de iarnă păstrează trăsături străvechi, printre acestea datinile sărbătoririi Crăciunului sunt cele mai active și mai bine conservate produse etno-folclorice.

Viața cultural-artistică (obiceiuri folclorice, tradiții) se desfășoară de regulă în Căminul cultural din localitatea Bănișor.

Căminul cultural oferă localnicilor, și nu numai, condițiile necesare pentru susținerea unor spectacole oferite de artiști amatori sau profesioniști, pentru desfășurarea unor evenimente ca: serbările școlare, nunți, botezuri etc. În teritoriu sunt păstrate tradițiile și obiceiurile legate de sărbătorile mari de peste an (sărbătorile de iarnă și de sărbătorile pascale).

Concluzii privind patrimoniul arhitectural și cultural

Fondul construit, de excepție, cu elemente păstrate atât pe culmile munților cât și în sate, folclorul și obiceiurile strămoșești ale românilor de pe aceste meleaguri, fac din comuna Bănișor un areal de convergență turistică de necontestat.

Lăcașele de cult au în patrimoniu obiecte specifice și publicații cu valoare religioasă, istorică și culturală.

Evenimente culturale organizate pe teritoriul relevă puține obiceiuri și sărbători locale organizate ca evenimente mai speciale.

4. ANALIZA SWOT

4.1. Introducere

Prioritar pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a comunității este elaborarea unor strategii coerente, pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile, dar și de amenințările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT a economiei comunei Bănișor din județul Sălaj este concepută printr-o serie de comentarii concentrate asupra principalilor factori care influențează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice.

Acest tip de analiză ilustrează stările interne distinctive de forță sau slăbiciune în raport cu unele oportunități sau amenințări externe.

Se poate afirma faptul că elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvată, se transformă în oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare devin amenințări.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele descriptiv este: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități) și Threats (amenințări).

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe și informații mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă o zonă, își poate îndeplini planul și în ce condiții.

Unele "oportunități" și "amenințări" pot să provină din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

Implicațiile sociale atât ale "punctelor forte", cât și ale "punctelor slabe" determină semnificativ dezvoltarea economică ulterioară a comunei.

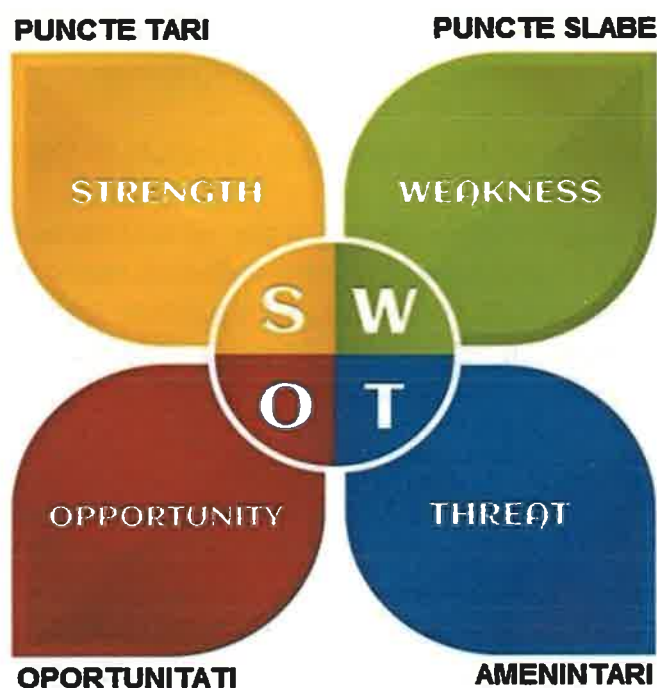


Figura 6. Diagrama analizei SWOT

Ce înseamnă un punct tare pentru o comunitate? Aceasta este o întrebare fundamentală la care trebuie să se răspundă. Dintr-o analiză a indicatorilor comunității poate rezulta o întreagă gamă de puncte tari. Acestea pot fi „puncte tari-grele (hard)” și „puncte tariușoare (soft)”. Dacă, în mod normal, primele se identifică destul de repede, celelalte se conturează prin discuții ulterioare sau din activități de cercetare.

Al doilea parametru îl reprezintă punctele slabe. Aflați la polul opus față de punctele tari, acestea reprezintă slăbiciunile cadrului local. Și în cazul analizei punctelor slabe este posibil să facem distincția între „puncte slabe-grele” și „puncte slabe-ușoare”.

Al treilea parametru se referă la zona oportunităților. Acestea pot fi studiate și discutate doar dacă o alegere preliminară a fost proiectată. În acest stadiu, se impune o nouă descriere, mult mai clară, prezentată persoanelor implicate. Ar putea exista probleme în cadrul analizei dacă punctele tari și oportunitățile se suprapun. Există o

diferență clară între acești doi parametri. O regulă simplă, dar folositoare pentru o analiză SWOT corectă, este aceea de a verifica dacă există o distincție clară între punctele tari și oportunități.

Amenințările includ implicațiile negative ale măsurilor adoptate. Analiza oportunităților și a amenințărilor implică un melanj al efectelor interne și externe ale politicii. Efectele externe pot genera amenințări.

În analiza SWOT nu există o corespondență exclusivă între punctele tari și oportunități, pe de o parte și punctele slabe și amenințări pe de altă parte. Punctele tari și punctele slabe sunt concepte „statice”, bazate pe parametrii descriptivi ai unei zone, într-o perioadă determinată de timp, „CEEAE CE EXISTĂ”.

Oportunitățile și amenințările au în vedere viitorul și se referă la alegerile pe care le au de făcut persoanele implicate în procesul de planificare a „CEEAE CE VA FI”.

Cel mai puternic mesaj transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente:

- *construiește* pe Punctele Tari;
- *elimină* Punctele Slabe;
- *exploatează* Oportunitățile;
- *îndepărtează* Amenințările.

4.2 În urma analizelor efectuate, pentru perioade semnificative din evoluția economico-socială a comunei Bănișor, se pot sistematiza următoarele elemente ale analizei SWOT:

PUNCTE TARI

Situația socio-economică a mediului rural

- Pondere ridicată a zonelor rurale în cadrul teritoriului național;
- Resurse naturale aflate, în general, în stare bună de conservare;
- Patrimoniu cultural material și imaterial și patrimoniu natural bogat și divers;
- Experiență în actuala perioadă de programare în ceea ce privește dezvoltarea rurală locală bazată pe abordarea de jos în sus, prin constituirea și funcționarea grupurilor de acțiune locală (GAL);
- Intensificarea participării rezidenților din zona rurală la programe de instruire pentru dobândirea de noi competențe;
- O largă acoperire cu servicii de internet mobil în zonele rurale;

PUNCTE SLABE

Situația socio-economică a mediului rural

- Trend demografic negativ - populație rurală în scădere (în special în rândul tinerilor) și în curs de îmbătrânire;

- Slaba dezvoltare a activităților non-agricole generează dependența populației rurale de agricultura de subsistență;
- Nivel scăzut al productivității muncii;
- Nivel scăzut de absolvire a sistemului de învățământ primar și tentința crescută de abandon școlar din învățământul obligatoriu, comparativ cu zonele urbane, în special în rândul familiilor sărace și a minorității romme;
- Cultură antreprenorială slab dezvoltată caracterizată de lipsa cunoștințelor manageriale de bază;
- Nivel scăzut al venitului pe gospodărie;
- Calitatea slabă a infrastructurii turistice și a serviciilor turistice rurale;
- Infrastructură rurală de bază slab dezvoltată sau incompletă – infrastructura rutieră, de apă, canalizare, racordare la rețelele de electricitate și de comunicații în bandă largă;
- Acces limitat la serviciile sociale de bază (sănătate, îngrijirea bătrânilor, creșe/grădinițe etc.);
- Pondere crescută a populației rurale aflată în risc de sărăcie sau de excluziune socială;
- Degradarea așezărilor tradiționale cu valoare culturală și a monumentelor istorice;
- Acces scăzut la resurse financiare pentru micii antreprenori și a noilor inițiative de afaceri în mediul rural;
- Lipsa experienței manageriale, parteneriate public-private fragile și nivel scăzut de conștientizare a oportunităților în teritoriile satelor comunei.
- Strategiile locale ale GAL-urilor nu răspund în totalitate nevoilor părților interesate;
- Capacitate scăzută de a elabora și de a implementa în mod eficient proiecte viabile de dezvoltare locală;
- Costuri mari ale produselor de creditare.

OPORTUNITĂȚI

Situația socio-economică a mediului rural

- Sinergia (inclusiv teritorială) dintre programele de dezvoltare naționale și ale UE;
- Crearea de noi IMM-uri cu activități non-agricole, creative și de cooperare în zonele rurale, pentru generarea de noi locuri de muncă;
- Continuarea sprijinului pentru investiții în activități agricole și non-agricole locale și pentru servicii rurale;
- Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de bază ca precondiție pentru creșterea nivelului de atractivitate a zonelor rurale;
- Utilizarea abilităților și activelor de capital de către persoanele care au activat pe piețe de muncă externe în domeniul agricol;

- Continuarea și consolidarea programelor de instruire de bază, a programelor de învățare pe tot parcursul vieții și de dezvoltare a abilităților antreprenoriale;
- Potențialul tehnologiei informaționale și al mijloacelor media de a sprijini dezvoltarea rurală;
- Continuarea sprijinului financiar pentru protejarea, conservarea și valorificarea resurselor locale (moștenire culturală, patrimoniu natural) ca bază pentru o dezvoltare rurală sustenabilă;
- Promovarea identității locale;
- Dezvoltarea pachetelor de instrumente financiare pentru sprijinirea micilor afaceri;
- Consolidarea parteneriatelor ca bază pentru întărirea strategiilor locale care pot facilita inovarea, promovarea cooperării și creșterea economică locală;
- Creșterea accesului populației la tehnologia informației și la serviciile de comunicații, pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la creșterea economică.

AMENINȚĂRI

Situația socio-economică a mediului rural

- Scăderea populației rurale, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, îndeosebi în zonele montane;
- Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane, din cauza slabei capacități în asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază;
- Menținerea gradului ridicat de ocupare în sectorul agricol, față de celelalte sectoare ale economiei rurale;
- Resurse financiare limitate ale comunităților locale necesare întreținerii infrastructurii de bază;
- Pierderi materiale și umane datorate vulnerabilității comunităților rurale în fața manifestării, din ce în ce mai frecvente, a efectelor schimbărilor climatice și a fenomenelor meteorologice extreme;
- Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale;
- Eșecul în formarea de parteneriate locale puternice și în promovarea potențialului endogen al regiunilor.

În concepția prezentată în strategia de dezvoltare a comunei Bănișor 2012 există următoarea împărțire a punctelor tari și a punctelor slabe:

Așezarea geografică și cadrul natural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Așezare în imediata apropiere a Munților Apuseni; ▪ Relief variat, propice pentru încurajarea turismului; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relief predominant deluros, impropriu în exploatații agricole, acces dificil în lipsa unor drumuri în punctele pitorești ale teritoriului;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drumul european E60, rețea de transport feroviar; ▪ Climă continentală moderată; ▪ Rezervă de teren pentru amenajări ulterioare; ▪ Potențial de dezvoltare considerabil exprimat în resurse naturale: rețea hidrografică bogată, materii prime (calcar, nisip, piatră, balast). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezența unor poli de atracție urbană: Cluj-Napoca, Huedin, Oradea.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programe ale autorităților județene și centrale destinate mediului rural; ▪ Înființarea Parcului Natural Munții Apuseni. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extinderea fenomenului de eroziune a solului cu posibile consecințe grave pe termen lung.

Tabel nr. 8: Analiza SWOT-Așezarea geografică și cadrul natural

Populația și resursele umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența unor specialiști în domenii variate de activitate; ▪ Populația are ca ocupații principale: creșterea animalelor, pomicultura, apicultura, legumicultura (mai degrabă pe terenurile din jurul gospodăriilor); ▪ Ospitalitatea proverbială a sălăjenilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbătrânirea populației; ▪ Depopularea (spor natural negativ și migrarea tinerilor spre centre urbane); ▪ Mentalitatea populației față de schimbare în general și reconversie profesională în special; ▪ Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, cu predilecție a celor cu pregătire profesională înaltă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă; ▪ Existența unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea ponderii populației active; ▪ Natalitate scăzută; ▪ Creșterea șomajului în rândul tinerilor;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale datorită fiscalității ridicate.
--	---

Tabel nr. 9: Analiza SWOT- Populația și resursele umane

Infrastructură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența magistralei de cale ferată, care face legătura și cu țările din centrul și vestul Europei; ▪ Existența în apropiere a drumului european E60-DN 1 și DN 1H; ▪ Arhitectură tradițională; ▪ Modernizarea echipamentelor de telecomunicații și extinderea telefoniei mobile. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starea tehnică necorespunzătoare a rețelei rutiere; ▪ Alimentarea cu apă în rețeaua publică este limitată; ▪ Rețeaua de canalizare deficitară; ▪ Zonă fără acces la gaze naturale.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programe comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării în mediul rural; ▪ Programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale; ▪ Programe de modernizare a infrastructurii rutiere. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientarea programelor europene și guvernamentale spre alte zone considerate prioritare; ▪ Scăderea interesului investitorilor pentru comună datorită infrastructurii fizice neadecvate.

Tabel nr. 10: Analiza SWOT-Infrastructura

Economia

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vechi tradiții în prelucrarea de resurse locale; ▪ Tradiții locale în creșterea animalelor, în special a bubalinelor; ▪ Existența a numeroase societăți comerciale și persoane fizice autorizate cu activitate în zonă. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potențialul turistic al comunei nu este suficient valorificat; ▪ Resurse financiare insuficiente, investiții autohtone și străine aproape inexistente; ▪ Utilizarea pe o scară relativ mică a tehnologiilor avansate (echipamente și tehnologii învechite);

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Productivitatea industrială este încă scăzută raportat la cea din Uniunea Europeană (suprafețele agricole nu pot fi întodeauna lucrate mecanizat); ▪ Număr redus de locuri de muncă.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reconvertia unor capacități economice aflate în conservare în capacități cu profil nou de fabricație; ▪ Reconvertia unor capacități, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale; ▪ Înființarea Parcului Natural Munții Apuseni; ▪ Utilizarea programelor de finanțare a UE și autorităților naționale; ▪ Extinderea colaborării cu organizații neguvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare; ▪ Dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale (similare sau asemănătoare) din țară și străinătate; ▪ Disponibilitatea autorităților locale de a încheia relații de parteneriat cu investitori 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Migrarea forței de muncă cu studii superioare și calificată; ▪ Creșterea șomajului; ▪ Lipsa de receptivitate și flexibilitate la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ▪ Izolarea comunei din punct de vedere al accesului la infrastructură care conduce la depopularea zonei și la declin economic; ▪ Reducerea ponderii populației active; ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale datorită fiscalității ridicate; ▪ Lipsa predictibilității fiscale.

Tabel nr. 11: Analiza SWOT-Economia

Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potențial turistic deosebit datorită păstrării patrimoniului cultural tradițional (port popular, formație de dansuri și cântece populare din zonă); ▪ Potențial turistic peisagistic datorită apropierii de zona Munților Apuseni, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resurse financiare insuficiente, investiții autohtone și străine limitate; ▪ Pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Așezarea geografică propice dezvoltării serviciilor, în special a celor turistice. 	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extinderea rețelei de ferme și gospodării autorizate pentru practicarea agroturismului; ▪ Înființarea Parcului Natural Munții Apuseni; ▪ Punerea în valoare a bogatului patrimoniu cultural și istoric al comunei; ▪ Utilizarea programelor de finanțare a UE și autorităților naționale; ▪ Extinderea colaborării cu organizații guvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiscalitatea și birocrăția; ▪ Orientarea spre alte zone de interes.

Tabel nr. 12: Analiza SWOT-Turism

Mediul înconjurător

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorități locale deschise, preocupate de problemele de mediu; ▪ Existența pe teritoriul comunei a suprafețelor silvice în proporție mare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafețe defrișate pentru accesul la resurse (ale solului și subsolului); ▪ Neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren; ▪ Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, re folosirii, recuperării sau valorificării lor; ▪ Nu există o rampă ecologică în apropiere care să deservească și comuna; ▪ Educația ecologică este superficială; ▪ Educația precară a a locuitorilor cu privire la protejarea mediului.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utilizarea programelor UE destinate reabilitării condițiilor de mediu din mediul rural; ▪ Înființarea Parcului Natural Munții Apuseni; ▪ Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extinderea eroziunii solului cu consecințe grave pe termen lung dacă nu se intervine la timp; ▪ Exploatarea fără niciun control al pădurilor va avea urmări asupra dezvoltării durabile; ▪ Indiferență față de protecția mediului.

Tabel nr. 13: Analiza SWOT-Mediul înconjurător

5. CONSULTAREA PUBLICĂ A COMUNITĂȚII

5.1 Sinteză a studiului sociologic realizat în rândul populației

În vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor pentru perioada 2021 – 2027 a fost demarată o consultare publică prin aplicarea de chestionare online și offline în perioada noiembrie – decembrie 2021. Cetățenii au avut posibilitatea completării chestionarului prin operatorii de teren, la sediul Primăriei comunei Bănișor precum și online.

Au fost completate un număr de 73 chestionare, dintre care 37 chestionare nu au îndeplinit condițiile de completare. Au fost aplicate chestionare aproape pe fiecare strada în toate satele. S-a folosit un pas de numărare de 5 începând de la numărul (străzii/scării) primului respondent care a completat chestionarul. Studiul are o eroare de +/- 5%.

Chestionarul a fost structurat în 26 secțiuni, ce contin informatii cheie legate de:

1. Informații generale privind respondentul
2. Aspecte generale privind comuna
3. Echipare tehnico – edilitară
4. Mediu
5. Timp liber
6. Siguranța cetățenilor
7. Sănătate
8. Învățământ
9. Administrație, servicii publice și relația cu cetățenii
10. Investiții
11. Informații socio – demografice

Centralizarea răspunsurilor colectate prin aplicarea chestionarului

În urma consultării publice principalele probleme ale situației actuale sunt următoarele:

- infrastructura pentru sport și petrecerea timpului liber;
- starea infrastructurii rutiere;

- starea precară a trotuarelor și lipsa lor în anumite zone ale comunei;
- lipsa spațiilor verzi și administrarea precară a celor existente;
- lipsa locurilor de joacă pentru copii;
- curățenia pe domeniul public și transportul în comun;
- lipsa de medici specialiști și dotarea cabinetelor medicale;
- lista de investiții/proiecte propuse de administrația publică locală în perioada următoare este apreciată ca fiind binevenită.

5.2 Dezbatere cu factorii decidenți din domenii cheie

În luna noiembrie 2021 au avut loc întâlniri privind Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bănișor în perioada 2021 – 2027 cu principalii factori implicați. Participanții la discuții au supus atenției autorității publice locale problemele cu care se confruntă:

- *Scăderea populației școlare, (migrarea spre unități școlare din municipiul Zalău, orasul Simleu Silvaniei) avertizând iminența închiderii unităților de învățământ din satele aparținătoare.*
- *Lipsa asistenților medicali în unitățile de învățământ este o altă problemă pe raza comunei. Reprezentanții autorității publice locale au dat asigurări că au în vedere înființarea unui cabinet medical pentru unitățile de învățământ. În satul Bănișor a fost găsită o locație pentru înființarea unui afterschool și a unei grădinițe cu program prelungit.*
- *Reprezentanții cultelor au ridicat problema resurselor financiare pentru continuarea lucrărilor de realibilitare al lăcașelor de cult de pe raza comunei și a capelelor.*
- *S-a propus montarea mai multor camere video în comună pentru descurajarea furturilor. Reprezentanții autorității publice locale au dat asigurări ca vor extinde supravegherea video, că au printre priorități înființarea de capele mortuare și sprijinirea financiară a cultelor.*
- *Mediul de afaceri a ridicat problema infrastructurii de bază insuficient dezvoltate, ceea ce afectează dezvoltarea afacerilor. Reprezentanții autorității publice locale au dat asigurări ca modernizarea și dezvoltarea infrastructurii reprezintă o prioritate în strategia de dezvoltare și se va continua a se investi în aceasta.*
- *Reprezentanții sistemului de sănătate au ridicat de asemenea problema infrastructurii, atât a celei de bază, cât și al spațiilor de desfășurare a activității. Lipsa acestei infrastructuri duce la imposibilitatea atragerii specialistilor medicali în comună. S-a propus oferirea unui pachet de sprijin care să includă locuință și transport pentru atragerea cadrelor medicale în comună, proiect care a fost agreat de conducerea comunei. În urma acestei consultări, s-a agreat că trebuie avute în vedere o viziune unitară pentru dezvoltare, o mai mare transparență în informare și în proiectele propuse de autoritatea publică locală și o mai mare aplecare a acesteia către nevoile mediului sanitar, academic, de afaceri și a cultelor.*

Pentru a identifica alternativa de plecare din localitate în viitorul apropiat, 82,05% dintre respondenți susțin că nu doresc să părăsească localitatea definitiv, iar 17,95% au afirmat că au în vedere în viitor posibilitatea să plece din localitate.

Majoritatea respondenților care susțin că nu vor să părăsească localitatea, au argumentat prin motive ca: stabilirea împreună cu familia în această localitate.

Dintre respondenții care au afirmat că doresc să părăsească localitatea în viitorul apropiat, majoritatea au invocat motive ca: lipsa unui loc de muncă în zonă și dorința de realizare profesională, dar și faptul că în acest moment, subiecții lucrează în altă localitate/țară.

Una dintre aspectele studiate prin chestionarul aplicat în scopul consultării comunității este cel privitor la deplasările către alte localități, la motivul deplasării, inclusiv mijlocul de transport utilizat.

Frecvența și motivul deplasărilor către alte localități

La acest aspect, 60% dintre respondenți au afirmat că deplasările spre alte localități au loc lunar, 40% săptămânal sau mai des, iar din acestia 50% că motivul cel mai important privind deplasările este serviciul.

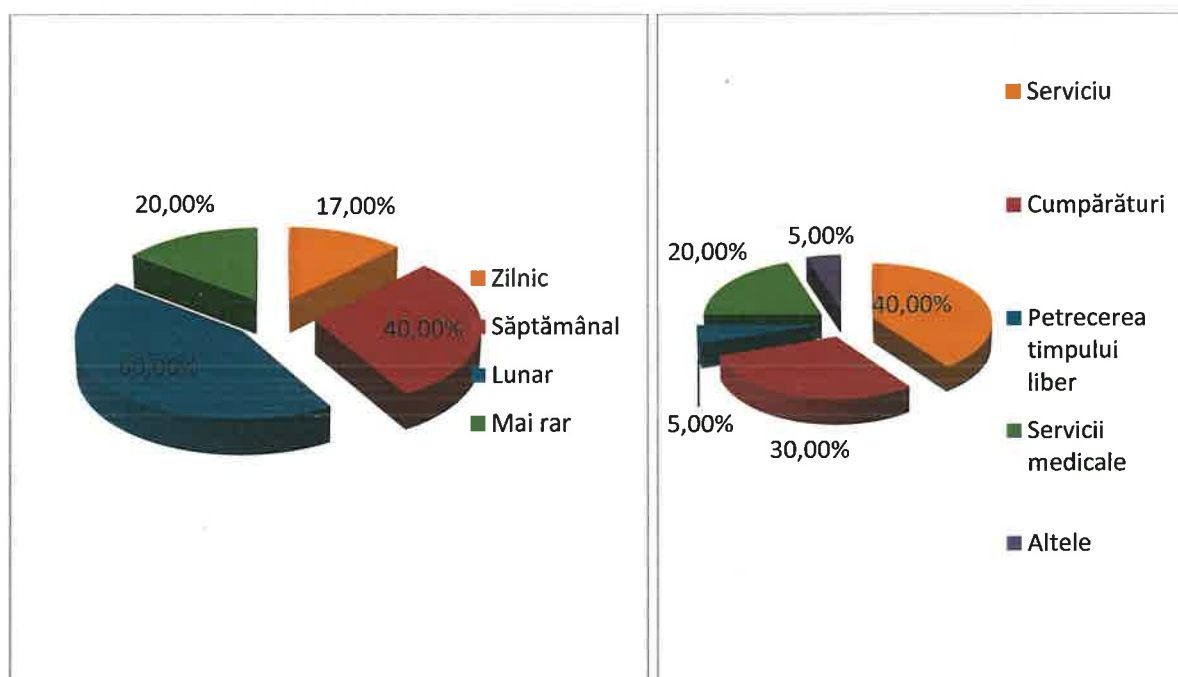


Figura nr. 4: Frecvența deplasărilor către alte localități

Figura nr. 5: Motivul deplasărilor către alte localități

Mijloc de transport către alte localități

La întrebarea adresată prin aplicarea chestionarului privind motivele care i-ar determina pe tinerii plecați la studii să se întoarcă în comună, 75% din respondenți au identificat ca motiv asigurarea unui loc de muncă, 10% dintre respondenți au afirmat că facilitățile oferite tinerilor în inițierea afacerilor, iar 5% au concluzionat că tinerii s-ar întoarce în comună dacă ar găsi sprijin în obținerea unei locuințe.

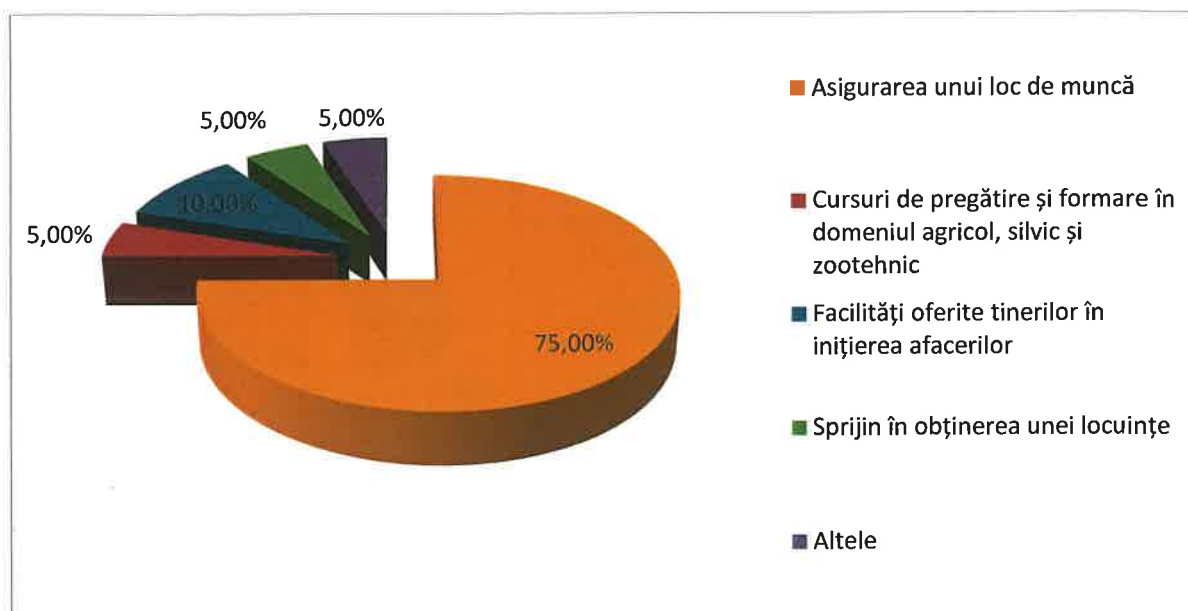


Figura nr. 6: Motivele care i-ar determina pe tinerii plecați la studii să se întoarcă în comuna Bănișor

La întrebarea adresată privind oportunitățile pe care ar trebui să le ofere comunitatea pentru evoluția personală, prezentăm în figura de mai jos, concluziile respondenților.

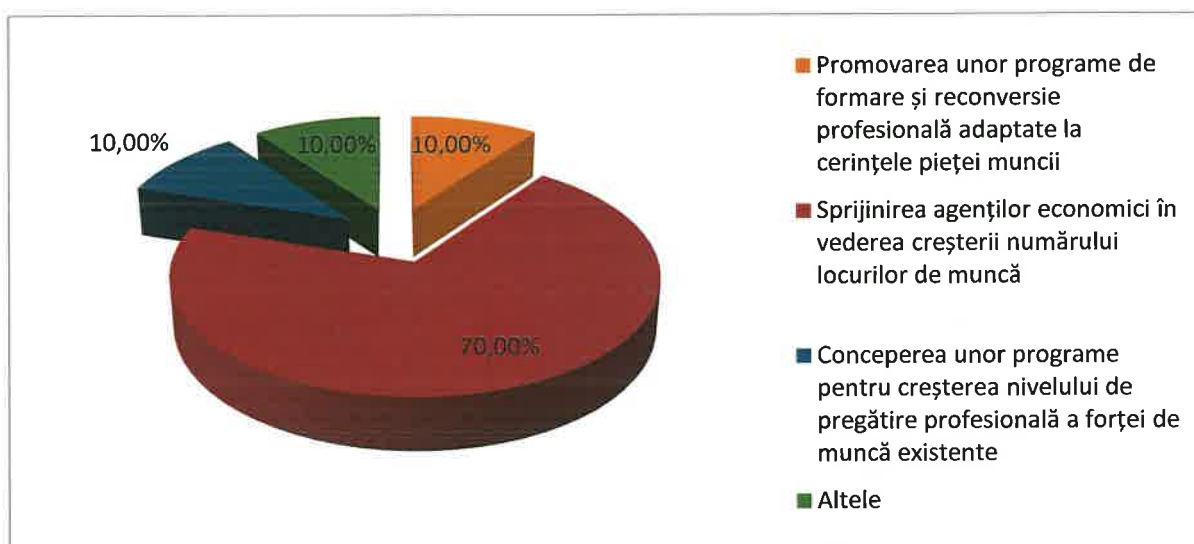


Figura nr. 7: Oportunitățile pe care ar trebui să le ofere comunitatea pentru evoluția personală

În procesul de consultare publică a comunității, au fost analizate cele mai importante elemente de infrastructură din comuna Bănișor, pentru a putea identifica prioritățile de dezvoltare, viziunea și direcțiile strategice.

Opinia respondenților privind starea drumurilor

Rezultatele chestionarului adresat cetățenilor comunei Bănișor, în scopul identificării priorităților de dezvoltare a infrastructurii de transport, au relevat că 70% dintre respondenți susțin ca străzile principale sunt asfaltate însă deteriorate, iar în privința străzilor secundare, 50% subiecți au afirmat că sunt neasfaltate.



Figura nr. 8: Starea străzilor principale

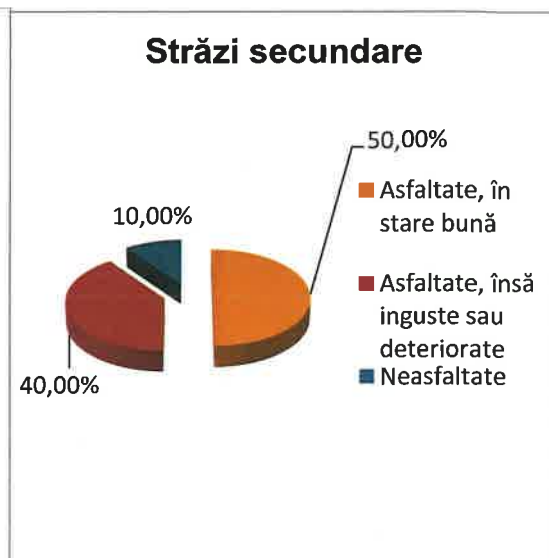


Figura nr. 9: Starea străzilor secundare

Opinia respondenților cu privire la existența parcurilor, a spațiilor verzi și a locurilor de agrement

În scopul identificării priorităților de dezvoltare a infrastructurii de agrement, rezultatele chestionarului adresat cetățenilor comunei Bănișor, au arătat că 65% dintre respondenți susțin că nu există parcuri și spații verzi, 25% consideră că există doar ca ar trebui renovate sau modernizate și 10% ca nu sunt necesare. Nici un respondent nu susține că există parcuri și spații verzi și că sunt întreținute.

Rezultatele chestionarului privind locurile de agrement au arătat următoarele: 55,17% dintre respondenți consideră că există locuri de agrement, dar că trebuie modernizate, iar 44,83% dintre subiecți, au afirmat că nu există locuri de agrement.

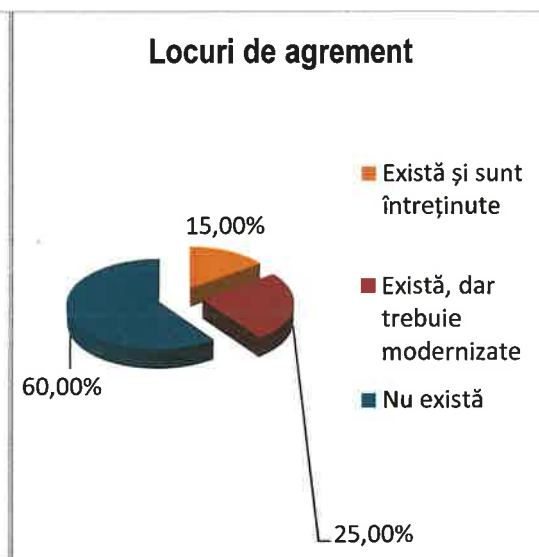


Figura nr. 10: Existența parcurilor și a spațiilor verzi Figura nr. 11: Existența locurilor de agrement

Opinia respondenților privind alimentarea cu apă, canalizare și stație de epurare și tratare a apelor reziduale

Rezultatele chestionarului adresat cetățenilor comunei Bănișor, în scopul evaluării stadiului rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, au relevat următoarele: 50% dintre respondenți consideră că rețeaua de alimentare cu apă este suficientă, iar privind

canalizarea și stația de epurare și tratare a apelor reziduale respondenții (70%) au afirmat că ar fi necesara pentru locuitorii comunei rețea de canalizare.



Figura nr. 12: Alimentarea cu apă

Figura nr. 13: Canalizarea și stația de epurare

Opinia respondenților privind iluminatul public, salubritatea publică și managementul deșeurilor

Rezultatele chestionarului adresat cetățenilor comunei Bănișor, în scopul identificării priorităților de dezvoltare a iluminatului public, au relevat că 80% dintre respondenți susțin că iluminatul public este asigurat doar pe străzile principale, iar în ceea ce privește salubritatea publică, 90% dintre subiecți au conchis că deșeurile sunt colectate neselectiv, dar cu regularitate.

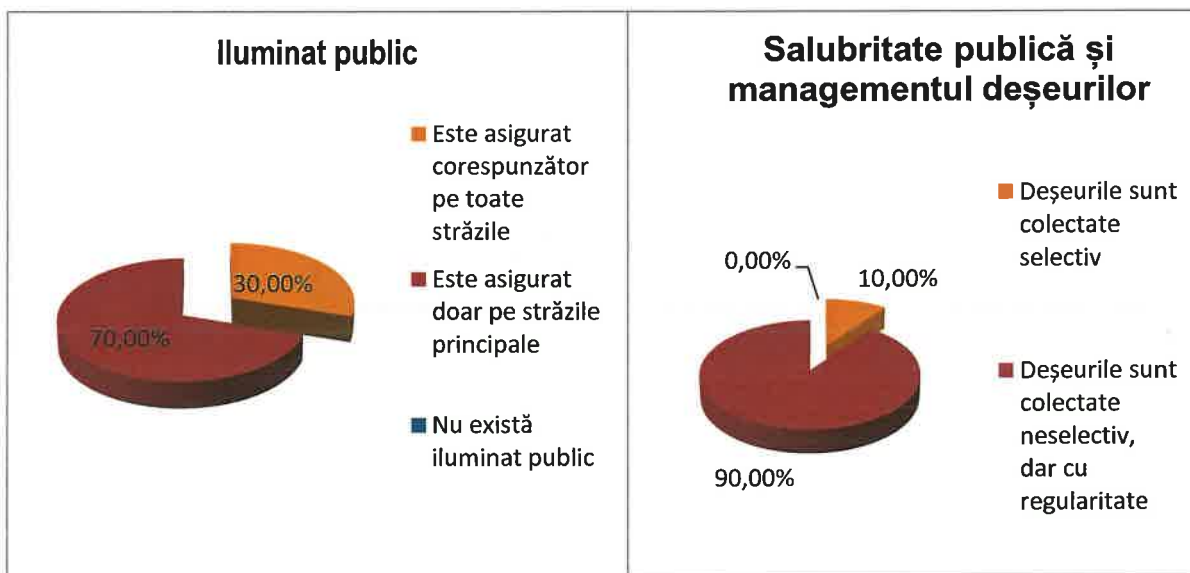


Figura nr. 14: Iluminatul public

Figura nr. 15: Salubritatea publică și managementul deșeurilor

Opinia respondenților privind transportul public de persoane

În scopul identificării priorităților de dezvoltare a transportului public de persoane, 70% dintre respondenți susțin că există un număr suficient de mijloace de transport.

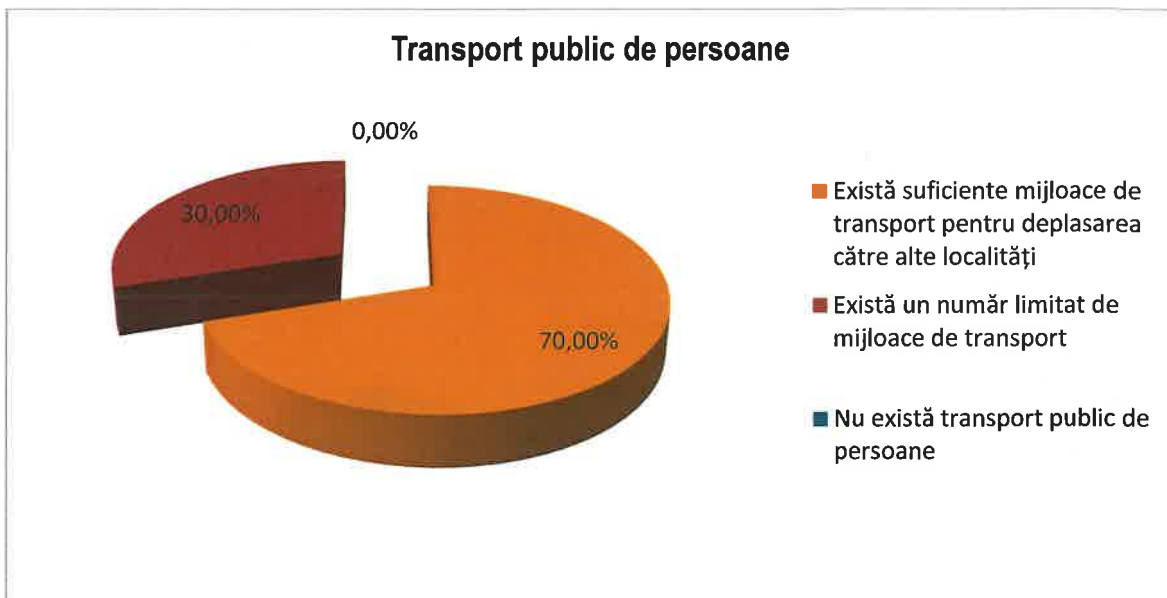


Figura nr. 16: Transportul public de persoane

Opinia respondenților privind unitățile de învățământ și unitățile sanitare

La consultarea comunității locale privind numărul suficient și dotarea adecvată a unităților de învățământ și a unităților sanitare, 70% dintre respondenți au afirmat că unitățile de învățământ sunt suficiente, dar nu sunt dotate corespunzător, iar 70% au concluzionat că unitățile sanitare sunt suficiente, dar nu sunt dotate corespunzător.

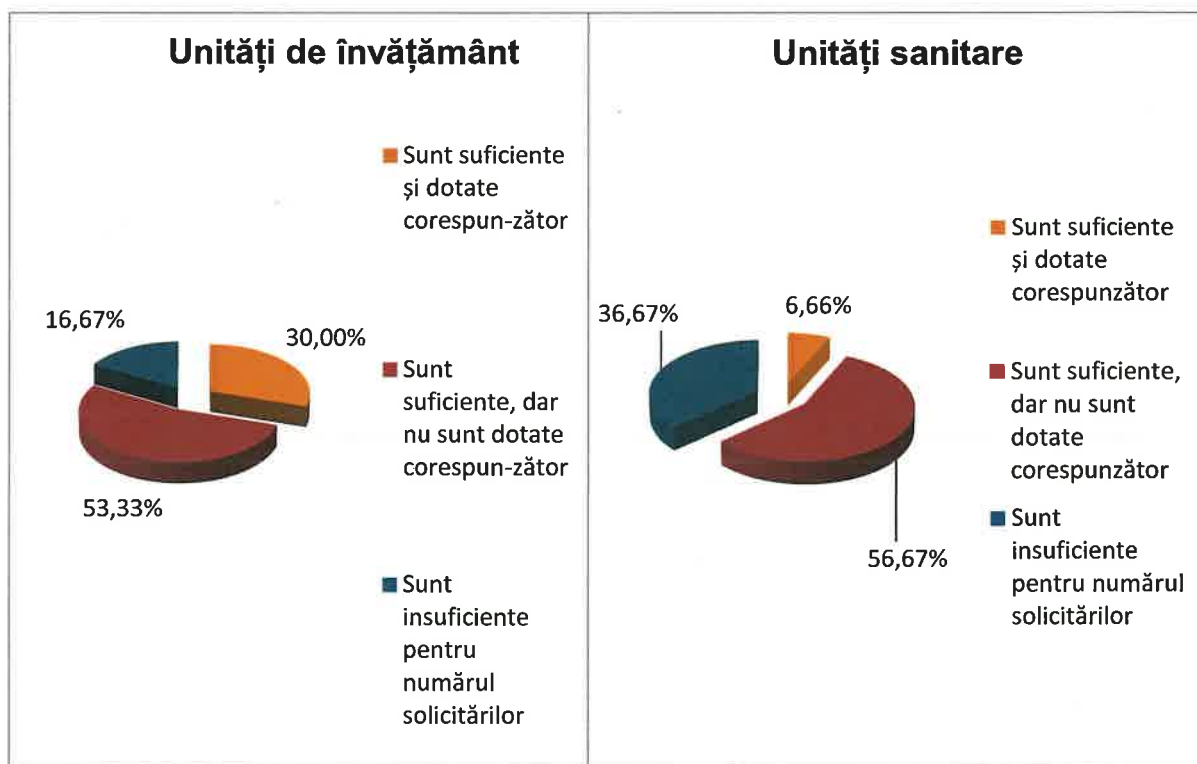


Figura nr. 17: Unități de învățământ

Figura nr. 18: Unități sanitare

Atracțiile și obiectivele turistice de care au amintit cetățenii comunei Bănișor în ordinea importanței, care necesită dezvoltare pentru atragerea turiștilor în zonă, sunt prezentate în figura de mai jos.

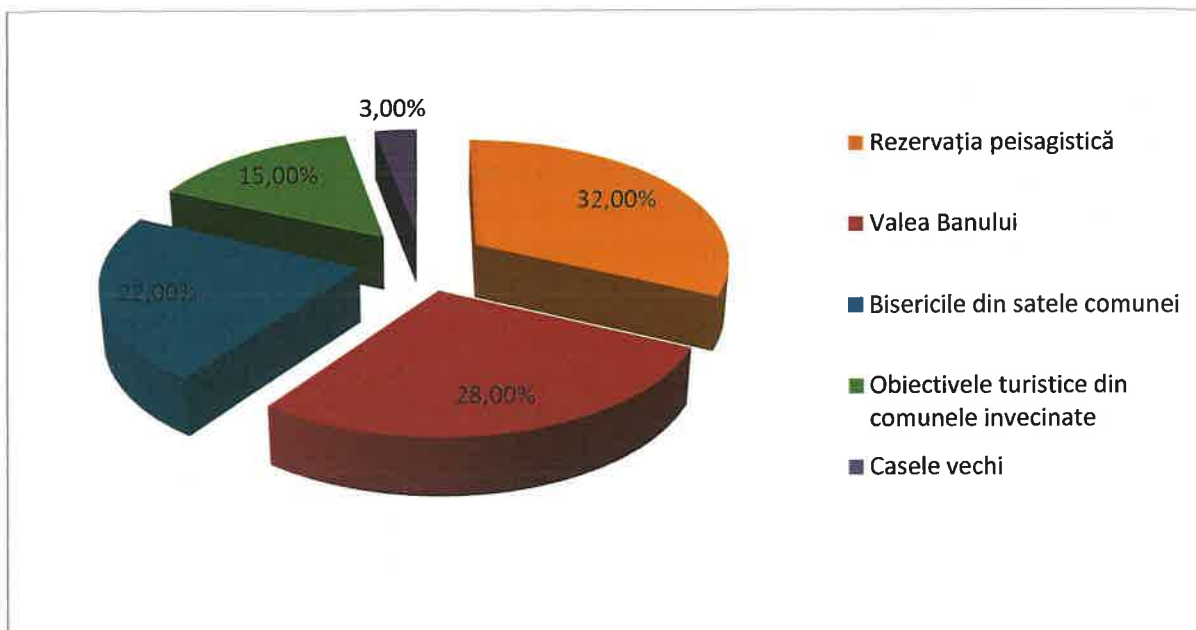


Figura nr. 19: Principalele obiective turistice din comuna Bănișor

Comunitatea a fost consultată privind principalele sectoare identificate pentru promovarea investițiilor în comuna Bănișor. Rezultatele chestionarului sunt relevate în figura de mai jos.

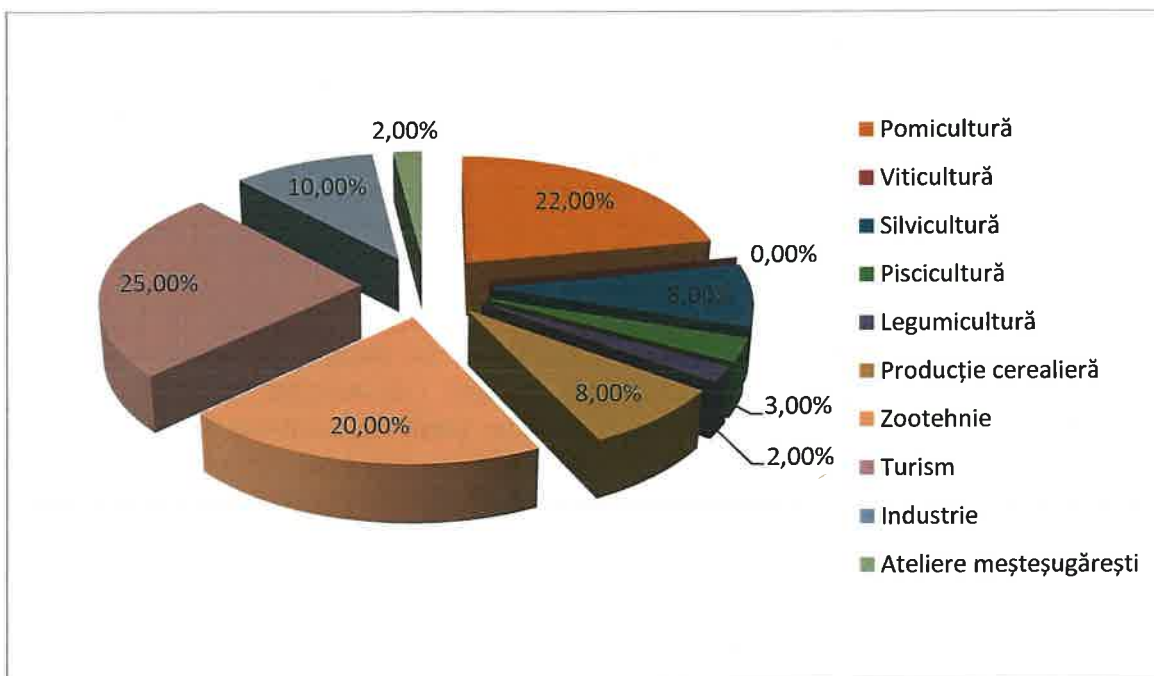


Figura nr. 20: Principalele sectoare identificate de respondenți pentru promovarea investițiilor

La întrebarea adresată comunității privind ordinea în care se dorește realizarea de investiții în comuna Bănișor, în funcție de importanță, 65% dintre respondenți au considerat ca fiind cel mai important dezvoltarea infrastructurii de drumuri comunale și străzi, 10% dezvoltarea infrastructurii de turism, iar 25% alimentarea cu apă, canalizare, iluminat public.

Comunitatea a fost consultată și cu privire la ideile de proiecte care se doresc a fi realizate cu prioritate și care ar putea fi valorificate în sensul creșterii și dezvoltării socio – economice. Au fost identificate de către respondenți un număr variat de proiecte din

domenii de activitate distincte, cum ar fi: amenajare de spații verzi, parcuri, în special amenajarea unor locuri de joacă pentru copii, proiecte de canalizare și alimentare cu apă, proiecte de infrastructură de drumuri și străzi (asfaltare drumuri, reabilitarea unor drumuri și străzi, ș.a.), organizarea unor cursuri de formare profesională pentru tineri, piață de desfacere pentru produsele obținute din agricultură, zootehnie, proiecte prin care se poate folosi energia regenerabilă, promovarea și dezvoltarea turismului (înființare centru turistic, punerea în valoare a obiectivelor turistice din zonă), dar și realizarea de proiecte de investiții în sectorul zootehniei.

La întrebarea adresată prin chestionar cu scopul identificării principalelor dezavantaje în ceea ce privește posibilitățile de dezvoltare, pe care comuna Bănișor le prezintă, acestea au avut un grad mare de diversitate (14 dezavantaje distincte), însă cele mai recurente, și deci cele mai stringente pentru locuitori, au fost în ordinea importanței următoarele: lipsa locurilor de muncă (40%), infrastructura rutieră (5%) și populația îmbătrânită (10%). Acestea sunt urmate de probleme precum, plecarea tinerilor în străinătate sau la oraș (15%), lipsa investitorilor (10%), distanța mare față de oraș (10%), nepromovarea zonei (3%). Alte probleme identificate de respondenți au fost: necomasarea terenurilor agricole și forestiere (2%), lipsa unei piețe de desfacere pentru produsele obținute din agricultură (2%), nivel de trai redus (1%), lipsa fabricilor (1%) și agricultura precară (1 %).

În concluzie, rezultatele obținute în urma interviurilor cu locuitorii comunei Bănișor, scot în evidență faptul că rezolvarea unor probleme importante cu care se confruntă în prezent comuna (extinderea rețelei de canalizare, reabilitarea și modernizare drumurilor comunale, atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă, dezvoltarea nivelului de cultură și educație a locuitorilor, amenajare spațiu de agrement pentru tineri și copii, amenajare spații de îngrijire pentru vârstnici, precum și reînvierea tradițiilor) pot contribui la valorificarea potențialului comunei. Potențialul se referă la amplasarea zonală, valorificarea resurselor naturale și a obiectivelor turistice deja existente, prin atragerea unui număr mai mare de turiști și a unor investitori sau fonduri financiare, cu scopul de a dezvolta comuna, nu doar din punct de vedere economic, ci și socio - cultural și educațional.

Transformarea avantajelor enumerate în oportunități ar conduce la rezolvarea altor probleme majore ale comunei (crearea de locuri de muncă pentru tineri, aceștia fiind astfel motivați să nu părăsească comuna și să-și întemeieze familii aici), ceea ce ar însemna o cerere mai mare de creșe, grădinițe, școli, dispensare amenajate, crescând nivelul educațional și mentinerea sănătății locuitorilor comunei. Diversificând preocupările tinerilor, prin crearea de noi locuri de muncă și de petrecere a timpului liber, prin interacțiunea cu turiștii, dar și cu investitori din alte zone ale țării sau chiar din străinătate, problemele de ordin social, ar putea fi ameliorate, lucru care ar crea condițiile unei vieți mai bune.

Din analiza SWOT și din consultarea publică a comunității au rezultat obiectivele și prioritățile, iar pe baza lor s-au identificat posibile proiecte de investiții prioritare la nivelul comunei Bănișor.

5.3 Priorități desprinse în urma consultării publice a comunității

Localitatea Bănișor din județul Sălaj, constituie un spațiu exclusiv rural în care se desfășoară activități proprii sectoarelor primare – agricultura și creșterea animalelor – și care reprezintă un suport pentru alte activități și servicii.

Teritoriul localității încorporează importante aspecte legate de patrimoniul natural, peisagistic și cultural, contribuind, în mare măsură, la creșterea uniformă a culturii rurale tradiționale.

Prin consultarea publică a comunității, în urma analizei diagnostic și a analizei SWOT s-au elaborat *trei scenarii de dezvoltare posibile ale zonei*, astfel:

Scenariul dezvoltării inerțiale

Scenariul dezvoltării inerțiale este acela în care sunt preluate și continuate tendințele din ultimii ani.

Economia teritoriului localității Bănișor se bazează în principal pe activitățile agricole de cultivare a terenurilor și creștere a animalelor, ocupația principală a populației este agricultura.

Prin acest scenariu dezvoltarea zonei s-ar baza doar pe dezvoltarea și diversificarea sectorului agricol pentru creșterea competitivității sectorului și a produselor obținute și pentru încadrarea șomerilor în câmpul muncii creat în sector prin creșterea numărului de exploatații agricole și dezvoltarea capacităților acestora.

Scenariul dezvoltării alternative

Scenariul dezvoltării alternative presupune concentrarea pe activități care nu sunt asociate cu sectorul agricol și anume dezvoltarea sectorului industrial non-agricol și a celui a serviciilor și comerțului.

Dezvoltarea acestui sector ar presupune susținerea activităților extractive de pe teritoriul localității (agregate de râu, calcar), a industriei prelucrătoare (prelucrarea lemnului), dar mai ales a sectorului servicii (coafor, cizmărie, servicii stomatologice, servicii sanitar-veterinare) și a comerțului.

Scenariul dezvoltării compuse

Scenariul dezvoltării compuse presupune combinarea celor două scenarii prezentate mai sus, adică cel al dezvoltării inerțiale și cel al dezvoltării alternative.

Strategia de dezvoltarea a localității Bănișor se va baza atât pe dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea fermelor de semi-subzistență, dar și prin susținerea investițiilor în creșterea animalelor, cultura de câmp, albinărit, legumicultură în câmp sau spații protejate, plante și arbuști ornamentali în câmp sau spații protejate.

Sectorul agricol va fi susținut de dezvoltarea industriei agroalimentare prin dezvoltarea unor proiecte legate de prelucrarea produselor agricole, iar industria prelucrătoare va fi susținută prin investiții în prelucrarea lemnului.

Sectorul servicii va fi sprijinit prin investiții ale micilor întreprinzători din teritoriu care vor duce la diversificarea economiei.

Sectorul turism va fi susținut atât prin activități de promovare a teritoriului ca zonă turistică, dar mai ales prin sprijinirea investițiilor în structuri de cazare, care ar putea să combine activitatea agricolă a fermelor de semi-subzistență cu activitățile de cazare a turiștilor.

Potențialul natural al zonei precum și cel istoric și cultural este insuficient valorificat, iar turismul ar putea deveni motorul de dezvoltare al zonei, un sector care ar putea încorpora, așa cum precizăm și mai sus, inclusiv activitățile agricole, dar care va aduce beneficii economice localității prin creșterea numărului de turiști care pe lângă serviciile turistice vor căuta și alte tipuri de servicii, contribuind astfel și la dezvoltarea comerțului în zonă.

Un alt aspect fundamental privitor la dezvoltarea turismului este dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului ca și activități complementare. De asemenea, foarte

important este domeniul protecției mediului pentru că dezvoltarea durabilă a unui teritoriu nu poate să facă abstracție de protejarea mediului. Activitățile de protecție a mediului se vor regăsi în cadrul acestui scenariu în toate activitățile care vor duce la dezvoltarea localității Bănișor, din județul Sălaj.

Concluzie

Cel mai adecvat scenariu din cele studiate mai sus, considerăm că este cel al dezvoltării compuse care include atât dezvoltarea sectorului agricol și a celui forestier, dar și a sectoarelor non-agricole (industrie, servicii, comerț) și care este completat de beneficiile pe care ar putea să le aducă localității dezvoltarea turismului.

Pentru valorificarea tuturor punctelor forte specifice localității Bănișor, și implicit pentru o dezvoltare echilibrată a acestui teritoriu rural, prin analizele diagnostic și SWOT și, de asemenea, în urma unor consultări publice a comunității locale, au fost stabilite trei priorități, ca puncte cheie ale teritoriului și drept urmare - axul în jurul căruia se vor centra toate acțiunile viitoare ale strategiei de dezvoltare pentru localitatea Bănișor:

1. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin dezvoltarea infrastructurii publice eficiente și prin creșterea calității mediului înconjurător. – componenta HABITAT;
2. Valorificarea potențialului economic al comunei prin susținerea dezvoltării sustenabile a inițiativei locale și atragerea de noi investiții și investitori. – componenta ECONOMIE;
3. Îmbunătățirea accesului populației la servicii socio-culturale moderne și adaptate nevoilor locale. – componenta SOCIETATE.

Cetățenii comunei Bănișor, înțeleg să valorifice împreună, respectând principiile dezvoltării durabile resursele naturale, materiale, umane și tradițiile istorice, în scopul unei dezvoltări susținute și constante.

6. PLANIFICAREA DEZVOLTĂRII STRATEGICE A COMUNEI BĂNIȘOR

6.1 Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor – Metodologie

Odată cu intrarea României în Uniunea Europeană este necesar să ajungem la un nivel de trai similar celorlalte țări integrate prin atingerea unui produs intern brut (PIB - indicator macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul unui stat în decurs de un an) de 55%. Pentru atingerea acestui obiectiv, România va beneficia în continuare în perioada 2021 – 2027 de finanțări pe diverse domenii.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală. Astfel se vor orienta gândirea, decizia și acțiunea către îndeplinirea obiectivelor stabilite. Totodată, prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei vor beneficia de acest ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru ca la final Strategia de Dezvoltare Locală să fie în

consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Bănișor. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

În procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare administrația publică locală a lansat procedura de consultare a comunității din comuna Bănișor asupra propunerii finale.

Metodologic prezenta strategie are la bază și se fundamentează pe următoarele instrumente și proceduri de lucru:

- analiza de conținut;
- analiza de date statistice din surse organizate și realizate de consultant;
- comparații de date statistice înseriate și pe scale evolutive;
- interviuri în profunzime cu factori decizionali și de opinie din structura domeniilor cheie analizate în cadrul studiului;
- analiza SWOT;
- interpretări aferente unor studii, rapoarte, cercetări, documente de politică, strategie și norme acționale europene, naționale, regionale, județene și locale.

Strategia de Dezvoltare Locală are rolul de a sprijini Comuna Bănișor în fața provocărilor economice și politice ale acestuia secol. Aceasta se constituie în scopul orientării dezvoltării comunei prin:

- indicarea direcțiilor de dezvoltare, a priorităților și acțiunilor ce pot fi întreprinse la nivel local în perioada următoare;
- conștientizarea întreprinzătorilor și a reprezentanților din administrația publică locală, cu privire la oportunitățile oferite prin accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, în scopul finanțării investițiilor necesare pentru dezvoltarea comunității locale.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Bănișor reprezintă un instrument care urmărește stabilirea într-o manieră unitară a principalele obiective de dezvoltare la nivel local, a acțiunilor prioritare pentru atingerea acestora și a principalilor actori și rolurile acestora.

6.2 Conceptul de dezvoltare strategică

Planificarea strategică este un instrument de management utilizat în cadrul administrației publice care are ca scop direcționarea resurselor umane, materiale și financiare, disponibile sau preconizate a fi disponibile la nivelul unei instituții publice, în vederea atingerii unor obiective strategice, respectiv a unor rezultate specifice. În cazul unei autorități a administrației publice locale de tipul unei primării, acest instrument contribuie la fundamentarea și prioritizarea inițiativelor de politici publice ale acesteia pe termen mediu. Principalul scop al planificării strategice a fost de a identifica și stabili o orientare practică a activităților și inițiativelor viitoare ale administrației publice locale în sensul atingerii unui nivel de dezvoltare socio-economică a comunității corespunzător necesităților, tendințelor și situației socio-economice actuale.

Principalul produs al procesului de planificare strategică este reprezentat în acest caz de strategia de dezvoltare a comunei. Strategia are ca principal reper un concept strategic care constă într-o înlănțuire a inițiativelor viitoare ale primăriei, conform obiectivelor propuse. Pentru a avea succes, aceste obiective necesită implicarea și a altor

actori de la nivelul comunei, cum ar fi agenții economici, alte instituții publice, mediul asociativ și cetățenii comunei.

Conceptul strategic al comunei Bănișor are trei niveluri de generalitate:

- Un prim nivel este reprezentat de obiectivul general al strategiei. Aceasta corespunde viziunii de dezvoltare, care are rolul unui reper pentru orientarea efortului de atingere a obiectivelor strategice, respectiv a intervențiilor sau măsurilor corespunzătoare inițiate.

- Al doilea nivel este reprezentat de direcțiile strategice și de obiectivele de dezvoltare comune. Acestea sunt modalități de operaționalizare a obiectivului general, prin identificarea acelor domenii sau arii de acțiune în care vor fi derulate intervențiile și măsurile prevăzute în strategie. Direcțiilor strategice, care contribuie în mod direct la atingerea obiectivului general, le sunt asociate două obiective de dezvoltare comune care au rolul de a potența și de a condiționa direcțiile de dezvoltare propuse. Atingerea obiectivelor de dezvoltare comune presupune obținerea unor rezultate al căror impact este important pentru îndeplinirea direcțiilor strategice de dezvoltare, respectiv a obiectivului general.

- Al treilea nivel este cel al intervențiilor și măsurilor. Acestea sunt reprezentate de proiecte/acțiuni concrete care vizează obținerea unor rezultate măsurabile, care vor soluționa problemele dintr-un anumit domeniu. În această categorie pot intra atât inițiative de reglementare cum sunt proiecte, planuri, hotărâri ale primarului sau ale consiliului local, dar și alte inițiative de tipul subcontractărilor sau parteneriatelor public-privat, a căror realizare va conduce la atingerea obiectivului vizat și la dezvoltarea domeniilor strategice de acțiune.

Conceptul strategic poate servi ca instrument de prioritizare a acțiunilor autorităților administrației publice. Problemele comunității nu pot fi însă rezolvate toate în același timp din cauza caracterului limitat al resurselor materiale, umane și financiare. Conceptul strategic, prin legătura pe care o propune între obiectivul general, direcțiile strategice, obiectivele de dezvoltare comune, intervențiile și măsurile corespunzătoare, oferă posibilitatea de a ordona aceste activități și de a le etapiza, astfel încât să fie posibilă, la sfârșit, evaluarea unui progres către o îmbunătățire reală a situației comunității. Urmărind armonizarea principiilor dezvoltării economice, ținând seama de obiectivele strategice cu caracter orizontal, care transcend diferitele niveluri programatice, prin Strategia de Dezvoltare se încurajează respectarea egalității de șanse. Aceasta este un drept fundamental, o valoare comună a Uniunii Europene. Valorificarea diversității culturale, etnice și a diferențelor de gen sau de vârstă constituie premise pentru dezvoltarea comunității și totodată asigură un cadru în care relațiile sociale au la bază valori ca toleranța și egalitatea.

În procesul de stabilire a direcțiilor și obiectivelor strategiei, precum și a intervențiilor și măsurilor corespunzătoare, au fost luate în considerare mai multe surse. Printre acestea, se numără în primul rând, datele și informațiile privind starea actuală a comunei din punct de vedere demografic, economic, social și de mediu, dar și alte elemente care contribuie la crearea profilului general al comunei, cum ar fi situația geografică sau conexiunile de infrastructură existente cu alte unități administrativ-teritoriale limitrofe.

În al doilea rând, au fost luate în considerare preferințele cetățenilor, respectiv ale celor potențial afectați de măsurile inițiate de primărie, în cadrul unui procesului de consultare publică derulat în cadrul comunității online și offline. Printre aceștia se numără locuitorii comunei, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri sau angajați ai altor instituții publice care funcționează pe raza comunei.

6.3. Direcții strategice și obiective de dezvoltare

Pentru ca viziunea propusă să fie transformată în realitate, sunt urmărite în principal două „direcții strategice” cărora le sunt asociate două „obiective de dezvoltare comune”, transpuse în practică printr-o serie de „măsuri și intervenții”. Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune, pe lângă urmărirea propriilor ținte, trebuie să susțină atingerea obiectivului general. Pentru implementarea direcțiilor și obiectivelor au fost identificate o serie de măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare locală a Comunei Bănișor.

Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune urmărite sunt:

- DS1 Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor vieții pentru cetățenii comunei Bănișor
- DS2 Susținerea dezvoltării economice durabile și a antreprenoratului
- ODC3 Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală
- ODC4 Dezvoltare durabilă a teritoriului.

Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune urmăresc în egală măsură progresul socio – economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a teritoriului administrativ al comunei.

Direcția Strategică 1 - Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor vieții pentru cetățenii comunei Bănișor se bazează pe creșterea constantă a populației comunei precum și pe potențialul rezidențial. Direcția strategică vizează domenii precum: servicii publice de utilități, mobilitate, regenerare, educație și sănătate. Intervențiile și măsurile sunt grupate în axe prioritare:

- **1.1 Accelerarea dezvoltării infrastructurii edilitare**
 - Continuarea și finalizarea lucrărilor de modernizare a infrastructurii de apă, canalizare, gaz metan.
- **1.2 Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei**
 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere, amenajarea de trotuare și alei pietonale;
 - Înființarea de piste de bicicletă.
- **1.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate**
 - Proiecte de modernizarea, realbilitarea clădirilor școlare, modernizarea bazelor sportive, construirea de noi unități de învățământ;
 - Dezvoltarea serviciilor sociale;
 - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate.
- **1.4. Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber**

- Crearea de spații de agrement, parcuri de joacă pentru copii;
 - Construirea unui spațiu de recreere și socializare pentru persoanele vârstnice;
 - Modernizarea sălilor de sport și crearea unui complex sportiv multifuncțional.
- **1.5. Creșterea siguranței cetățenilor**
- Înființarea unui padoc pentru câinii fără stăpân;
 - Extindere sistem de iluminat public și sistem de monitorizare video.

Direcția Strategică 2 - Suținerea dezvoltării economice durabile și a antreprenoratului se referă la dezvoltarea mediului de afaceri care va conduce la creșterea veniturilor comunei. Intervențiile și măsurile sunt grupate în axe prioritare:

- **2.1 Consolidarea mediului de afaceri existent și sprijinirea dezvoltării economice**
- Înființare de parcuri industriale, incubatoare și acceleratoare de afaceri;
 - Dezvoltare edilitară.

Obiectivul de dezvoltare comună 3 - Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală se referă la oferirea cetățenilor comunei de servicii de calitate, eficiente. Intervențiile și măsurile sunt grupate în axe prioritare:

- **3.1. Digitalizarea serviciilor administrative**
- Dezvoltarea serviciilor administrative prin creșterea digitalizării acestora.
- **3.2. Creșterea capacității administrative**
- Dezvoltarea serviciilor furnizate în acest moment;
 - Creșterea dotarilor Serviciului de gospodărire comunală;
 - Creșterea competențelor personalului primăriei prin participarea la cursuri de formare.
- **3.3. Creșterea participării cetățenilor comunei la guvernarea locală**
- Adoptarea unei abordări pro-active în procesul de consultare publică;
 - Implicarea populației în guvernarea locală prin folosirea platformei disponibile pentru colectarea de sesizări;
 - Introducerea unor instrumente de bugetare participativă.

Obiectivul de dezvoltare comună 4 - Dezvoltare durabilă a teritoriului are în vedere dezvoltarea unei economii verzi, introducerea unor măsuri specifice conceptului „smart village”, precum și construirea dezvoltarea unui parc de panouri fotovoltaice. Intervențiile și măsurile sunt grupate în axe prioritare:

- **4.1. Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor**
- Accelerarea măsurilor de sprijinire a colectării selective;
 - Mărirea capacității logistice de colectare a deșeurilor vegetale.
- **4.2. Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul comunei**
- Dezvoltarea unui parc fotovoltaic;
 - Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice.

Atingerea obiectivelor strategice din Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bănișor pentru perioada 2021-2027 se va face prin:

- elaborarea unor planuri anuale de acțiune locală, ce se vor aproba în cadrul Consiliului Local Bănișor;
- identificarea, selectarea și implementarea proiectelor strategice de la nivelul comunei, în vederea găsirii celor mai bune soluții de atingere a obiectivelor și priorităților propuse;
- monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor strategice.

Obiectivul General al Strategiei de Dezvoltare Locală este:
Dezvoltarea durabilă a comunei Bănișor prin creșterea competitivității economiei locale, diversificarea activităților economice și atractivitatea socio-culturală a localității.

Indicatorii de realizare a obiectivului general sunt:

- Aducerea infrastructurii la nivel european;
- Educarea și formarea resurselor umane;
- Sprijinirea mediului de afaceri;
- Încurajarea și promovarea antreprenoriatului;
- Dezvoltarea ecoturismului și agroturismului local;
- Încurajarea dezvoltării activităților non-agricole;
- Consolidarea fermelor de subzistență și dezvoltarea lor;
- Creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor salariale;
- Stoparea sau limitarea depopulării prin migrația populației;
- Diversificarea serviciilor pentru populație;
- Încurajarea și sprijinirea tinerilor pentru întemeierea unei familii;
- Motivarea tinerilor de a se stabili în localitate.

Indicatorii de realizare a obiectivelor strategice pe domenii sunt:

Domeniul agricultură:

Scopul intervenției este acela de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi competitive, durabile, bazată pe inițiativă privată, pentru a proteja patrimoniul natural al localității.

Acest lucru se poate realiza prin:

- Modernizarea instalațiilor agricole;
- Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi;
- Diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice;
- Politici de marketing eficiente în domeniul agriculturii;
- Activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local;
- Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;

- Încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare;
- Studiu privind potențialul de dezvoltare agricol și de agroturism al comunei
- Împădurirea terenurilor neproductive;
- Dezvoltarea viticulturii și valorificarea florei spontane;
- Promovarea inițiativelor de dezvoltare locală;
- Dezvoltarea activităților de consultanță agricolă;
- Dezvoltarea prestatorilor de servicii în agricultură;
- Îmbunătățirea potențialului genetic al animalelor;
- Dezvoltarea și încurajarea agriculturii ecologice;
- Menținerea și conservarea calității solului;
- Conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier.

Domeniul infrastructură (de transport și de utilități)

Scopul intervenției este de a dezvolta calitatea infrastructurii de transport sau de utilități prin:

- Extinderea alimentării cu apă potabilă;
- Modernizarea și reabilitarea drumurilor și străzilor comunale;
- Extinderea trotuarelor și aleilor pietonale;
- Construcția de poduri și podețe peste pâraie și torenți;
- Extindere rețea canalizare;
- Realizarea de microstații de epurare și tratare a apelor reziduale în toate localitățile aparținătoare;
- Realizarea studiului de fezabilitate privind distribuția de gaz metan și introducerea rețelei de gaz metan;
- Modernizarea rețelei de iluminat public din toată comuna;
- Implementarea unor mijloace de supraveghere și sistematizare a traficului, semnalizarea și protejarea trecerilor de pietoni în mod deosebit în proximitatea unităților de învățământ;
- Zonarea funcțională a teritoriului comunei în acord cu tendințele de dezvoltare a acestuia;
- Reabilitarea rețelelor de utilități existente;
- Îmbunătățirea infrastructurii de transport astfel încât să fie reduse influențele negative asupra mediului și confortului populației;
- Clarificarea aspectelor de proprietate și domenialitate asupra teritoriului comunei;
- Modernizarea sectorului de transport în scopul asigurării unei protecții sporite a mediului, a sănătății umane și îmbunătățirii siguranței pasagerilor;
- Îmbunătățirea parametrilor curentului electric.

Domeniul mediu înconjurător

Scopul intervenției este de a îmbunătăți calitatea mediului înconjurător prin creșterea eficienței colectării deșeurilor menajere și industriale, protejarea comunității de riscurile unor hazarde naturale, creșterea gradului de informare, educare și conștientizare a cetățenilor privind importanța calității mediului.

Aceste aspecte pot fi atinse prin:

- Lucrări de regularizare a râurilor și a pâraielor și torenților de pe teritoriul comunei;
- Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor;
- Dotări cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală;
- Limitarea schimbărilor climatice și a costurilor și efectelor sale negative pentru mediu;
- Minimizarea impactului infrastructurii de transport asupra economiei, societății și mediului;
- Promovarea modelelor de producție și consum durabile;
- Evitarea supraexploatării resurselor naturale;
- Dezvoltarea de măsuri care să încurajeze prevenirea generării de deșeurii
- Creșterea ratei de reciclare și îmbunătățirea calității materialelor reciclate;
- Promovarea valorificării deșeurilor din ambalaje;
- Reducerea impactului produs de carbonul generat de deșeurii;
- Încurajarea producerii de energie din deșeurii.

Domeniul economie și mediul de afaceri

Scopul intervenției este acela de a contribui la dezvoltarea economică a comunei prin crearea condițiilor apariției unui mediu de afaceri prosper, bazat pe competiție, pe dezvoltarea nevoilor de afaceri locale, pe valorificarea resurselor naturale și umane locale.

Acest aspect poate fi atins prin:

- Realizarea condițiilor pentru funcționarea zilnică a unei piețe agroalimentare;
- Dezvoltarea unor activități industriale bazate pe resursele naturale locale;
- Informarea cetățenilor cu privire la oportunitățile de finanțare nerambursabile;
- Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM, în vederea promovării oportunităților de formare profesională și angajare;
- Menținerea investițiilor actuale, sprijinirea și atragerea de noi investiții, în principal cele ce utilizează capacități de producție nepoluante;
- Promovarea bunurilor și serviciilor locale;
- Alte activități specifice.

Domeniul educației, cultură și sport

Scopul intervenției este acela de a contribui la creșterea atractivității sociale și culturale a comunei Bănișor, atât pentru locuitorii acestuia, în special pentru tineri, cât și pentru locuitorii comunităților vecine și nu numai. Un aspect esențial este acela de a valorifica baza materială existentă, prin implicarea cadrelor didactice, a părinților și a altor persoane interesate.

Aceste aspecte pot fi atinse prin:

- Modernizarea, reabilitarea și dotarea școlilor și grădinițelor din comună;
- Amenajarea, întreținerea și modernizarea locurilor de joacă pentru copii;
- Reabilitarea bisericilor;
- Sprijinirea proiectelor educative și a tuturor formelor de creativitate școlară;
- Promovarea diversității culturale;

- Modernizarea, reabilitarea și dotarea tuturor așezămintelor culturale;
- Crearea condițiilor pentru existența unor programe culturale permanente în cadrul Căminului Cultural;
- Încurajarea utilizării tehnologiei informației de câți mai mulți locuitori;
- Inițierea și dezvoltarea unor programe de formare continuă a cadrelor didactice, a părinților și a adulților;
- Integrarea copiilor și tinerilor cu probleme sociale și economice în viața socială și economică a comunității;
- Încurajarea unei mentalități antreprenoriale, în special în rândul tinerilor;
- Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare, atât prin intermediul învățământului formal, cât și prin activității nonformale și informale pentru tineret;
- Oferirea mijloacelor care să permită cetățenilor să-și îmbunătățească oportunitățile de angajare în toate domeniile în care creativitatea și capacitatea de inovare joacă un rol important;
- Promovarea noțiunilor de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale;
- Menținerea în stare optimă a exponatelor și stabilirea unor programe clare, cu ordine de prioritate, pentru lucrările necesare de întreținere și restaurare;
- Includerea muzeelor și colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori și dezvoltarea infrastructurii aferente;
- Adoptarea unor măsuri suplimentare pentru asigurarea integrității și securității fizice a bunurilor culturale muzeale împotriva furtului, distrugerii sau deteriorării și a altor factori de risc naturali sau antropici;
- Diversificarea tipurilor de ofertă și a formelor de expresie artistică, inclusiv prin susținerea proiectelor care vizează organizarea de festivaluri, gale, concursuri de creație și de interpretare la nivel național, regional și local;
- Actualizarea și completarea colecțiilor de bibliotecă; modernizarea incintelor și a serviciilor oferite;
- Sporirea interesului publicului pentru artele vizuale;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive;
- Valorificarea resurselor naturale ale comunei pentru crearea infrastructurii de agrement;
- Protejarea zonelor verzi existente și amenajarea de noi zone verzi după normele urbanistice;

Domeniul social și resurse umane

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea resurselor umane ale comunei prin încurajarea formării profesionale în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii; creșterea calității vieții persoanelor marginalizate social sau aflate în stare de vulnerabilitate prin implementarea unor proiecte într-un cadru partenerial eficient administrație publică – societate civilă.

Aceste aspecte pot fi atinse prin:

- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane dezavantajate;
- Construirea de locuințe sociale pentru tineri și persoane defavorizate;
- Măsuri active de ocupare a forței de muncă;

- Program de instruire și formare profesională continuă a personalului din învățământ și asistența socială;
- Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor adulte care activează în domeniile agriculturii și industriei agro-alimentare;
- Prevenirea creșterii numărului de persoane implicate în agricultura de semi-subsistență;
- Calificarea și recalificarea, instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subsistență;
- Dezvoltarea capacității serviciului de asistență socială - Primăria Comunei Bănișor.

Domeniul turism

Scopul intervenției este acela de a contribui la o mai bună valorificare a potențialului turistic natural și antropic, la dezvoltarea serviciilor turistice și agroturistice, la valorificarea unor oportunități de finanțare în acest domeniu.

Aceste aspecte pot fi atinse prin:

- Includerea muzeelor și colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori și dezvoltarea infrastructurii aferente;
- Adoptarea unor măsuri suplimentare pentru asigurarea integrității și securității fizice a bunurilor culturale muzeale împotriva furtului, distrugerii sau deteriorării și altor factori de risc naturali sau antropici;
- Valorificarea resurselor naturale ale comunei pentru crearea infrastructurii de agrement, introducerea obiectivelor turistice importante din comunitate într-un circuit alături de obiectivele din comunele învecinate;
- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru dezvoltarea durabilă a resurselor naturale pentru creșterea calității serviciilor de turism;
- Valorificarea oportunităților de finanțare în turismul ecologic și agroturism.

Domeniul administrației publice

Scopul intervenției este acela de a contribui la o mai bună valorificare a resurselor umane angajate în sectorul administrației, transparența serviciilor oferite și a deciziilor adoptate, servirea promptă a cetățeanului, îmbunătățirea relației între funcționarul public și cetățean.

Aceste aspecte pot fi atinse prin:

- Îmbunătățirea capacității administrative;
- Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri;
- Introducerea de noi instrumente și tehnologii;
- Reactualizarea Planului Urbanistic General;
- Îmbunătățirea calității și furnizării de servicii;
- Îmbunătățirea sistemelor de raportare a performanței;
- Dezvoltarea unei culturi a evaluării la nivel local;
- Îmbunătățirea eficacității organizaționale;
- Îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor de dezvoltare;
- Sprijinirea procesului de descentralizare sectorială a serviciilor;
- Instruirea personalului din administrație;
- Stabilirea procedurilor de recrutare, gestiune și formare a funcționarilor publici prin norme și reguli care pot fi puse efectiv în aplicare;

- Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție ferme, vizibile pentru opinia publică.
- Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență;
- Dotări ale administrației locale;
- Sistem informatic integrat de colectare a taxelor și impozitelor (inclusiv on-line de la cetățeni)

**Portofoliu de proiecte propuse pentru implementare în perioada
2021 – 2027**

Titlul proiectului	Extinderea rețelei de alimentare cu apă și înființarea rețelei de canalizare
Axa prioritară	Accelerarea dezvoltării infrastructurii edilitare
Scopul proiectului	Crearea de condiții optime de viață pentru populația Comunei Bănișor și eliminarea discrepanței de confort între cetățenii Comunei Bănișor.
Obiective specifice	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare locale.
Problema identificată	Nu toate străzile din satele aparținătoare beneficiază de rețea centralizată de apă și canalizare.
Activități principale	Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare
Buget estimat	50.500.000 lei
Surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă Prioritatea 2 – Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară; Planul Național de Redresare și Reziliență Pilon Tranziția Verde; Buget local; Alte surse de finanțare.
Posibili parteneri	Operatorul Regional Sălaj
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Înființarea rețelei de distribuție a gazului metan
Axa prioritară	Accelerarea dezvoltării infrastructurii edilitare
Scopul proiectului	Crearea de condiții optime de viață pentru populația Comunei Bănișor și eliminarea discrepanței de confort între cetățenii Comunei Bănișor și cetățenii altor comunități
Obiective specifice	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare locale.
Problema identificată	Comuna Bănișor nu este racordată la sistemul de distribuție a gazelor naturale.
Activități principale	Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în Comuna Bănișor
Buget estimat	30.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; Buget local Alte surse de finanțare.
Posibili parteneri	Delgaz Grid
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Modernizare drumuri si strazi prin asfaltare și lucrări de întreținere
Axa prioritară	Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității în comună prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport și a infrastructurii conexe
Obiective specifice	Aducerea sistemului rutier la parametri tehnici corespunzători, asigurându-se astfel condiții optime de siguranță și confort în circulația auto și pietonală

Problema identificată	Infrastructura rutieră din Comuna Bănișor nu este într-o stare foarte bună.
Activități principale	Modernizarea infrastructurii de transport.
Buget estimat	20.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul Județean Sălaj
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construire alei pietonale și trotuare
Axa prioritară	Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunie prin construirea de lai pietonale și trotuare
Obiective specifice	Aducerea aleilor pietonale la parametri tehnici corespunzători, asigurându-se astfel condiții optime de siguranță și confort în circulația pietonală
Problema identificată	Infrastructura pietonală din Comuna Bănișor nu este într-o stare foarte bună.
Activități principale	Modernizarea infrastructurii pietonale.
Buget estimat	2.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic (Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027); PNRR, Grupul de Acțiune Locală
Posibili parteneri	Consiliul Județean Sălaj
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construirea de piste pentru biciclete
Axa prioritară	Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității comunie prin construirea de piste pentru biciclete
Obiective specifice	Înființare de piste pentru biciclete asigurându-se astfel condiții optime de siguranță și confort în circulația pe raza comunei
Problema identificată	Lipsa pistelor de biciclete
Activități principale	Înființarea traseelor dedicate pentru bicicliști
Buget estimat	1.500.000 lei
Surse de finanțare	PNRR, Buget local. Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027
Posibili parteneri	
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construire/extindere/modernizare unități de învățământ preșcolar și școlar
Axa prioritară	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate

Scopul proiectului	Desfășurarea activităților preșcolare și școlare
Obiective specifice	Crearea unor condiții optime de desfășurare a activităților educaționale a preșcolarilor și școlarii
Problema identificată	Cererea pentru astfel de servicii este din ce în ce mai mare iar infrastructura existentă este suprasolicitată
Activități principale	Construirea de unități de învățământ preșcolar și școlar și dotarea acestora cu mobilier și materiale didactice
Buget estimat	2.000.000 lei
Surse de finanțare	Compania Națională pentru Investiții; PNRR; Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; Programul Operațional Regional Prioritatea 6 Nord-Vest - O regiune educată; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul județean Sălaj, ISJ Sălaj
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Modernizarea unităților de învățământ
Axa prioritară	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate
Scopul proiectului	Desfășurarea activităților educaționale în condiții optime
Obiective specifice	Crearea unor condiții optime de desfășurare a activităților educaționale pe raza comunei Bănișor
Problema identificată	Unitățile de învățământ au nevoie să fie modernizate, condițiile de acum nefiind la standarde ridicate
Activități principale	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ
Buget estimat	3.500.000 lei
Surse de finanțare	Programul Operațional Regional Prioritatea 6 Nord-Vest - O regiune educată; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul județean Sălaj, ISJ Sălaj
Perioada de implementare	2021 – 2027

Titlul proiectului	Achiziția unui microbuz școlar pentru transportul intern, în comună
Axa prioritară	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate
Scopul proiectului	Creșterea mobilității școlarii
Obiective specifice	Creșterea numărului de școlari beneficiari ai transportului școlar
Problema identificată	Numărul de microbuze școlare existent la nivelul comunei este insuficient față de cererea de transport școlarii
Activități principale	Achiziția de microbuze școlare
Buget estimat	200.000 lei
Surse de finanțare	Ministerul Educației
Posibili parteneri	Inspectoratul Școlar Județean Sălaj
Perioada de implementare	2022 - 2025

Titlul proiectului	Lucrări de amenajare de spații verzi
Axa prioritară	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber
Scopul proiectului	Creșterea calității vieții locuitorilor comunei prin amenajarea de spații verzi
Obiective specifice	Crearea premiselor privitoare la creșterea calității vieții prin intervenții de modernizare a spațiilor verzi în Comuna Bănișor
Problema identificată	Suprafața spațiilor verzi publice e redusă la nivelul Comunei Bănișor
Activități principale	Proiectul prevede modernizarea spațiilor verzi existente și amenajarea de noi spații verzi
Buget estimat	1.500.000 lei
Surse de finanțare	Buget local, PNRR, GAL, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027
Perioada de implementare	2021 – 2027

Titlul proiectului	Construire spațiu de recreere
Axa prioritară	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber
Scopul proiectului	Construire complex sportiv multi-sport și agrement
Obiective specifice	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor din Comuna Bănișor, prin construirea unui Complex Sportiv ce va permite promovarea sportului și a unui stil de viață activ
Obiective specifice	Promovarea sportului de echipă în rândul copiilor și al adolescenților pentru o integrare socială cât mai bună; Atragerea tinerilor către terenuri de sport pentru o cât mai bună pregătire psihosomatică; Formarea și consolidarea unor echipe performante atât din punct de vedere al rezultatelor în competiții sportive cât și din punct de vedere al dezvoltării capacității lor de a lucra în echipă.
Problema identificată	Lipsa terenurilor de sport pe raza comunei
Activități principale	Teren de sport pentru fotbal și pistă de atletism, teren de sport pentru handbal și tenis, teren de sport pentru baschet și un pavilion administrativ
Buget estimat	4.000.000 lei
Surse de finanțare	Compania Națională pentru Investiții; Buget Local
Perioada de implementare	2021 – 2027

Titlul proiectului	Extindere și modernizare rețea de iluminat public
Axa prioritară	Creșterea siguranței cetățenilor
Scopul proiectului	Creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale

Obiective specifice	Modernizarea sistemului de iluminat public;
Problema identificată	Extinderea sistemului de iluminat public; Iluminatul arhitectural.
Activități principale	O parte a rețelelor și echipamentelor sunt învechite
Buget estimat	Extinderea rețelei de iluminat public și modernizarea rețelei existente prin corpuri de iluminat eficiente energetic
Surse de finanțare	600.000 lei
Perioada de implementare	Agenția Fondului pentru Mediu; PNRR, Buget local.
	2021 – 2027

Titlul proiectului	Extindere rețea de supraveghere video
Axa prioritară	Creșterea siguranței cetățenilor
Scopul proiectului	Reducerea criminalității sociale și creșterea siguranței cetățenilor
Obiective specifice identificate	Extinderea numărului de camere video fixe și mobile Problema Numărul insuficient de camere de supraveghere
Activități principale	Achiziționarea, montarea și integrarea în sistemul existent de monitorizare video a echipamentelor de supraveghere
Buget estimat	500.000 lei
Surse de finanțare	Buget local
Posibili parteneri	
Perioada de implementare	2021 – 2023

Titlul proiectului	Înființare padoc pentru câinii fără stăpân
Axa prioritară	Creșterea siguranței cetățenilor
Scopul proiectului	Construirea unui adapost modern ce respect reglementările în vigoare, privind normele sanitare și veterinare
Obiective specifice	Strângerea de pe domeniul public al câinilor fără stăpân
Problema identificată	Pericolul care îl reprezintă câinii fără stăpân pentru populația comunei precum: maladii, riscul înmulțirii necontrolate și agresivitate
Activități principale	Construire padoc pentru câinii fără stăpân; Asigurarea hranei și adăpostului câinilor aduși la padoc; Oferirea de servicii veterinare specifice.
Buget estimat	500.000 lei
Surse de finanțare	Consiliul Județean Sălaj; Buget local, PNRR
Posibili parteneri	Primăria Județului Sălaj; Consiliul Județean Sălaj
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Continuarea digitalizării administrației publice
Axa prioritară	Digitalizarea serviciilor administrative
Scopul proiectului	Creșterea numărului și a calității serviciilor electronice oferite de administrația publică locală

Obiective specifice	Dezvoltarea serviciilor publice electronice care se adresează cetățenilor și mediului de afaceri; Întărirea capacității autorității publice locale de a funcționa în mediu digital avansat și de a furniza servicii publice electronice mature; Consolidarea competențelor digitale generale ale angajaților administrației publice.
Problema identificată	Serviciile publice electronice sunt insuficient dezvoltate în acest moment
Activități principale	Implementarea de aplicații și soluții tip e-guvernare noi sau semnificativ îmbunătățite, orientate către îmbunătățirea mediului de afaceri și antreprenoriatului, cât și reducerii substanțiale a sarcinii administrative a cetățeanului
Buget estimat	1.000.000 lei
Surse de finanțare	Programul Operațional Regional Prioritatea 2 Nord-Vest – O regiune mai digitalizată - Crearea de servicii publice digitale noi, orientate către mediul privat și cetățeni; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul județean, comune învecinate
Perioada de implementare	2021 – 2027

Titlul proiectului	Dezvoltarea și modernizarea serviciului de gospodărire publică prin dotarea cu utilaje
Axa prioritară	Creșterea capacității administrative
Scopul proiectului	Îmbunătățirea serviciilor oferite populației comunei
Obiective specifice	Dotarea serviciului de gospodărire comunală cu utilaje specifice întreținerii și intervenției pe domeniul public
Problema identificată	În acest moment serviciul de gospodărire comunală este slab dotat
Activități principale	Achiziția de utilaje pentru serviciul de gospodărire comunală
Buget estimat	1.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic (Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027); Grupul de Acțiune Locală, Buget local.
Perioada de implementare	2023 – 2027

Titlul proiectului	Creșterea competențelor personalului primăriei prin participarea la cursuri de formare
Axa prioritară	Creșterea capacității administrative
Scopul proiectului	Creșterea numărului și a calității serviciilor electronice oferite de administrația publică locală
Obiective specifice	Consolidarea competențelor digitale generale ale angajaților administrației publice.
Problema identificată	Serviciile publice electronice moderne sunt greu de administrat de personalul existent, slab calificat în domeniul digital
Activități principale	Dobandirea de competente digitale în urma cursurilor de formare
Buget estimat	100.000 lei
Surse de finanțare	Buget local
Posibili parteneri	Asociația Comunelor din România

Perioada de implementare 2022 – 2027

Titlul proiectului	Organizarea de campanii de transparentizare a deciziilor administrației locale prin e-participare
Axa prioritară	Creșterea participării cetățenilor comunei la guvernarea locală
Scopul proiectului	Informarea corectă și transparentă a comunității
Obiective specifice	Participarea activă a comunității la luarea deciziilor administrației locale; Transmiterea în timp real a ședințelor de lucru a administrației locale
Problema identificată	Comunitatea are acces limitat la deciziile administrației locale
Activități principale	Întalniri cetățenești, modernizare mijloace de comunicare online (site, social media, aplicație mobilă dedicată comunității locale)
Buget estimat	100.000 lei
Surse de finanțare	Buget local
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construire de platforme pentru deșeuri vegetale și implementarea serviciilor de colectare deșeuri vegetale
Axa prioritară	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor
Scopul proiectului	Protejarea mediului și conștientizarea populației privind colectarea deșeurilor vegetale într-un mod prietenos cu mediul
Obiective specifice	Construire platforme de colectare a deșeurilor vegetale
Problema identificată	Deșeurile vegetale nu sunt colectate corespunzător
Activități principale	Platforme de colectare deșeuri vegetale și implementarea unui sistem de colectare la nivelul comunității
Buget estimat	1.000.000 lei
Surse de finanțare	Buget local
Posibili parteneri	Consiliul județean Sălaj, ECODES
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Program încurajare colectare selectivă/reciclare
Axa prioritară	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor
Scopul proiectului	Protejarea mediului și conștientizarea populației privind beneficiile colectării selective și a reciclării deșeurilor
Obiective specifice	Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru reciclare selectivă; Achiziție automate de colectare doze, pet-uri și sticle; Program de recompense pentru utilizarea aparatelor de reciclare în spațiul public și în școli
Problema identificată	Deșeurile nu sunt colectate corespunzător
Activități principale	Implementarea unui sistem de conștientizare a populației și a elevilor privind colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor
Buget estimat	100.000 lei

Surse de finanțare	Buget local
Posibili parteneri	Agenti economici locali; Organizații non-guvernamentale din domeniul protecției mediului; Unitățile școlare din comună
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Înființare serviciu transport public local verde
Axa prioritară	Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul comunei
Scopul proiectului	Creșterea mobilității persoanelor
Obiective specifice	Creșterea numărului de pasageri din sistemul public de transport în comun
Problema identificată	Transportul public este slab dimensionat]n acest moment neacoperind adecvat toate zonele comunei
Activități principale	Înființarea transportului în comun și achiziția de 2 microbuze pentru transport ecologic
Buget estimat	200.000 lei
Surse de finanțare	Programul Național de Redresare și Reziliență - Fond local pentru tranziția verde și digitală a UAT-urilor; Buget local
Posibili parteneri	Consiliul județean, comune învecinate
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construire parc fotovoltaic
Axa prioritară	Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul comunei
Scopul proiectului	Valorificarea resursei solare pentru producerea energiei fotovoltaice, în vederea creșterii calității vieții în localitate
Obiective specifice	Creșterea siguranței în alimentarea cu energie electrică a instituțiilor de interes public și a iluminatului public Eliminarea subvențiilor destinate consumului energetic propriu al instituțiilor de interes public și a iluminatului public
Problema identificată	Costurile administrației publice cu energia electrică sunt considerabile
Activități principale	Iniințarea unui parc fotovoltaic
Buget estimat	10.000.000 lei
Surse de finanțare	Parteneriat public-privat;
Buget local;	
Posibili parteneri	Operatori economici privați
Perioada de implementare	2023 – 2027

Titlul proiectului	Creșterea eficienței energetice în cladirile publice
Axa prioritară	Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul comunei
Scopul proiectului	Creșterea eficienței energetice în cladirile publice și îmbunătățirea calității mediului, în vederea creșterii calității vieții în localitate
Obiective specifice	Reducerea consumului de energie electrică a instituțiilor de interes public și a iluminatului public și reducerea emisiei de carbon
Problema identificată	Cladirile publice nu sunt eficiente din punct de vedere energetic

Activități principale	Îmbunătățirea izolației termice a clădirilor Utilizarea surselor regenerabile de energie
Buget estimat	4.000.000 lei
Surse de finanțare	Administrația fondului pentru mediu; Buget local;
Posibili parteneri	Operatori economici privați
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Modernizare drumuri de acces la exploatațile agricole
Axa prioritară	Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea mobilității în comună prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport, a infrastructurii conexe și a activității economice în agricultură
Obiective specifice	Aducerea sistemului rutier la parametri tehnici corespunzători, asigurându-se astfel condiții optime de siguranță și confort în circulația auto, reducerea timpilor de deplasare la și de la exploatațile agricole, cu beneficii economice multiple pentru comunitatea locală
Problema identificată	Infrastructura rutieră locală din Comuna Bănișor nu este într-o stare foarte bună.
Activități principale	Modernizarea infrastructurii de transport local.
Buget estimat	20.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul Județean Sălaj, comunele învecinate
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Modernizare drumurilor forestiere
Axa prioritară	Îmbunătățirea mobilității pe teritoriul comunei
Scopul proiectului	Îmbunătățirea mobilității în comună prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii conexe infrastructurii de transport cu beneficii asupra activității economice
Obiective specifice	Aducerea sistemului rutier la parametri tehnici corespunzători, asigurându-se astfel condiții optime de siguranță și confort în circulația auto, reducerea timpilor de deplasare la și de la proprietățile forestiere, cu beneficii economice multiple pentru comunitatea locală
Problema identificată	Starea drumurilor forestiere din Comuna Bănișor nu este într-o stare foarte bună.
Activități principale	Modernizarea infrastructurii de transport local.
Buget estimat	6.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
Posibili parteneri	Consiliul Județean Sălaj, comunele învecinate

Perioada de implementare 2022 – 2027

Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea sediului Primăriei Bănișor
Axa prioritară	Creșterea calității serviciilor publice
Scopul proiectului	Investiții (dotare/ modernizare) în infrastructura
Obiective specifice	Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor administrative publice pentru comunitatea locală
Problema identificată	Starea sediului Primăriei Bănișor necesită intervenție pentru aducerea la parametri optimi în vederea oferirii și desfășurării unui act administrativ de calitate.
Activități principale	Reabilitarea și modernizarea sediului Primăriei Bănișor, dotarea cu instalații moderne.
Buget estimat	2.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Reabilitarea și modernizarea căminelor culturale din comuna Bănișor
Axa prioritară	Dezvoltarea serviciilor cu caracter integrat în comunitățile rurale
Scopul proiectului	Valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local, Finanțarea infrastructurii pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local
Obiective specifice	Investiții (dotare/ modernizare) în infrastructura culturală Creșterea calității și diversificarea serviciilor necesare în comunitate pentru comunitatea locală. Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural
Problema identificată	Căminele culturale din comuna Bănișor necesită intervenții pentru aducerea la parametri optimi în vederea oferirii și desfășurării unui act cultural de calitate.
Activități principale	Reabilitarea și modernizarea căminelor culturale din comuna Bănișor, dotarea cu aparatură și echipamente necesare furnizării unui act de cultură de calitate.
Buget estimat	12.000.000 lei
Surse de finanțare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
Perioada de implementare	2022 – 2027

Titlul proiectului	Construirea de capele mortuare în satele aparținătoare comunei Bănișor
Axa prioritară	Dezvoltarea serviciilor cu caracter integrat în comunitățile rurale

Scopul proiectului	Finanțarea infrastructurii pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local
Obiective specifice	Investiții (dotare/ modernizare) în infrastructura culturală
Problema identificată	Creșterea calității și diversificarea serviciilor necesare în comunitate pentru comunitatea locală.
Activități principale	Lipsa serviciilor mortuare, asigurarea infrastructurii necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor
Buget estimat	Construirea de capele mortuare în satele aparținând comunei Bănișor
Surse de finanțare	1.600.000 lei
Perioada de implementare	Planul Național Strategic, Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027; PNRR, Compani Națională de Investiții; Programe guvernamentale de dezvoltare; Buget local.
	2022 – 2027

6.5 Matricea domeniilor cheie de intervenție. Se mențin majoritatea domeniilor cheie de intervenție din obiectivele strategice anterioare:

6.5.1. Domenii cheie de intervenție pentru componenta HABITAT

Componenta	Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție
<p>1. HABITAT</p>	<p>1.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei și rezolvarea disfuncționalităților locale</p>	<p>1.1.1 Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere;</p> <p>1.1.2 Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii agricole;</p> <p>1.1.3 Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu utilități a comunei.</p>
	<p>1.2. Dezvoltarea infrastructurii de agrement pentru tinerii din comună</p>	<p>1.2.1. Strategii pentru îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber de către tineri;</p> <p>1.2.2. Locații pentru camping și agrement, definirea lor spațială, semnalizarea și dotarea lor.</p>
	<p>1.3. Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună</p>	<p>1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii de mediu și susținerea unor programe investiționale;</p> <p>1.3.2. Îmbunătățirea solurilor din mediul rural, afectate de managementul neadecvat al deșeurilor, de contaminare istorică și eroziune;</p> <p>1.3.3. Îmbunătățirea calității mediului;</p> <p>1.3.4. Menținerea biodiversității și conservarea elementelor de patrimoniu natural;</p> <p>1.3.5. Dezvoltarea agriculturii ecologice;</p> <p>1.3.6. Implicarea cetățenilor în efortul de conservare a naturii.</p>

6.5.2. Domenii cheie de intervenție pentru componenta **ECONOMIE**

Componenta	Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție
<p>2. ECONOMIE</p>	<p>2.1. Dezvoltarea economică durabilă a comunei prin valorificarea resurselor și potențialului local: creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier al comunei, dezvoltarea turismului rural</p>	<p>2.1.1. Dezvoltarea sectorului vegetal; 2.1.2. Dezvoltarea sectorului zootehnic; 2.1.3. Dezvoltarea durabilă a exploatașilor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor; 2.1.4. Dezvoltarea serviciilor pentru agricultură; 2.1.5. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului tradițional și cultural; 2.1.6. Valorificarea potențialului turistic al comunei.</p>
	<p>2.2. Diversificarea economiei rurale prin dezvoltarea unor activități complementare non-agricole pentru creșterea calității vieții</p>	<p>2.2.1. Susținerea unor programe investiționale; 2.2.2. Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole; 2.2.3. Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice moderne.</p>
	<p>2.3. Stimularea inițiativelor economice private pentru dezvoltarea economică sustenabilă a comunei</p>	<p>2.3.1. Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri; 2.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici; 2.3.3. Atragerea de investitori în comuna Bănișor; 2.3.4. Stimularea inițiativelor de dezvoltare economică a comunei.</p>

6.5.3. Domenii cheie de intervenție pentru componenta SOCIETATE

Componenta	Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție
<p>3. SOCIETATE</p>	<p>3.1. Sprijinirea dezvoltării armonioase a comunității locale prin adoptarea de măsuri adaptate specificului local</p>	<p>3.1.1. Facilitarea educației generațiilor tinere prin investiții și programe inovative;</p> <p>3.1.2. Crearea unui cadru favorabil inițierii de programe în domeniul educației adulților;</p> <p>3.1.3. Creșterea implicării cetățenilor în dezvoltarea comunei și creșterea coeziunii sociale la nivelul comunei Bănișor;</p> <p>3.1.4. Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale.</p>
	<p>3.2. Apropierea autorităților publice locale față de cetățeni</p>	<p>3.2.1. Modernizarea infrastructurii autorității publice locale pentru a răspunde nevoilor actuale;</p> <p>3.2.2. Creșterea capacității de management, de atragere de finanțări și de administrare a autorităților publice locale;</p> <p>3.2.3. Îmbunătățirea comunicării între autoritatea publică locală și cetățeni.</p>

6.5.4 Viziune și direcții strategice

6.5.4.1 Viziune și direcții strategice pentru componenta HABITAT

1. HABITAT		
Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție	Viziune și direcții strategice
1.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei și rezolvarea disfuncționalităților locale	1.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere	<ul style="list-style-type: none">▪ Colaborarea cu Consiliul Județean Sălaj pentru reabilitarea și modernizarea drumurilor județene ca trasee de acces în zona comunei Bănișor – crearea premisei pentru revitalizarea activităților economice din zonă;▪ Modernizarea și reabilitarea drumurilor comunale, străzilor și drumurilor vicinale în zonele de interes din comună;▪ Amenajări trotuare;▪ Asigurarea unor rețele rutiere adecvate pentru ameliorarea accesului în zonele turistice;▪ Construcția / extinderea / modernizarea de poduri, podețe sau punți pietonale;▪ Reabilitarea / modernizarea drumurilor de legătură cu unitățile administrativ-teritoriale din județ și din județele vecine.
	1.1.2. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii agricole	<ul style="list-style-type: none">▪ Modernizarea drumurilor de acces la terenurile agricole;▪ Modernizarea drumurilor forestiere.
	1.1.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu utilități a comunei	<ul style="list-style-type: none">▪ Reabilitarea și modernizarea rețelelor de energie electrică;▪ Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu gaz metan în satele din comună;▪ Dezvoltarea și modernizarea rețelelor de telecomunicații;▪ Dezvoltarea și modernizarea rețelei de iluminat public în localitățile comunei.

<p>1.2.Dezvoltarea infrastructurii de agrement pentru tinerii din comună</p>	<p>1.2.1. Strategii pentru îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber de către tineri</p> <p>1.2.2. Locații pentru camping și agrement, definirea lor spațială, semnalizarea și dotarea lor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crearea unei strategii pentru îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber de către tineri. ▪ Identificarea unor locații pentru camping și agrement, definirea lor spațială, semnalizarea și dotarea lor.
<p>1.3. Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună</p>	<p>1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii de mediu și susținerea unor programe investiționale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea / realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și a tehnologiilor de tratare și monitorizare a calității apei potabile în localitățile comunei; ▪ Construcția / extinderea / modernizarea de sisteme de canalizare a apei și / sau de stații de tratare a apelor uzate; ▪ Cuprinderea serviciilor de salubritate din comune în cadrul managementului integrat al deșeurilor; ▪ Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în mediul rural și dotarea adecvată a serviciilor de salubritate comunală pentru această activitate; ▪ Înființarea unor servicii specializate pe domenii pentru gospodărire comunală; ▪ Dotarea serviciilor de salubritate rurale cu utilaje de transport și colectare.

	<p>1.3.2. Îmbunătățirea solumilor din mediul rural, afectate de managementul neadecvat al deșeurilor, de contaminare istorică și eroziune</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea managementului solului, incluzând zonele puternic afectate de eroziunea solului; ▪ Îmbunătățirea calității solumilor afectate de poluare și degradare din cauze naturale; ▪ Inventarierea zonelor din cadrul comunei cu producție redusă de biomasă, în vederea ameliorării prin împădurire; ▪ Refacerea peisajelor afectate de depozitarea deșeurilor.
<p>1.3.3. Îmbunătățirea calității mediului</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fixarea terenurilor afectate de alunecări de teren prin plantarea de arbori; ▪ Realizarea unor acțiuni de refacere a malurilor degradate ale cursurilor de apă și realizarea unor acțiuni locale pentru stabilizarea albiilor cursurilor de apă prin crearea de parteneriate între autorități și structurile administrative locale; ▪ Introducerea unor restricții cu privire la realizarea construcțiilor în proximitatea apelor cu privire la exploatarea pădurilor și a agregatelor naturale din albiile minore. 	
	<p>1.3.4. Menținerea biodiversității și conservarea elementelor de patrimoniu natural</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducerea unui sistem integrat de management al ariei naturale protejate; ▪ Atragerea de fonduri în vederea asigurării unui management eficient al biodiversității; ▪ Elaborarea și implementarea regulamentelor și planurilor de management al ariei naturale protejate din comună; ▪ Realizarea infrastructurii de protecție a naturii și organizare a turismului ecologic;

	<p>1.3.5. Dezvoltarea agriculturii ecologice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea unor asociații ale producătorilor, în domeniul agriculturii ecologice; ▪ Folosirea metodelor de producție agricolă ce sunt compatibile cu protecția și îmbunătățirea condițiilor de mediu și care trec dincolo de standardele de bază relevante; ▪ Promovarea produselor ecologice prin exploatarea potențialului ecologic existent în zonele colinare ale comunei, zone în care prin tradiție nu se produc poluări ale solului, florei și faunei zonei; ▪ Promovarea prin unități autorizate în domeniul a unor produse ecologice, precum: secărica produsă în toate localitățile comunei Bănișor, mierea de albine, fructele de pădure, ciupercile de pădure, în special hribul, plantele medicinale și aromate din flora spontană, produsele lactate ale bubalinelor și laptele cu colesterol scăzut al caprelor din zona de munte.
--	--	---

	1.3.6. Implicarea cetățenilor în efortul de conservare a naturii	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Derularea unei campanii de conștientizare a nevoii de curățenie și ordine în gospodăria și a nevoii de protejare a râurilor, concomitent cu interzicerea drastică a deversării în râuri a deșeurilor sau a dejecțiilor animale; ▪ Educarea comunității locale și susținerea colectării selective a deșeurilor menajere; ▪ Realizarea unor campanii de educare a locuitorilor cu privire la categoriile de noxe emanate și impactul acestora asupra calității aerului; ▪ Sprijinirea inițiativelor private în domeniul agriculturii biologice; ▪ Promovarea tehnologiilor care respectă condițiile de impact asupra mediului.
--	--	--

6.5.4.2. Viziune și direcții strategice pentru componenta **ECONOMIE**

1. ECONOMIE		
Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție	Viziune și direcții strategice
2.1. Dezvoltarea economică durabilă a comunei prin valorificarea resurselor și potențialului local: creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier al comunei, dezvoltarea turismului rural	2.1.1. Dezvoltarea sectorului vegetal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cultivarea plantelor tehnice (în, cânepă) și a solanaceelor (cartof) în toate zonele colinare ale comunei; ▪ Pomicultura: înființarea de plantații intensive la speciile prun, măr, nuc în zonele propice din localitățile comunei; ▪ Modernizarea și refacerea potențialului pomicol al plantațiilor cu capacitate de rodire; ▪ Amenajarea și punerea în funcțiune în bazinul cuprinzând localitățile de pe Valea Banului a unui spațiu de sortare, depozitare și ambalare fructe în vederea comercializării în stare proaspătă;

	<p>2.1.2. Dezvoltarea sectorului zootehnic</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amenajarea și punerea în funcțiune în bazinul cuprinzând localitățile din Valea Banului a unor spații pentru industrializarea fructelor (uscare, distilare, conservare, sucuri concentrate), în funcție de sortimentele cultivate; ▪ Cultivarea plantelor medicinale și aromatice în toate localitățile comunei propunându-se cel puțin 2– 3 cultivatori pentru fiecare comună. <p><i>Refacerea potențialului de producție a pășunilor și fânețelor prin:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Înlăturarea mușuroaielor înțelenite; ▪ Fertilizări cu îngrășăminte chimice; ▪ Fertilizări cu îngrășăminte organice; ▪ Lucrări de întreținere. <p><i>Creșterea bovinelor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Condițiile comunei recomandă în continuare exploatarea raselor mixte de carne-lapte și lapte-carne (Băițată românească și Brună de Maramureș pretabile la pășunat; ▪ Dezvoltarea fermelor mijlocii autorizate sanitar - veterinar și dotate conform standardelor UE; <p><i>Creșterea bubalinelor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Bănișor deține prin tradiție un efectiv relativ însemnat de bubaline, de aceea se impune în continuare selecția și ameliorarea speciei, pentru mărirea capacității productive a acestora; ▪ Realizarea unei integrări pe verticală în aceste zone între crescători și procesatori în vederea valorificării superioare, prin produse tradiționale, a producției de lapte obținute de la această specie.
--	--	--

		<p><i>Creșterea ovinelor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Condițiile comunei sunt foarte adecvate exploatării ovinelor pentru lapte, carne și lână, rasele recomandate fiind: Turcana și Țigaie, rase care valorifică foarte bine masa verde de pe pășuni și fânețe în toată perioada de pășunat; ▪ Pentru rentabilizarea acestei specii sunt necesare valorificarea produselor obținute prin forme asociative direct către beneficiarii interni și externi, precum și crearea unui abator pentru miei și a unui centru de prelucrare a laptelui de oaie și capră (Nușfalău). <p><i>Sectorul piscicol</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea specificului local prin înființarea de exploatații piscicole mici (în special speciile păstrăv, dar și alte specii de pește); <p><i>Sectorul apicol</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizarea apicultorilor în vederea producerii de produse apicole (miere, polen, lăptișor, venin, propolis), de calitate uniformă și superioară care să corespundă cerințelor de pe piața europeană.
	<p>2.1.3. Dezvoltarea durabilă a exploatațiilor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Întocmirea și respectarea programului anual de împădurire a suprafețelor situate în fond forestier de stat și privat ce necesită împădurite, precum și a suprafețelor situate în afara fondului forestier pe terenuri degradate; ▪ Împădurirea de teren forestier aflat în fond forestier, cât și în afara fondului forestier (terenuri degradate); ▪ Creșterea ponderii regenerărilor naturale prin aplicarea tratamentelor care promovează regenerarea sub masiv. În

		<p>perioada următoare se prevăd aplicarea tratamentelor care promovează regenerarea naturală;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijinirea deținătorilor de terenuri forestiere cu asistență tehnică și material săditor contra cost, pentru împădurirea terenurilor forestiere proprietate privată; ▪ Producerea puieților forestieri de calitate superioară necesari în campaniile de împădurire anuale; ▪ Contractarea în vederea administrării în regim silvic a suprafețelor de pădure retrocedate în condiții de eficiență economică; ▪ Executarea conform prevederilor amenajamentelor a lucrărilor de îngrijire a arboretelor tinere; ▪ Întocmirea contractelor de pază și administrare cu proprietari de păduri persoane fizice și juridice de pe raza comunei în regim silvic, stimularea asocierii proprietarilor de păduri cu suprafețe mici în asociații silvice, precum și prezentarea unui pachet de servicii oferit de către Ocoalele Silvice proprietarilor de păduri; ▪ Încheierea cu Direcția Silvică Zalău și Inspectoratul Județean Școlar Sălaj, a unui protocol de colaborare care are ca scop formarea unei atitudini responsabile față de vegetația forestieră a elevilor din școli din comună și totodată promovarea în rândul elevilor a cunoștințelor legate de rolul pădurii; ▪ Implicarea mass-media în procesul de formare a conștiinței forestiere și a promovării imaginii silviculturii în rândurile populației.
--	--	---

	<p>2.1.4. Dezvoltarea serviciilor pentru agricultură</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea de centre antreprenoriale pentru tinerii fermieri; ▪ Asigurarea consultanței agricole pentru fermierii tineri în înființarea unor asociații agricole competitive; ▪ Dezvoltarea și comercializarea de produse fitosanitare și îngrășăminte; ▪ Activități de îmbunătățire a calității producției și produselor agricole; ▪ Consultanță și informare pentru asociațiile de producători și fermierii din mediul rural pentru creșterea competitivității produselor agricole și silvice; ▪ Servicii pentru sporirea calității proceselor inovatoare din sectorul agricol și îmbunătățirea competențelor profesionale în vederea creșterii capacității manageriale; ▪ Centre de sprijin în inițierea afacerilor în mediul rural, cu locații situate în poli de interes, care să ajute la crearea culturii privind consultanța în inițierea unei afaceri în agricultură.
	<p>2.1.5. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului tradițional și cultural</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea unei strategii de menținere și stimulare a tradițiilor locale, ca element identitar de importanță strategică pentru comuna Bănișor; ▪ Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale; ▪ Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale; ▪ Dezvoltare locală sustenabilă.

	<p>2.1.6. Valorificarea potențialului turistic al comunei</p>	<p>Stimularea dezvoltării turismului rural și a agroturismului în comuna Bănișor și exploatarea oportunităților de agrement existente în comună.</p> <p>Dezvoltarea strategică a turismului în comuna Bănișor poate fi abordată pe următoarele direcții privilegiate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>turismul de circuit regional</i>, considerând că atractivitatea unui circuit limitat la județul Sălaj restrânge atractivitatea și expansiunea de piață (cuprinde toate tipurile de obiective și atracții turistice culturale, peisagistice, religioase, rurale, cinegetice); ▪ <i>turismul de stațiune</i> având ca potențial de piață populația județului și a zonelor limitrofe lipsite de resurse. Structura demografică a populației județului (număr mare de pensionari) va asigura permanentizarea fluxului de clienți; ▪ <i>agroturismul</i> prin dezvoltarea pensiunilor și spațiilor de cazare. Se vor dezvolta produse turistice specifice tradiționale, de unicat național și multicultural (tradiții, obiceiuri casnice, gastronomice, etnografice, evenimente de identificare). ▪ <i>turismul de nișă</i> care poate fi abordat în dezvoltarea locațiilor pentru turism montan, sporturi de iarnă, turism ecologic, turism cultural (biserici de lemn, turism cinegetic). ▪ <i>forme de masă ale turismului</i>- petrecerea activă a timpului liber (piscine, terenuri de tenis), pe lângă care pot funcționa locații turistice cu spații de cazare; ▪ construcția autostrăzii va genera dezvoltarea turismului de tranzit; ▪ formarea unei rețele de informare și promovare turistică.
--	---	---

		<p>Dezvoltarea turismului este identificată ca o prioritate de dezvoltare datorită potențialului turistic al comunei, prin valorificarea căruia se vor crea noi locuri de muncă și noi venituri la nivel local și județean.</p> <p>Valorizarea atracțiilor turistice din comună poate transforma zona cu competitivitate scăzută în zone atractive pentru investitori.</p> <p>Veriga slabă o reprezintă infrastructura turistică, încă insuficient dezvoltată: capacitățile de cazare nu există. În consecință, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii turistice este primul pas în dezvoltarea turismului în comună.</p> <p>Dezvoltarea unor branduri turistice locale reprezintă atât o prioritate generală, cu efecte în atragerea de investiții străine cât și specifică, dacă avem în vedere dezvoltarea turismului și efectele sale de antrenare, care deși în prezent sunt reduse mai ales datorită unei infrastructuri precare, pe termen mediu pot avea un rol important în creșterea competitivității economiei județului și regiunii.</p> <p>Acțiuni indicative pentru realizarea acestei măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Crearea unei imagini ca destinație turistică a comunei prin definirea și promovarea unui brand turistic (pâlnca de seacă și cireșe, etc.); ▪ Dezvoltarea turismului prin creșterea susținută a produselor turistice specifice locului și activități de marketing; ▪ Rețea locală, județeană și regională de informare și promovare turistică. ▪ Parc de agrement în zona turistică a Munților Meseș și Munților Plopiș;
--	--	--

		<p><i>Agroturismul se va dezvolta prin:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Implicarea comunitară a autorităților locale pentru susținerea agroturismului prin dezvoltarea de parteneriate microregionale pentru agroturism; ▪ Dezvoltarea unor sisteme de marketing turistic (pe produse, activități turistice); ▪ Sprijinirea gospodăriilor familiale, țărănești pentru transformarea în unități de cazare agroturistică; ▪ Ospitalitatea tradițională va fi promovată ca mentalitate și atitudine activă proturism (cultura bunei primiri); ▪ Înființarea unor rețele de instruire a proprietarilor și lucrătorilor sezonieri pentru formarea antreprenorială și profesională; ▪ Dezvoltarea unor programe alternative, complementare pentru îmbogățirea și diversificarea serviciilor agroturistice: ecoturism, turism cultural, turism cinegetic, stil de viață natural, etc.); ▪ Dezvoltarea unor produse de agroturism specifice comunei Bănișor care să valorifice tradiții culturale, obiceiuri gastronomice, agricole, legende. <p><i>Turismul rural se va dezvolta prin:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea infrastructurii de acces la zonele turistice și agroturistice; ▪ Specializarea zonelor rurale montane prin dezvoltarea turismului de iarnă (schi, obiceiuri de iarnă); ▪ Încurajarea unui turism rural activ care să încurajeze un stil de viață natural;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea elementului de multiculturalitate în sporirea atractivității turismului rural; ▪ Promovarea în centre de informare turistică prin activități promoționale și de integrare în rețea a zonelor din comuna Bănișor cu potențial turistic.
<p>2.2. Diversificarea economiei rurale prin dezvoltarea unor activități complementare non-agricole pentru creșterea calității vieții</p>	<p>2.2.1. Susținerea unor programe investiționale</p>	<p><i>Infrastructura de sănătate și asistență socială</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea accesului populației rurale la serviciile medicale; ▪ Îmbunătățirea cantitativă și calitativă a infrastructurii și serviciilor de sănătate în: dispensare, cabinete medicale și cabinete medici de familie, farmacii; ▪ Redimensionarea infrastructurii de sănătate în mediul rural prin creșterea numărului de cabinete medicale, farmacii și cabinete stomatologice; ▪ Asigurarea de locuințe de serviciu pentru personalul sanitar și medici în scopul stabilizării profesionale și rezidențiale în comună; ▪ Înființarea de centre socio-medicale multifuncționale de permanență; ▪ Construirea de Centre de Îngrijire și Asistență socială cu servicii alternative; ▪ Înființarea serviciilor de asistență la domiciliu pentru vârstnici; <p><i>Infrastructura culturală, educațională și religioasă</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Consolidarea și modernizarea școlilor și a grădinițelor rurale; ▪ Reabilitarea infrastructurii unităților de învățământ din mediul rural și dotarea cu mijloace moderne de învățământ și tehnică IT;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea finanțării pentru îmbunătățirea bazei materiale din școli; ▪ Reabilitarea / construirea așezămintelor culturale (cămine culturale din cele cinci localități ale comunei, monumentele de arhitectură) din comună; ▪ Dotarea bibliotecii comunale cu cărți în scopul îmbunătățirii vieții culturale în satele comunei; ▪ Susținerea cultelor recunoscute de lege, existente pe teritoriul comunei Bănișor în diverse activități; ▪ Susținerea reabilitării / modernizării / dotării lăcașelor de cult aflate pe teritoriul comunei; ▪ Dezvoltarea turismului cultural este strict legat de prezența pe teritoriul comunei a unor valori care exprimă identitatea culturală a zonei și pot constitui axe modale în dezvoltarea generală a sectorului turism. Aceste locații și elemente de patrimoniu pot fi abordate fie ca obiective distincte, fie ca produse turistice complementare pentru celelalte tipuri de turism (turismul de circuit). <p>Pentru dezvoltarea turismului cultural se vor sprijini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acțiuni de restaurare, protejare și conservare a patrimoniului cultural aflat pe teritoriul administrativ al comunei; - reabilitarea și / sau modernizarea infrastructurii din zona acestor obiective turistice.
	<p>2.2.2. Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investiții în prelucrarea / comercializarea și / sau dezvoltarea de produse agricole;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificarea suprafețelor de terenuri de pe teritoriul comunei ▪ Bănișor propice pentru investiții și demararea procedurilor de întăbulare și introducere în domeniul public al comunei; ▪ Achiziționarea de terenuri proprietate privată a persoanelor fizice în vederea amplasării unor obiective de interes public; ▪ Valorificarea terenurilor proprietate publică pentru atragerea investitorilor străini și autohtoni în domeniul activităților non agricole; ▪ Dezvoltarea de parteneriate public - private între autoritățile locale și întreprinzătorii din zonă pentru sprijinirea și extinderea activității acestora; ▪ Investiții pentru înființarea și modernizarea de ateliere meșteșugărești în procesarea lemnului; ▪ Dezvoltarea într-un grad mai accelerat a economiei din comună și implicit diversificarea surselor alternative de ocupare și venit pentru populația rurală prin înființarea de activități de mică industrie (croitorie, textile - îmbrăcăminte și încălțăminte); ▪ Activități de servicii pentru agricultură și turism din comună; ▪ Înființarea și funcționarea grupurilor de producători și a asociațiilor de valorificare a producției agricole din comună; ▪ Înființarea de unități de prelucrare, condiționare, depozitare, ambalare a producției de fructe și cartof pentru valorificare în stare proaspătă.
	<p>2.2.3. Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice moderne</p>	<p>Necesitatea furnizării unor servicii de calitate cetățenilor, precum și crearea unui plus de eficiență în activitatea instituțiilor administrației publice locale sunt condiționate atât de</p>

		<p>computerizarea completă a organismelor administrației publice locale, cât și de interconectarea sistemelor operaționale ale tuturor unităților administrației publice. Aceasta presupune realizarea unui Sistem Informatic care să interacționeze cu un Sistem Informatic consolidat la nivelul de județ și care să permită interfațarea cu celelalte sisteme informatice ale organismelor și instituțiilor cu care Consiliul Local Bănișor are relații informaționale.</p> <p>Dezvoltarea infocentrelor facilitează accesul cetățenilor la informația publică prin eliminarea birocrăției și reducerea timpului necesar circulației informației.</p>
<p>2.3. Stimularea inițiativelor economice private pentru dezvoltarea economică sustenabilă a comunei</p>	<p>2.3.1. Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri.
	<p>2.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici.
	<p>2.3.3. Atragerea de investitori în comuna Bănișor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unei campanii de atragere de investitori în comuna Bănișor; ▪ Atragerea unui investitor strategic pentru exploatarea resurselor naturale.
	<p>2.3.4. Stimularea inițiativelor de dezvoltare economică a comunei</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea și asigurarea la nivelul Primăriei Bănișor a unui centru de consultanță și coordonare pentru agricultură în parteneriat cu o societate de consultanță specializată.

6.5.4.3. Viziune și direcții strategice pentru componenta SOCIETATE

3. SOCIETATE	
Obiectiv strategic	Domeniu cheie de intervenție Viziune și direcții strategice

<p>3.1. Sprijinirea dezvoltării armonioase a comunității locale prin adoptarea de măsuri adaptate specificului local</p>	<p>3.1.1. Facilitarea educației generațiilor tinere prin investiții și programe inovative</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea școlilor și construcția de noi școli, în funcție de necesitățile identificate; ▪ Dotarea școlii din localitate cu laboratoare de specialitate; ▪ Înființarea unei biblioteci școlare; ▪ Dezvoltarea unei strategii de creștere a calității actului de învățământ și educație în comuna Bănișor prin implementarea unor activități after-school și care să dezvolte aptitudinile elevilor din localitate; ▪ Dezvoltarea unui program de carieră pentru copiii din comuna Bănișor realizat de Primăria Bănișor și Școala Generală; ▪ Dezvoltarea unei strategii de creștere a calității cadrelor didactice în localitate și stimularea stabilirii acestora în comună; ▪ Promovarea implicării părinților în activitățile școlare.
	<p>3.1.2. Crearea unui cadru favorabil inițierii de programe în domeniul educației adulților</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unor parteneriate durabile ONG – instituții locale pentru implementarea de proiecte în domeniul educației adulților; ▪ Accesarea programelor de finanțare europeană destinate educației adulților.
	<p>3.1.3. Creșterea implicării cetățenilor în dezvoltarea comunei și creșterea coeziunii sociale la nivelul comunei Bănișor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stimularea activităților de voluntariat la nivelul tinerilor prin programe inteligente de interes comunitar.

	<p>3.1.4. Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unor parcuri curriculare la școlile din comună, destinate reînviării meșteșugurilor tradiționale și tehnicilor de artizanat, precum și învățarea practicilor pentru agroturism; ▪ Înființarea unor centre de regenerare a meșteșugurilor, case ale meșteșugarilor, care să concentreze tradițiile zonale; ▪ Inițierea unui Cerc de stimulare a creativității copiilor în derularea de acțiuni care pun în lumină valorile specifice locale, tradițiile, meșteșugurile, arhitectura și oamenii deosebiți.
<p>3.2. Apropierea autorităților publice locale față de cetățeni</p>	<p>3.2.1. Modernizarea infrastructurii autorității publice locale pentru a răspunde nevoilor actuale</p> <p>3.2.2. Creșterea capacității de management, de atragere de finanțări și de administrare a autorităților publice locale</p> <p>3.2.3. Îmbunătățirea comunicării între autoritatea publică locală și cetățeni</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dotarea primăriei cu echipamente și tehnică de calcul moderne va contribui la simplificarea și îmbunătățirea proceselor de lucru; ▪ Introducerea posibilității de achitare a taxelor și impozitelor locale prin intermediul internetului. ▪ Participarea personalului autorităților publice locale la cursuri de specializare și perfecționare; ▪ Participarea personalului autorităților publice locale la schimburi de experiență. ▪ Asigurarea transparenței în activitatea administrației locale; ▪ Crearea unui program de relații publice a Administrației Publice Locale cu comunitatea locală.

6.5.5 Planul de acțiune

6.5.5.1. Planul de acțiune pentru componenta HABITAT

PLANUL DE ACȚIUNE pentru componenta HABITAT				
Obiectiv strategic: 1.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei și rezolvarea disfuncționalităților locale				
Domeniu cheie de intervenție: 1.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Modernizarea și reabilitarea drumurilor comunale, străzilor și drumurilor vicinale în zonele de interes din comună	<ol style="list-style-type: none"> Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; Depunerea cererii de finanțare; Implementarea proiectului. 	Crearea premiselor pentru revitalizarea activităților economice din zonă	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor; Potențialii investitori. 	2023 – 2027
Asigurarea unor rețele rutiere adecvate pentru ameliorarea accesului în zonele turistice	<ol style="list-style-type: none"> Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; Depunerea cererii de finanțare; Implementarea proiectului. 	Crearea premiselor pentru revitalizarea activităților economice din zonă	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor; Potențialii investitori; Turiștii. 	2022 – 2027
Construcția / extinderea / modernizarea de poduri, podețe sau punți pietonale, amenajări trotuare	<ol style="list-style-type: none"> Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; Depunerea cererii de finanțare; Implementarea proiectului. 	Crearea premiselor pentru revitalizarea activităților economice din zonă	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor; Potențialii investitori. 	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 1.1.2. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii agricole				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare

Modernizarea drumurilor de acces la terenurile agricole	1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; 2. Depunerea cererii de finanțare; 3. Proiectarea și construcția drumului.	Crearea premisei pentru revitalizarea activităților economice din zonă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Potențialii investitori. 	2022 – 2027
Modernizarea drumurilor forestiere	1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; 2. Depunerea cererii de finanțare; 3. Proiectarea și construcția drumului.	Crearea premisei pentru revitalizarea activităților economice din zonă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Potențialii investitori. 	2015 – 2020
Domeniu cheie de intervenție: 1.1.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu utilități a comunei				
Proiecte propuse		Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Reabilitarea și modernizarea rețelei de energie electrică	1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției; 2. Identificarea unei surse de finanțare, pregătirea documentației necesare și depunerea cererii de finanțare; 3. Derularea acțiunilor de reabilitare și modernizare a rețelei de energie electrică – implementarea proiectului.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de mediu, rezolvarea disfuncționalităților locale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu gaz metan în satele din comună	1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției;	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de mediu, rezolvarea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2015 – 2020

	<p>2. Identificarea unei surse de finanțare, pregătirea documentației necesare și depunerea cererii de finanțare;</p> <p>3. Derularea acțiunilor de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu gaz metan în satele din comună – implementarea proiectului.</p>	disfuncționalităților locale		
<p>Dezvoltarea și modernizarea rețelelor de telecomunicații</p>	<p>1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției;</p> <p>2. Identificarea unei surse de finanțare, pregătirea documentației necesare și depunerea cererii de finanțare;</p> <p>3. Derularea acțiunilor de dezvoltare și modernizare a rețelelor de telecomunicații – implementarea proiectului.</p>	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de mediu, rezolvarea disfuncționalităților locale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
<p>Dezvoltarea și modernizarea rețelei de iluminat public în localitățile comunei</p>	<p>1. Realizarea unei documentații care să justifice necesitatea și oportunitatea realizării investiției;</p> <p>2. Identificarea unei surse de finanțare, pregătirea documentației necesare și depunerea cererii de finanțare;</p> <p>3. Derularea acțiunilor de dezvoltare și modernizare a rețelei de iluminat public în localitățile comunei – implementarea proiectului.</p>	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de mediu, rezolvarea disfuncționalităților locale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027

Obiectiv strategic: 1.2. Dezvoltarea infrastructurii de agrement pentru tinerii din comună			
Domeniu cheie de intervenție: 1.2.1. Strategii pentru îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber de către tineri			
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari
Crearea unei strategii pentru îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber de către tineri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unei societăți de consultanță specializată în acest domeniu; 2. Identificarea surselor de finanțare și depunerea cererilor de finanțare; 3. Implementarea strategiei. 	Dezvoltarea infrastructurii de agrement pentru tinerii din comună, încurajarea tinerilor să se stabilească în comună	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tinerii din comuna Bănișor
Domeniu cheie de intervenție: 1.2.2. Locații pentru camping și agrement, definirea lor spațială, semnarea și dotarea lor			
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari
Identificarea unor locații pentru camping și agrement, definirea lor spațială, semnarea și dotarea lor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea unui studiu de oportunitate; 2. Definirea locațiilor pentru locurile de camping și reglementarea juridică a acestor locații; 3. Identificarea unor surse de finanțare; 4. Desfășurarea lucrărilor de semnarea și amenajare a locațiilor; 5. Derularea unor acțiuni de promovare. 	Dezvoltarea economică și creșterea nivelului de trai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii din comuna Bănișor; ▪ Turiiști.
Obiectiv strategic: 1.3. Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună			
Domeniu cheie de intervenție: 1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii de mediu și susținerea unor programe investiționale			
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari

Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în mediul rural și dotarea adecvată a serviciilor de salubritate comunală pentru această activitate	1. Identificare surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Înființarea unor servicii specializate pe domenii pentru gospodărie comunală	1. Identificare surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 1.3.2. Îmbunătățirea solurilor din mediul rural, afectate de managementul neadecvat al deșeurilor, de contaminare istorică și eroziune				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Îmbunătățirea managementului solului, incluzând zonele puternic afectate de eroziunea solului	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Îmbunătățirea calității solurilor afectate de poluare și degradare din cauze naturale	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Inventarierea zonelor din cadrul comunei cu producție redusă de biomasă	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027

Refacerea peisajelor afectate de depozitarea deșeurilor	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Îmbunătățirea mediului și a peisajului natural, precum și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 1.3.3. Îmbunătățirea calității mediului				
Proiecte propuse		Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Îmbunătățirea calității mediului	Fixarea terenurilor afectate de alunecări de teren prin plantarea de arbori	Protecția calității mediului și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
	Realizarea unor acțiuni de refacere a malurilor degradate ale cursurilor de apă și realizarea unor acțiuni locale pentru stabilizarea albiilor cursurilor de apă prin crearea de parteneriate între autorități și structurile administrative locale	Protecția calității mediului și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
	Introducerea unor restricții cu privire la realizarea construcțiilor în proximitatea apelor cu privire la exploatarea pădurilor și a agregatelor naturale din albiile minore	Protecția calității mediului și conservarea naturii în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 1.3.4. Menținerea biodiversității și conservarea elementelor de patrimoniu natural				
Proiecte propuse		Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare

Introducerea unui sistem integrat de management al mediului	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului	Scopul proiectelor propuse este ca să se restabilească valorile individuale de nivel peisagistic pierdute sau degradate în multe locuri și prin aceasta restabilirea caracterului peisagistic de odinioară, dar totodată crearea unei structuri peisagistice moderne, sănătoase și dinamice. Se pot contura următoarele scopuri concrete: luarea în evidență a valorilor peisagistice unice, identificarea zonelor bogate în valori unice, ocrotirea lor, precum și dezvoltarea zonelor peisagistice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Turiști. 	2022 – 2027
Asigurarea unui management eficient al biodiversității	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Turiști. 	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 1.3.5. Dezvoltarea agriculturii ecologice				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare

Înființarea unor asociații ale producătorilor, în domeniul agriculturii ecologice	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Respectarea mediului înconjurător de la stadiul de producție până la manipulare și procesare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Folosirea metodelor de producție agricolă ce sunt compatibile cu protecția și îmbunătățirea condițiilor de mediu și care trec dincolo de standardele de bază relevante	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Respectarea mediului înconjurător de la stadiul de producție până la manipulare și procesare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Promovarea produselor ecologice prin exploatarea potențialului ecologic existent în zonele colinare ale comunei, zone în care prin tradiție nu se produc poluări ale solului, florei și faunei zonei	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Respectarea mediului înconjurător de la stadiul de producție până la manipulare și procesare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Promovarea prin unități autorizate în domeniul a unor produse ecologice, precum: secărica produsă în toate	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului.	Respectarea mediului înconjurător de la stadiul de producție	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

<p>Localitățile comunei Bănișor, miera de albine, fructele de pădure, ciupercile de pădure, în special hribul, plantele medicinale și aromate din flora spontană, produsele lactate ale bubalinelor și laptele cu colesterol scăzut al caprelor din zona de munte</p>		<p>până la manipulare și procesare</p>	
<p>Domenii cheie de intervenție: 1.3.6. Implicarea cetățenilor în efortul de conservare a naturii</p>			
<p>Proiecte propuse</p>		<p>Plan de acțiune / Subactivități</p>	
<p>Derularea unei campanii de conștientizare a nevoii de curățenie și ordine în gospodăria și a nevoii de protejare a râurilor, concomitent cu interzicerea drastică a deversării în râuri a deșeurilor sau a dejecțiilor animale</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adoptarea unei Hotărâri de Consiliu Local care să interzică drastic deversarea deșeurilor și dejecțiilor animale în apele curgătoare din comună; 2. Conceperea unei campanii de conștientizare a nevoii de curățenie și ordine în locuințe sau gospodării și a nevoii de protejare a râurilor; 3. Identificarea partenerilor din rândul profesorilor, preoților și lucrătorilor sociali; 4. Realizarea de materiale promoționale și derularea programului. 	<p>Creșterea nivelului de informare și conștientizare privind importanța conservării mediului.</p>	<p>Beneficiari</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor
<p>Scop</p>			<p>Data estimativă de finalizare</p> <p>Activitate recurentă</p>

<p>Educarea comunității locale și susținerea colectării selective a deșeurilor menajere</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea unei campanii de educare a comunității locale privind importanța colectării selective a deșeurilor menajere; 2. Identificarea partenerilor din rândul profesorilor, preoților și lucrătorilor sociali; 3. Realizarea de materiale promoționale și derularea programului. 	<p>Creșterea nivelului de informare și conștientizare privind importanța conservării mediului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>Activitate recurentă</p>
<p>Realizarea unor campanii de educare a locuitorilor cu privire la categoriile de noxe emanate și impactul acestora asupra calității aerului</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea unei campanii de educare a comunității locale cu privire la categoriile de noxe emanate și impactul asupra calității aerului; 2. Identificarea partenerilor din rândul profesorilor, preoților și lucrătorilor sociali; 3. Realizarea de materiale promoționale și derularea programului. 	<p>Creșterea nivelului de informare și conștientizare privind importanța conservării mediului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>Activitate recurentă</p>
<p>Sprrijinirea inițiativelor private în domeniul agriculturii biologice</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizarea de seminarii/întâlniri tematice; 2. Schimb de experiențe cu organizații care au implementat proiecte de succes în domeniul agriculturii biologice. 	<p>Obținerea de alimente prin metode de cultură care respectă mediul inconjurător (excluzând utilizarea pesticidelor și îngrășămintelor chimice de sinteză);</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>Activitate recurentă</p>

6.5.5.2. Planul de acțiune pentru componenta ECONOMIE

PLANUL DE ACȚIUNE pentru componenta ECONOMIE				
Obiectiv strategic: 2.1. Dezvoltarea economică durabilă a comunei prin valorificarea resurselor și potențialului local: creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier al comunei, dezvoltarea turismului rural				
Domeniu cheie de intervenție: 2.1.1. Dezvoltarea sectorului vegetal				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Înființarea culturilor de plante tehnice (în, cânepă)	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	Scopul măsurilor este crearea unei economii agrare competitive, mărirea eficienței producției agricole și răspândirea unei producții agricole care protejează mediul.	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Înființarea unor culturi de plante medicinale și aromatice	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	Exploatarea dotărilor interne ale comunei, crearea condițiilor pentru producții agricole competitive vor conduce la îmbunătățirea economiei de piață a ramurilor agricole, prin mărirea capacității de creare de plusvaloare, respectiv prin	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru cultura cartofului	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 		<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

<p>Înființarea de plantații la speciile prun, măr, în zonele localităților comunei</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>dezvoltarea diferențiată a întreprinderilor agricole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Modernizarea și refacerea potențialului pomicol al plantațiilor cu capacitate de rodire</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Amenajare și modernizare Piață agroalimentară în comuna Bănișor</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>Scopul investițiilor sprijinite este de înființare a grupurilor de producători în sectorul pomicol pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole; ▪ O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari; ▪ Creșterea veniturilor producătorilor prin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă 	<p>2022 – 2027</p>

Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Domeniu cheie de intervenție: 2.1.2. Dezvoltarea sectorului zootehnic				
Proiecte propuse				
Înființarea de ferme pentru creșterea vacilor de carne și vacilor de lapte	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>comercializarea în comun a producției;</p> <ul style="list-style-type: none"> Crearea și promovarea lanțurilor scurte; Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc. 	după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului.	
Înființarea de ferme pentru creșterea ovinelor	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	Scopul măsurilor este crearea unei economii agrare competitive, mărirea eficienței producției agricole, răspândirea unei producții agricole care protejează mediul.	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Înființarea de ferme pentru creșterea caprelor	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	Crearea unei economii agricole competitive, modernizarea sectorului agricol, mărirea eficienței	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Înființarea de exploatații piscicole pentru creșterea și valorificarea păstrăvului	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 		<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

Înființarea de ferme pentru creșterea bivoliilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>producției agricole prin crearea optimă a mărimii, respectiv a formei organizațiilor agricole. Scopul este apropierea de normele UE de calitate a producției și valorificare agricolă, crearea unor relații de proprietate conform mărimilor celor din UE.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Modernizarea gospodăriilor individuale pentru creșterea animalelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>apropiere de normele UE de calitate a producției și valorificare agricolă, crearea unor relații de proprietate conform mărimilor celor din UE.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Modernizarea și dotarea punctelor de colectare a laptelui	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>valorificare agricolă, crearea unor relații de proprietate conform mărimilor celor din UE.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Construirea / Modernizarea / Renovarea Dispensarelor veterinare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>Exploatarea dotărilor interne ale comunei, crearea condițiilor pentru producții agricole competitive vor conduce la îmbunătățirea economiei de piață a ramurilor agricole, prin mărirea capacității de creare de plusvaloare, respectiv prin dezvoltarea diferențiată a</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru dezvoltarea sectorului apicol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<p>Exploatarea dotărilor interne ale comunei, crearea condițiilor pentru producții agricole competitive vor conduce la îmbunătățirea economiei de piață a ramurilor agricole, prin mărirea capacității de creare de plusvaloare, respectiv prin dezvoltarea diferențiată a</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

		întreprinderilor agricole.		
Domeniu cheie de intervenție: 2.1.3. Dezvoltarea durabilă a exploatarea viabilității pădurilor				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Dezvoltarea durabilă a exploatarea forestiere	Lucrări de împădurire a suprafețelor situate în fond forestier	Scopul măsurilor este crearea suprafețelor împădurite, mărirea eficienței producției forestiere, înțelegerea funcției pădurilor ca factor de protecție a mediului. Modernizarea sectorului forstier, mărirea eficienței producției forstiere prin crearea optimă a mării, respectiv a formei organizațiilor care gestionează fondul forestier. Scopul este apropierea de normele UE de calitate a producției și valorificare a fondului forestier.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor ▪ Locuitorii comunei Bănișor ▪ Locuitorii comunei Bănișor ▪ Locuitorii comunei Bănișor ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
	Lucrări de împădurire situate în afara fondului forestier pe terenuri degradate			
	Dezvoltarea fondului forestier prin aplicarea tratamentelor care promovează regenerarea			
	Înființare pepiniere pentru producerea puieților forestieri			
	Achiziție servicii de elaborare amenajamente silvice			

Domeniu cheie de intervenție: 2.1.4. Dezvoltarea serviciilor pentru agricultură				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Înființarea de centre antreprenoriale pentru tinerii fermieri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	Dezvoltarea spiritului antreprenorial și sprijinirea tinerilor fermieri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tineri fermieri și antreprenori; ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
Asigurarea consultanței agricole pentru fermierii tineri în înființarea unor asociații agricole competitive	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	Dezvoltarea spiritului antreprenorial și sprijinirea tinerilor fermieri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tineri fermieri și antreprenori; ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
Servicii pentru sporirea calității proceselor inovatoare din sectorul agricol și îmbunătățirea competențelor profesionale în vederea creșterii capacității manageriale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	Dezvoltarea spiritului antreprenorial și sprijinirea tinerilor fermieri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tineri fermieri și antreprenori; ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
Consultanță și informare pentru asociațiile de producători și fermierii din mediul rural pentru creșterea competitivității produselor agricole și silvice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	Dezvoltarea spiritului antreprenorial și sprijinirea tinerilor fermieri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tineri fermieri și antreprenori; ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027

Domeniu cheie de intervenție: 2.1.5. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului tradițional și cultural				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Realizarea unei strategii de menținere și stimulare a tradițiilor locale, ca element identitar de importanță strategică pentru comuna Bănișor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	Scopul investițiilor sprijinite este de protejare a patrimoniului cultural sau / și realizare a investițiilor pentru conservarea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ONG-uri definite conform legislației în vigoare; ▪ Unități de cult conform legislației în vigoare; ▪ Persoane fizice autorizate/soci etăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B; ▪ Comuna Bănișor. 	2022 – 2027
Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 	moștenirii de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale.		
Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Implementarea proiectului. 			
Dezvoltare locală sustenabilă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 			

2. Implementarea proiectului.				
Domeniu cheie de intervenție: 2.1.6. Valorificarea potențialului turistic al comunei				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Dezvoltarea unor branduri turistice locale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crearea unei imagini ca destinație turistică a comunei prin definirea și promovarea unui brand turistic (pălinca de secară și cireșe, morile de apă, etc.); ▪ Dezvoltarea turismului prin creșterea susținută a produselor turistice specifice locului și activități de marketing; ▪ Rețea locală, județeană și regională de informare și promovare turistică; ▪ Parc de agrement 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atragerea de investiții străine; ▪ Creșterea competitivității economiei județului și regiunii; ▪ Exploatarea oportunităților de agrement existente în comună. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Antreprenori; ▪ Investitori; ▪ Turisți. 	2022 – 2027
Dezvoltarea agroturismului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formarea unor microzone specializate în agroturism cu caracter unic și atracție turistică bine precizate ▪ Implicarea comunitară a autorităților locale pentru susținerea agroturismului prin dezvoltarea de parteneriate microregionale pentru agroturism; ▪ Dezvoltarea unor sisteme de marketing turistic (pe produse, activități turistice); 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atragerea de investiții străine; ▪ Creșterea competitivității economiei județului și regiunii; ▪ Stimularea dezvoltării agroturismului în comuna Bănișor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Antreprenori; ▪ Investitori; ▪ Turisți. 	2022 – 2027

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijinirea gospodăriilor familiale, țărănești pentru transformarea în unități de cazare agroturistică; ▪ Ospitalitatea tradițională va fi promovată ca mentalitate și atitudine activă proturism (cultura buneii primiri); ▪ Înființarea unor rețele de instruire a proprietarilor și lucrătorilor sezonieri pentru formarea antreprenorială și profesională; ▪ Dezvoltarea unor programe alternative, complementare pentru îmbogățirea și diversificarea serviciilor agroturistice: ecoturism, turism cultural, turism cinegetic, stil de viață natural, etc.); ▪ Dezvoltarea unor produse de agroturism specifice comunei Bănișor care să valorifice tradiții culturale, obiceiuri gastronomice, agricole, legende. 		
Dezvoltarea turismului rural	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea infrastructurii de acces la zonele turistice și agroturistice; ▪ Specializarea zonelor rurale montane prin dezvoltarea turismului de iarnă (schi, obiceiuri de iarnă); ▪ Încurajarea unui turism rural activ care să încurajeze un stil de viață natural; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atragerea de investiții străine; ▪ Creșterea competitivității economiei județului și regiunii; ▪ Stimularea dezvoltării turismului rural 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Antreprenori; ▪ Investitori; ▪ Turiști. <p style="text-align: right;">2022 – 2027</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorificarea elementului de multicultură în sporirea atractivității turismului rural; ▪ Promovarea în centre de informare turistică prin activități promoționale și de integrare în rețea a zonelor din comuna Bănișor cu potențial turistic. 			
Obiectiv strategic: 2.2. Diversificarea economiei rurale prin dezvoltarea unor activități complementare non-agricole pentru creșterea calității vieții				
Domeniu cheie de intervenție: 2.2.1. Susținerea unor programe investiționale				
Proiecte propuse				
Infrastructura de sănătate și asistență socială	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea accesului populației rurale la serviciile medicale; ▪ Îmbunătățirea cantitativă și calitativă a infrastructurii și serviciilor de sănătate în: dispensare, cabinete medicale și cabinete medici de familie, farmacii; ▪ Redimensionarea infrastructurii de sănătate în mediul rural prin creșterea numărului de cabinete medicale, farmacii și cabinete stomatologice; ▪ Asigurarea de locuințe de serviciu pentru personalul sanitar și medici în scopul stabilizării profesionale și rezidențiale în comună; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale; ▪ Atragerea investitorilor străini și autohtoni în domeniul activităților non-agricole; ▪ Dezvoltarea activităților non-agricole existente; 	Beneficiari	Data estimativă de finalizare 2022 – 2027
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Întreprinzători și alți locuitori din comuna Bănișor; ▪ Investitori. 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea de centre socio-medice multifuncționale de permanență; ▪ Construirea de Centre de Îngrijire și Asistență socială cu servicii alternative; ▪ Înființarea serviciilor de asistență la domiciliu pentru vârstnici; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crearea de locuri de muncă; ▪ Creșterea veniturilor populației rurale; ▪ Diminuarea disparităților dintre rural și urban. 		
<p>Infrastructura culturală, educațională și religioasă</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consolidarea și modernizarea școlilor și a grădinițelor rurale; ▪ Reabilitarea infrastructurii unităților de învățământ din mediul rural și dotarea cu mijloace moderne de învățământ și tehnică IT; ▪ Asigurarea finanțării pentru îmbunătățirea bazei materiale din școli; ▪ Reabilitarea / construirea așezămintelor culturale (cămine culturale din cele cinci localități ale comunei, monumentele de arhitectură) din comună; ▪ Dotarea bibliotecii comunale cu cărți în scopul îmbunătățirii vieții culturale în satele comunei; 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Întreprinzători și alți locuitori din comuna Bănișor; ▪ Investitori. 	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 2.2.2. Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea și/ sau modernizarea unităților de procesare și comercializare; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijinirea întreprinderilor care realizează investiții 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Micro-întreprinderile și întreprinderile 	2022 – 2027

dezvoltarea de produse agricole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese; ▪ Aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES; ▪ Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile. 	corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole, cu excepția produselor pescărești;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea numărului de locuri de muncă. 	mici existente, din spațiul rural;	2022 – 2027
Valorificarea terenurilor proprietate publică	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea suprafețelor de terenuri de pe teritoriul comunei Bănișor, propice pentru investiții și demararea procedurilor de întăbulare și introducere în domeniul public al comunei; 2. Achiziționarea de terenuri proprietate privată a persoanelor fizice în vederea amplasării unor obiective de interes public; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale; ▪ Atragerea investitorilor străini și autohtoni în domeniul activităților non-agricole; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul 	2022 – 2027	
Dezvoltarea de parteneriate public - private între autoritățile locale și întreprinzătorii din zonă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea întreprinzătorilor din zonă interesați să se implice în acțiuni de dezvoltare de parteneriate public-private; 2. Implementarea proiectului. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea activităților non-agricole existente; ▪ Crearea de locuri de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea veniturilor populației rurale; 	2022 – 2027	
Investiții pentru înființarea și modernizarea de ateliere meșteșugărești în procesarea lemnului	Sprijinirea investițiilor pentru înființarea și modernizarea de ateliere meșteșugărești în procesarea lemnului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea veniturilor populației rurale; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea veniturilor populației rurale; 	2022 – 2027	

Înființarea de activități de mică industrie (croitorie, textile - îmbrăcăminte și încălțăminte)	Sprijinirea investițiilor pentru înființarea de activități de mică industrie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diminuarea disparităților dintre rural și urban. 	legislației naționale în vigoare; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare. 	2022 – 2027
Înființarea și funcționarea grupurilor de producători și a asociațiilor de valorificare a producției agricole din comună	Sprijinirea investițiilor pentru înființarea și funcționarea grupurilor de producători și a asociațiilor de valorificare a producției agricole			2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 2.2.3. Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice moderne				
Proiecte propuse		Scop		Data estimativă de finalizare
Computerizarea completă a organismelor administrației publice locale, cât și interconectarea sistemelor operaționale ale tuturor unităților administrației publice, dezvoltarea de infocentre	Realizarea unui Sistem Informatic care să interacționeze cu un Sistem Informatic consolidat la nivelul de județ și care să permită interfațarea cu celelalte sisteme informatice ale organismelor și instituțiilor cu care Consiliul Local Bănișor are relații informaționale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Furnizarea unor servicii de calitate cetățenilor; ▪ Crearea unui plus de eficiență în activitatea instituțiilor administrației publice locale; ▪ Facilitează accesul cetățenilor la informația publică prin eliminarea birocrăției și reducerea timpului necesar circulației informației. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

Obiectiv strategic: 2.3. Stimularea inițiativelor economice private pentru dezvoltarea economică sustenabilă a comunei				
Domeniu cheie de intervenție: 2.3.1. Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	
			Data estimativă de finalizare	
Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unei surse de finanțare; Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 	<ul style="list-style-type: none"> Sprijinirea stabilirii pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/ conducători unici ai unei exploatații agricole; Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatațe, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate; Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu 	<ul style="list-style-type: none"> Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole; Persoanele juridice în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 care se instalează împreună cu alți tineri fermieri și care exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, 	2022 – 2027

			<p>cerințele pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/ conducători ai exploatații agricole. 	beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatații respective.	
Domeniu cheie de intervenție: 2.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici					
Plan de acțiune / Subactivități					
Proiecte propuse			Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unei surse de finanțare; 2. Pregătirea documentației și implementarea proiectului. 		<p>Sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică* pentru o perioadă de minimum 10 ani. * Dimensiunea unei ferme mici este cuprinsă 	2022 – 2027

			<p>(în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea managementului exploatației agricole; ▪ Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni. 	<p>între 8.000 – 11.999 SO (valoarea producției standard)</p>	
Domeniu cheie de intervenție: 2.3.3. Atragerea de investitori în comuna Bănișor					
Proiecte propuse		Plan de acțiune / Subactivități		Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Dezvoltarea unei campanii de atragere de investitori în comuna Bănișor	<p>1. Contractarea unei firme de consultanță care să dezvolte strategia și instrumentele aferente;</p> <p>2. Implementarea programului: identificarea unor oportunități de afaceri în comună, formularea domeniilor atractive, specificarea facilităților pentru investitori, crearea de materiale promoționale, etc.</p>	<p>Creșterea nivelului de trai al locuitorilor comunei Bănișor prin crearea de locuri de muncă și creșterea bugetului comunei</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Potențiali investitori. 	Activitate recurentă	

<p>Atragerea unui investitor strategic pentru exploatarea resurselor naturale</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adoptarea unei Hotărâri de Consiliu Local care să reglementeze un set de facilități pentru investitorii strategici; 2. Crearea unei mape de prezentare care să promoveze facilitățile și elementele de avantaj competitiv pentru realizarea unei astfel de investiții; 3. Promovarea oportunității în mediile private de afaceri la nivel județean sau național, eventual pentru realizare în parteneriat public-privat. 	<p>Creșterea nivelului de trai al locuitorilor comunei Bănișor prin crearea de locuri de muncă și creșterea bugetului comunei</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Potențiali investitori. 	<p>Activitate recurentă</p>
<p>Domeniu cheie de intervenție: 2.3.4. Stimularea inițiativelor de dezvoltare economică a comunei</p>				
<p>Proiecte propuse</p>				
<p>Plan de acțiune / Subactivități</p>				
<p>Scop</p>				
<p>Dezvoltarea și asigurarea la nivelul Primăriei Bănișor a unui centru de consultanță și coordonare pentru agricultură în parteneriat cu o societate de consultanță specializată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilirea unui parteneriat cu o firmă de consultanță specializată care să furnizeze serviciile de consultanță și informare către cetățeni; 2. Stabilirea unui program clar de consultanță și asistență pentru cetățeni; 3. Desfășurarea întâlnirilor conform programului stabilit; 4. Organizarea unor întâlniri extraordinare / în afara programului prestabilit pentru necesități punctuale. 	<p>Facilitarea accesului la consultanță și coordonare pentru agricultură performantă și dezvoltarea satului românesc</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	<p>Data estimativă de finalizare</p> <p>Activitate permanentă</p>

6.5.5.3. Planul de acțiune pentru componenta SOCIETATE

PLANUL DE ACȚIUNE pentru componenta SOCIETATE				
Obiectiv strategic: 3.1. Sprijinirea dezvoltării armonioase a comunității locale prin adoptarea de măsuri adaptate specificului local				
Domeniu cheie de intervenție: 3.1.1. Facilitarea educației generațiilor tinere prin investiții și programe inovative				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Modernizarea școlilor și construcția de noi școli, în funcție de necesitățile identificate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Intocmirea cererii de finanțare; 3. Întocmirea documentației tehnice necesare; 4. Derularea lucrărilor de modernizare / construcție-implemmentarea proiectului. 	Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii și Cadrele didactice din comuna Bănișor. 	2022 – 2027
Dotarea școlii din localitate cu laboratoare de specialitate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Întocmirea unui necesar de aparatură și echipamente necesare; 2. Identificarea unor surse de finanțare; 3. Intocmirea cererii de finanțare; 4. Implementarea proiectului. 	Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii și Cadrele didactice din comuna Bănișor. 	2022 – 2027
Înființarea unei biblioteci școlare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Identificarea etapelor specifice pentru înființarea bibliotecii școlare; 3. Implementarea proiectului. 	Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii și Cadrele didactice din comuna Bănișor. 	2022 – 2027
Dezvoltarea unei strategii de creștere a calității actului de învățământ și educație în comuna Bănișor prin implementarea unor activități after-school și care să dezvolte	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea cadrelor didactice interesate să participe la un astfel de program și realizarea unui studiu de impact; 2. Identificarea și contactarea unor instituții sau asociații care au înregistrat un succes în organizarea unor programe de acest tip; 	Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii din comuna Bănișor 	2022 – 2027

<p>aptitudinile elevilor din localitate</p>	<p>3. Identificarea responsabilului cu proiectul și realizarea unui plan de management al proiectului; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Întocmirea cererii de finanțare; 6. Implementarea proiectului.</p>	<p>Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii din comuna Bănișor 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Dezvoltarea unei program de carieră pentru copiii din comuna Bănișor realizat de Primăria Bănișor și Școala Generală</p>	<p>1. Identificarea cadrelor didactice interesate să participe la un astfel de program și realizarea unui studiu de impact; 2. Identificarea și contactarea unor instituții sau asociații care au înregistrat un succes în organizarea unor programe de acest tip; 3. Identificarea responsabilului cu proiectul și realizarea unui plan de management al proiectului; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Întocmirea cererii de finanțare; 6. Implementarea proiectului.</p>	<p>Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadrele didactice din comuna Bănișor 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Dezvoltarea unei strategii de creștere a calității cadrelor didactice în localitate și stimularea stabilirii acestora în comună</p>	<p>1. Identificarea unor parteneri (asociații, ONG-uri, organisme profesionale ale cadrelor didactice, sindicate, etc.) pentru conceperea strategiei; 2. Realizarea strategiei și identificarea unor surse de finanțare; 3. Implementarea strategiei.</p>	<p>Creșterea calității actului de învățământ și educație în comună</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii și părinții din comuna Bănișor; ▪ Cadrele didactice din 	<p>2022 – 2027</p>
<p>Promovarea implicării părinților în activitățile școlare</p>	<p>1. Identificarea cadrelor didactice interesate să participe la un astfel de program; 2. Identificarea și contactarea unor instituții sau asociații care au înregistrat</p>	<p>Creșterea calității actului de învățământ și</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevii și părinții din comuna Bănișor; ▪ Cadrele didactice din 	<p>2022 – 2027</p>

	un succes în organizarea unor programe de acest tip; 3. Identificarea responsabilului cu proiectul și realizarea unui plan de management al proiectului; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Implementarea proiectului.	educație în comună	comuna Bănișor.	
Domeniu cheie de intervenție: 3.1.2. Crearea unui cadru favorabil inițierii de programe în domeniul educației adulților				
Proiecte propuse		Scop		Data estimativă de finalizare
Dezvoltarea unor parteneriate durabile ONG – instituții locale pentru implementarea de proiecte în domeniul educației adulților	Plan de acțiune / Subactivități 1. Identificarea partenerilor / instituțiilor interesate să participe la un astfel de proiect; 2. Identificarea și contactarea unor instituții sau asociații care au înregistrat un succes în organizarea unor programe de acest tip; 3. Identificarea responsabilului cu proiectul și realizarea unui plan de management al proiectului; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Implementarea proiectului.	Creșterea nivelului de educație în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Accesarea programelor de finanțare europeană destinate educației adulților	1. Identificarea unor surse de finanțare; 2. Întocmirea cererilor de finanțare; 3. Implementarea proiectelor destinate educației adulților.	Creșterea nivelului de educație în comună	Locuitorii comunei Bănișor	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 3.1.3. Creșterea implicării cetățenilor în dezvoltarea comunei și creșterea coeziunii sociale la nivelul comunei Bănișor				
Proiecte propuse		Scop		Data estimativă de finalizare
Plan de acțiune / Subactivități		Beneficiari		Data estimativă de finalizare

Stimularea activităților de voluntariat la nivelul tinerilor prin programe inteligente de interes comunitar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea cadrelor didactice interesate să participe la un astfel de program; 2. Identificarea și contactarea unor instituții sau asociații care au înregistrat un succes în organizarea unor programe de acest tip; 3. Identificarea responsabilului cu proiectul și realizarea unui plan de management al proiectului; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Implementarea proiectului. 	Creșterea interesului pentru dezvoltarea comunei în rândul tinerilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii și tinerii din comuna Bănișor 	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 3.1.4. Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale				
Proiecte propuse		Scop		Data estimativă de finalizare
Plan de acțiune / Subactivități		Beneficiari		
Dezvoltarea unor parcuri curriculare la școlile din comună, destinate reînvițării meșteșugurilor tradiționale și tehnicilor de artizanat, precum și învățarea practicilor pentru agroturism	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea cadrelor didactice interesate să participe la dezvoltarea unor parcuri curriculare la școlile din comună; 2. Identificarea unor surse de finanțare; Implementarea proiectului. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale; ▪ Conservarea și promovarea culturii tradiționale locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Înființarea unor centre de regenerare a meșteșugurilor, case ale meșteșugurilor, care să concentreze tradițiile zonale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea și cooptarea meșteșugarilor locali dispuși să participe la astfel de inițiative de regenerare a meșteșugurilor și tradițiilor locale; 2. Identificarea unor surse de finanțare; 3. Întocmirea cererii de finanțare; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale; ▪ Conservarea și promovarea culturii tradiționale locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027

Inițierea unui Cerc de stimulare a creativității copiilor în derularea de acțiuni care pun în lumină valorile specifice locale, tradițiile, meșteșugurile, arhitectura și oamenii deosebiți	4. Implementarea proiectului. 3. Identificarea cadrelor didactice și/sau alte persoane interesate să participe la un astfel de proiect; 4. Identificarea unor surse de finanțare; 5. Implementarea proiectului.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revitalizarea tradițiilor și meșteșugurilor locale; ▪ Conservarea și promovarea culturii tradiționale locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 	2022 – 2027
Obiectiv strategic: 3.2. Apropierea autorităților publice locale față de cetățeni				
Domeniul cheie de intervenție: 3.2.1. Modernizarea infrastructurii autorității publice locale pentru a răspunde nevoilor actuale				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Dotarea primăriei cu echipamente și tehnică de calcul moderne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Întocmirea unui necesar de echipamente și tehnică de calcul moderne pentru dotarea Primăriei Bănișor; 2. Desfășurarea procedurilor de achiziție publică; 3. Dotarea Primăriei Bănișor cu echipamentele și tehnică de calcul achiziționate. 	Modernizarea infrastructurii autorității publice locale va conduce la simplificarea și îmbunătățirea proceselor de lucru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Personalul autorităților publice locale din comuna Bănișor; ▪ Locuitorii comunei Bănișor. 	2022 – 2027
Introducerea posibilității de achitare a taxelor și impozitelor locale prin intermediul internetului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unei societăți de consultanță; 2. Identificarea surselor de finanțare; 3. Depunerea cererii de finanțare; 4. Implementarea proiectului. 	Modernizarea infrastructurii autorității publice locale va conduce la simplificarea și îmbunătățirea proceselor de lucru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor; ▪ Personalul autorităților publice locale din comuna Bănișor. 	2022 – 2027

Domeniu cheie de intervenție: 3.2.2. Creșterea capacității de management, de atragere de finanțări și de administrare a autorităților publice locale				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Participarea personalului autorităților publice locale la cursuri de specializare și perfecționare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea unui plan de specializare și perfecționare a personalului; 2. Identificarea unor furnizori de cursuri conform cerințelor; 3. Participarea personalului la cursurile identificate. 	Creșterea nivelului de competențe profesionale pentru a răspunde la nevoile actuale	<ul style="list-style-type: none"> Personalul autorităților publice locale din comuna Bănișor 	2022 – 2027
Participarea personalului autorităților publice locale la schimburi de experiență	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea unor parteneri autorități publice locale din țară și/sau străinătate; 2. Încheierea de parteneriate cu aceștia; 3. Participarea la schimburi de experiență. 	Creșterea nivelului de competențe profesionale pentru a răspunde la nevoile actuale	<ul style="list-style-type: none"> Personalul autorităților publice locale din comuna Bănișor 	2022 – 2027
Domeniu cheie de intervenție: 3.2.3. Îmbunătățirea comunicării între autoritatea publică locală și cetățeni				
Proiecte propuse	Plan de acțiune / Subactivități	Scop	Beneficiari	Data estimativă de finalizare
Asigurarea transparenței în activitatea administrației locale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informarea din oficiu a persoanelor asupra intereselor de ordin public care urmează să fie dezbătute de autoritățile administrației publice locale; 2. Consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite, la inițiativa autorităților publice, în procesul de elaborare a proiectelor; 3. Participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative; 	Îmbunătățirea și consolidarea comunicării între autoritatea publică locală și cetățeni	<ul style="list-style-type: none"> Locuitorii comunei Bănișor 	Activitate permanentă

<p>Crearea unui program de relații publice a Administrației Publice Locale cu comunitatea locală</p>	<p>4. Administrația locală organizează dezbateri publice la cererea, în scris, a unei asociații legal constituite; 5. Consilierii locali acordă audiențe la solicitarea celor interesați.</p> <p>1. Identificarea unor persoane responsabile cu proiectul de comunicare cu localnicii din comuna; 2. Realizarea programului și identificarea unor surse de finanțare; 3. Derularea programului de informare permanentă a cetățenilor despre starea comunei și diverse evenimente din cursul anului, invitarea lor la evenimente și/sau comunicarea unor oportunități economice de investiții sau angajare care apar la nivelul comunei.</p>		<p>Îmbunătățirea și consolidarea comunicării între autoritatea publică locală și cetățeni</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Locuitorii comunei Bănișor 		<p>Activitate permanentă</p>
--	---	--	---	--	--	--	------------------------------